Kecskeméti közéleti lap
Köztér
Sokszínűen
Ára: 38 Ft
III. évfolyam 4. szám
2000. április

HRISZTOSZ ANESZTI!

Húsvét szent ünnepén — akárcsak karácsonykor — fogyaték Krisztushitünk pogány mivoltunk maradékával elegyül. Nincs ezen semmi csodálkozni való: Jézus Urunk egyszeri feltámadása épp a tavaszi örök megújulás tündökletes idejére esik, úgyszólván átfödik egymást. Talán épp ezért tart két napon át az ünnep: hadd jusson belőle valami a Feltámadásra is. Amelynek reggele — valóságos és csokinyulacskáival — csibéivel, nyuszihozta ajándékaival, a fűzbarka, a kalács s sonka megszenteltetésével — fölöttébb pogányul kezdődik ugyan (hisz a nyúl meg a tojás, pláne a füstölt sertéscomb evangéliumi eredete legalább is vitatható), ám a templomi misék, istentiszteletek során a Lényeg, a Megváltást hirdeti a harangszó.

- Hrisztosz aneszti! — köszöntik egymást ilyenkor a görögök. — Krisztus feltámadott!

Mi e tájt csak imígyen: - Kellemes ünnepeket! — Mert hiszen ez itt már nem a Balkán, de a tág Európa. Érezd hát magad kellemesen — persze: máskor is, ne csak e napon -, egyél, igyál, fogyassz. „Mert megérdemled."

S az ünnepi asztal húslevesgőzébe az amúgy is múlékony áhítat belevész, elenyészik.

Másodnap pedig végképp a vigalom járja. Tisztító, gonoszűző, termékenységvarázsló vidám rítus volt valaha a leányok megöntözése. Lényege azonban már a mai 90 évesek kisdedkorára feledésbe merült. Ma a locsolkodás a felnőtt korúaknak — jó esetben: csak nekik — casus bibendi, a serdületlenek — a jövő reménye — számára pedig jobbára pénzszerző alkalom. Hisz ez ma a legfőbb érték, a javak toplistáján is az első. El ne mulaszd hát! Szerezz, fogyassz. Szerezz, fogyassz!

Üres a sziklasír. Szája elől a kerek kőtömböt valaki félrehengerítette. Odabent csak a takarosan összehajtogatott, gazdátlan halotti lepel — senki és semmi egyéb.

Kinn? Éli a maga megszokott életét a Város. Az emberek esznek — isznak, adnak — vesznek, járnak — kelnek, ölelnek, ölnek. Tennivalójuk tömérdek, gondjaik, vágyaik, szenvedélyeik eltöltik őket, s ami hely a szívükben még szabadon marad, oda benyomulnak a való és virtuális világ hírei, szenzációi. Ügyet sem vetnek hát a Csodára — hisz az oly csendben történt.

Mint amiképp süt a nap, sarjad a fű.

Hrisztosz aneszti.

Írta: Buda Ferenc

MILLENNEUMI ZÁSZLÓ KECSKEMÉTNEK

Két kérdés Stumpf Istvánnak

- Stumpf István nemcsak hivatásos politikusként és nemcsak mostanában járt Kecskeméten. Melyek azok a nevek, intézmények, fontos „címszavak", amelyek Kecskemétről elsők között eszébe jutnak?

- Először is a Kodály Intézet meg a gyönyörű főtér, amely ennek a vidéknek az egyik legszebb főtere és hallom, hogy készülnek a felújítására. Lehet, hogy meglepő, de nekem az uszoda is emlékezetes marad, hiszen számos alkalommal jártam oda és hallottam a történetét. Egy vízben szegény környéken, hogyan is lehetett egy ilyen létesítményt idevarázsolni. Mivel nem itt nőttem fel, sajnos például a nagy, fiatalkori beszélgetésekről emlékezetes kocsmázások és sörözések nekem innen kimaradtak. De azt viszont tudom, hogy ez a város mindig is büszke volt kulturális és civil hagyományaira. És a hasonló alföldi városok, megyeszékhelyek között mindig hozott valami újat, az innovátorok között volt. Ez a Városháza pedig gyönyörű.

- Itt a Dél-Alföldön is többfajta régiós törekvés létezik — még talán a megyén és városon belül is —, nemcsak a hagyományosnak tekinthető Bács-Békés-Csongrád megyei. A kormányzat hogy tekint ezekre a törekvésekre? Melyek élvezhetnek prioritásokat?

- Nehéz politikai lecke volt a régiók beosztásának az elfogadása. Azért is volt nehéz, mert egy korábbi időszakból örökölt szisztémára kellett alapozni. Amiről éreztük, hogy nem a szerves fejlődésre épült, nem arra, hogy hogyan lehet a megyéket az európai fejlődési igényekre figyelemmel egymáshoz párosítani. Mindenki azt keresi, hogy lehet egy fejlődőképes struktúrát létrehozni, olyat, amely megfelel a történelmi hagyományoknak, az uniós elvárásoknak és a kulturális és gazdasági adottságoknak is. Az a tudásrégió ötlet, amit itt hallottam, az is érdekes megközelítés. A tudás nem ismer régiós határokat, ezért könnyen tud úgy szerveződni, hogy ezzel szerves egységet hoz létre. Az információs társadalom hajnalán, amikor a tudástőke a legkönnyebben konvertálható tőketípus, akkor az ilyen kezdeményezések, amelyek megpróbálják keresztbe metszeni a szokásos határokat, azok érdekes és figyelemreméltó törekvések. Úgyhogy kíváncsian várom, majd milyen hasznot tud belőle húzni a megye és a város — XXI. századi kérdésekre választ kereső lakossága.

K. Gy.

Dr. Szécsi Gábor polgármester átveszi a zászlót Stumpf István kancellária-minisztertől (Háttérben Novák Ferenc dandártábornok, a TIB megyei elnöke)

TAVASZI FESZTIVÁL

Nyitány: máltaiak gálaestje

A jótékonycélú gálaest zenekara, melyet Dömötör Zsuzsa dirigált. Képösszeállítás a fesztivál eseményeiről az 5. oldalon.

"Polgár-diákok"

A szegedi városháza dísztermében rendezték meg február 21-én a "Polgár a demokráciában" Országos Középiskolai verseny regionális döntőjét, öt megye (Bács-Kiskun, Pest, Csongrád, Szolnok és Békés) legjobb csapatainak részvételével. A versenyen két kecskeméti csapat is kiváló eredményt ért el. 228,7 ponttal első helyen végzett a Kecskeméti Református Kollégium Gimnáziumának "PÁLMA" csapata (tagjai: Berényi Anda, Csomák Melinda, Puskás Péter, Székely Gábor), második helyezett lett 200,8 ponttal az ÁFEOSZ Kereskedelmi és Közgazdasági Szakközépiskola csapata.

A verseny regionális selejtezőin összesen 264, a regionális döntőkön 60 csapat vett részt. Az április 17-18-án Budapesten megrendezendő országos döntőbe összesen 13 csapat került, köztük a két kecskeméti iskola diákjai.

Területfejlesztési tanács

A Bács-Kiskun Megyei Területfejlesztési Tanács tevékenységében a kezdetektől részt vesz Kecskemét. A város polgármestere tagja a tanácsnak. A területfejlesztésről szóló törvény értelmében a polgármester évente legalább egyszer köteles beszámolni a közgyűlésnek a TFT munkájáról.

A TFT 1999. márciusában tette közzé az évi megyei területfejlesztési pályázati felhívását, a beérkezett pályázatokat három fordulóban értékelte. A Kecskemét-Lajosmizse-Tiszakécske kistérség tavaly több mint 300 millió forint vissza nem térítendő támogatást nyert el a területfejlesztési pályázatokon. 116 milliót a céljellegű ,decentralizált keretből, 180 milliót a vidékfejlesztés célelőirányzat keretéből, 17 millió forintot pedig a területi kiegyenlítő keretből. Kecskemét önkormányzata a céljellegű decentralizált keretből nyert el támogatást a színház és több iskola tetőzetének felújítására, illetve csapadékcsatorna építésére.

A területfejlesztésről szóló törvény módosítása szerint tavaly decemberben a TFT újjáalakult. Tagjai jelenleg: Endre Sándor, a Bács-Kiskun Megyei Közgyűlés elnöke, dr. Szécsi Gábor polgármester, Nyitrai András országgyűlési képviselő (a Dél-Alföldi Regionális Idegenforgalmi Bizottság képviseletében), Zsikla Győző országgyűlési képviselő (a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium képviseletében), Madari Jenő, az FVM Megyei Hivatalának vezetője, valamint a Bács-Kiskun megyei területfejlesztési önkormányzati társulások három képviselője azaz Széll Péter, Barkóczi Ferenc és Mózes Ernő, Baja, Kiskőrös valamint Kunszentmiklós polgármesterei.

Kozma atya a kecskeméti csoport munkájáról

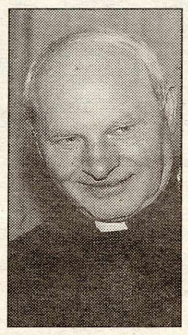

- Egy máltai csoport tevékenysége azon is lemérhető, hogy mennyi kezdeményező erő van benne, mennyi fantázia található az ott dolgozó emberekben. Ha a kecskemétiekre gondolok, akkor mindenképpen ez az első, ami eszembe jut. Ebben a szervezetben mindig előállnak valamilyen új gondolattal, amihez aztán bátorítást, támogatást kérnek. Tehát ez egy virulens szervezet. Vannak sajnos olyan csoportjaink, amelyek csak várják a bátorítást és az adományokat, amelyeket aztán nagyon precízen, odaadó szolgálattal és empatikus készséggel továbbadnak. Én a kecskemétiek nagyságát abban látom, hogy itt mindig valami nyugtalanítja az embereket, ha szabad így fogalmazni: rajta tartják kezüket a város ütőerén.

Az ötletesség, a kezdeményező erő tartja mozgásban a társadalmat, és ez a magatartás fordítja az emberek érdeklődését egy ilyen közösség felé. Így jönnek segíteni vagy adnak valamit a szervezetnek. Ezáltal lehet szerepünk a társadalmi feszültségek, a különbségek és ellentétek feloldásában, valamilyen kiegyenlítésében. Igazából ezek a máltai szervezetek feladatai.

- Ünnepi köszöntőjében hangsúllyal szólt a civil szervezetek szerepéről a politika által gerjesztett indulatok elsimításában, beleértve a máltaiakat is. Kecskeméten a regionális civil szolgáltató központ szerepét is a máltai csoport nyerte el. Ön szerint ez mekkora lehetőség és nem szoríthatja-e háttérbe az eddigi vállalásokat?

- Egy új vállalás mindig kockázatos, ez természetes. Nem féltem őket, ezt előre bocsátom. A máltaiak életében vannak alaptevékenységek, amelyeket úgy tudnék jellemezni: kinyitott ajtók. Folyton mindenki bejöhet és találkozhat emberekkel. Sokaknak ez a minden és elég is. Aztán kaphatnak adományt is. Megajándékozhatjuk őket azzal, hogy értük vagyunk és nem közömbösek a számunkra. Vannak olyan részfeladatok, amelyhez elég az emberség, de az ember, aki adja, az viszont kell hozzá!

Ha egy ekkora városban, mint Kecskemét, a máltai szervezet üzeneteit el akarja juttatni az emberekhez, akkor intézményesen is meg kell jelennie. Ezért is rendkívül jelentős, hogy ezt a lehetőséget elnyerte az itteni szervezet. Ez szakmaiságot és elkötelezettséget feltételez, amely mutatja, hogy nem alkalomszerűen, hanem vállalásként végzik a közfeladatokat. Messze kevesebb pénzből, mint a hivatalos, állami vagy önkormányzati intézmények. Ez fontos előrelépés a vállalás és az üzenet miatt is. Nagyon örülök neki, biztos vagyok benne, jól megoldják és minden segítséget, tapasztalatot megadunk hozzá mi is.

igy

Marosvásárhelyi márciusok

Március 15. és 19. — közismerten fontos napok Marosvásárhelyen. Tíz éve, az első szabad magyar ünnepet a megfélemlítés és gyűlöletkeltés napjai követték — részben máig tisztázatlan mozgatókkal, felelősökkel. Hogyan emlékeztek erre az idén? A Köztér kérdésére válaszolt telefonon Fodor Imre marosvásárhelyi polgármester.

A két nap semmiképpen nem köthető össze. A márciusi tragikus eseményekre emlékezés nagyon szomorú mindannyiunk számára. Megnéztük az akkori videofelvételeket, az újságokat és ez a sebeket kicsit fel is tépte. Megemlékeztünk azokról is, akik akkor elestek és akiket ezért el kellett temetnünk. Meg akarták akadályozni, hogy autókkal bejöjjenek a hodákiak. Három faluban helyeztünk el koszorúkat sírjaikra. A megemlékezések egyik szervezője a Pro Európa Liga, amely tíz éve a Tolerancia Hete címmel tart rendezvényeket a megbékélés jegyében. Sajnos vannak még szélsőséges román szervezetek, amelyek máig nem a valóságnak megfelelően értékelik azokat a napokat, de a sajtó egy része is átveszi ezt. Elhangzottak hát a homlokegyenesen ellenkező vélemények, de atrocitás nem volt. Vendégünk volt Sasvári Szilárd, a parlament kulturális bizottságának elnöke is. A színházban az esti előadáson — melyen részt vett Sütő András is — Kincses Előd beszélt és archív dokumentumait is bemutatták. Utána a csíkszeredai diákok előadásában láttuk az Árpádházi Szent-Erzsébetről szóló rockoperát.

Március 15-ike jelentőségét most nálunk a magyar televíziós közvetítés is növelte, nagyon sokan eljöttek a rossz idő ellenére is. Beszélt Kincses Előd, Markó Béla, Tőkés László, Ölvedi Zsolt és jómagam.

Nagyon szép és jó ünnep volt. Sajnos aztán a Vasárnapi Újság műsorában tücsköt-bogarat hordtak egymásra a politikusok, és ez így már nagyon nem jól van. Ha ilyenek miatt is elveszítjük a közelgő választásokat, ez nehezen visszafordítható folyamat kezdetét jelenti. Az első fordulóban nyernünk kell! Nagyon jól esett viszont a március 15-iki beszédem után Leitner László kecskeméti kamarai főtitkár gratulációja, amit faxon küldött.

Marosvásárhely előljárósága: középütt Fodor Imre polgármester

Eszembe jutott még mostanában dr. Bányainé Bajzik Magdolna, az ITD Hungary kecskeméti vezetője is. Fontos, hogy a vállalkozói tapasztalatcseréket itt nálunk is mielőbb megszervezzük, remélem, segítenek ebben. Mert az ünnepek mellett ezek a hétköznapi ügyek is nagyon lényegesek! Szeretettel üdvözlök minden kecskemétit - fejezte be mondatait Fodor Imre.

Írta: Kerényi György

TISZTELGÉS

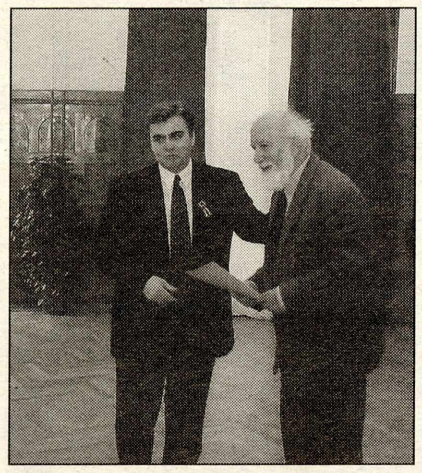

A Magyar Sajtó Napján, március 15-én emléktáblát avattak a helyi média képviselői az első kecskeméti lap- és könyvnyomda megalapítója, Szilády Károly emlékezetére. Az újságírókat a Sajtónap alkalmából az Ifjúsági Otthon Pilvax Kávéházában dr. Szécsi Gábor polgármester üdvözölte, külön is köszöntve a hetvenedik évét idén betöltő Heltai Nándort.

Mintegy félszáz civil szervezet koszorúzott a főtéri március 15-i ünnepségen a Kossuth szobornál. Idén a nemrégiben alakult Köztér Kulturális Egyesület és a Köztér szerkesztősége is elhelyezte virágait.

Nemzeti ünnepünkön adták át az ipari parkban a KÉSZ Csoport kecskeméti szerkezeti-acél megmunkáló központját. A gyáravató szalagot dr. Stumpf István miniszter és dr. Szécsi Gábor polgármester vágta át.

Sugár György szervezésében a Széchenyivárosból kerékpártúra indult a Nyírerdei ünnepre.

A Katona József Emlékházban "Petőfi emlékezete" címmel kiállítás nyílt, melyet Fülöpszállási Székely Gábor (lent) magángyűjteményéből rendeztek. Szeberényi Gyula Tamás, a millenniumi bizottság elnöke nyitotta meg. Megtekinthető április 7-ig keddtől szombatig 10-14 óra között.

A kecskeméti főiskolások március 15-én este fáklyás felvonulással emlékeztek az 1848-as szabadságharcra

Negyedik éve rendezik meg a Béke Általános Iskola szervezésében a „Kecskemét város polgára leszek" vetélkedősorozatot. Ennek döntőjén a kecskemétieken kívül — igaz, csak rövid műsorral és nézőként — részt vettek a Marosvásáhelyi 17. Számú Általános Iskola diákjai és kísérő tanáraik is, akikkel a Béke iskola testvérkapcsolatot kezdeményezett. Gazdag programot szerveztek a vendéglátók, és a marosvásárhelyi diákok találkoztak dr. Szécsi Gábor polgármesterrel. Ezen a rendezvényen adták át a gyermek-rajzpályázat díjait is.

Ünnepi „nyitány"

Óriási volt a forgalom március 15-én a Tesco kecskeméti hipermarketjében. A Billában már korántsem járt annyi vásárló, korábban is zártak.. A bevásárlóközpontok annak ellenére tartottak nyitva, hogy a kereskedelemben érintett munkáltatói szövetségek és a Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezete között érvényes egyezség szerint nemzeti ünnepünkön az üzletek nem nyitnak ki.

A cégeket az sem tartotta vissza, hogy előző napon az Országos Munkabiztonsági és Munkaügyi Főfelügyelőség elnöke, Békés András a Népszabadságnak nyilatkozva, munkaügyi ellenőrzéseket és több millió forint bírságot helyezett kilátásba a renitenskedőknek. A Tesconál nyitva voltak az ünnepen a bérlők üzletei is, ők állítólag úgy tudták, hogy erre az engedélyt a Tesco „központilag megkérte az önkormányzatoktól". (Hogy miért pont tőlük kérte volna, az rejtély.)

A Billánál 17, a Tesconál 175 alkalmazott dolgozott azon a napon, állapították meg a Bács-Kiskun Megyei Munkabiztonsági és Munkaügyi Felügyelőség munkatársai. Az ellenőrzést a Munka Törvénykönyve ide vonatkozó rendelkezései alapján végezték. A felügyelők elkérték a jelenléti íveket és jegyzőkönyvet vettek fel. A vevőszolgálati igazgató (a hipermarket igazgatója nem volt bent), és a megkérdezett dolgozók hangsúlyozták, hogy önként vállalták az aznapi munkát. Ennek azonban nincs jelentősége a bírság szempontjából, mert a túlmunkát a munkáltatónak kell elrendelnie, és ő viseli érte a felelősséget (bár vannak kivételek, de ez nem az az eset).

A megyei felügyelőség a lefolytatott ellenőrzés alapján munkaügyi bírsággal sújtja a Tesco és a Billa üzleteket, tudtuk meg dr. Balázs Mihály megyei főfelügyelőtől. A munkát végzők nagy száma alapján az érvényben lévő előírások szerint ez a bírság a Tesco kecskeméti üzletének esetében akár 3 millió forint is lehet. A munkaügyi ellenőrzésre vonatkozó törvény szerint januártól lehetőség van rá, hogy a munkavégzés helye szerint illetékes felügyelőség bírságot szabhasson ki függetlenül attól, az egységnek hol található a központja. A Tesco esetében ez annyiszor 3 millió forintot jelenthet, ahány egysége nyitva tartott március 15-én az országban.

Való igaz, hogy a Munka Törvénykönyve ide vonatkozó paragrafusai, sajnos, többféleképpen is értelmezhetők, mondta Rábai Istvánné, a Kereskedelmi Alkalmazottak Szakszervezete megyei titkára. Ugyanakkor született már egy olyan bírósági állásfoglalás, amely szerint a kereskedelem nem tekinthető folyamatos üzemnek, a tevékenység nem indokolja a nyitva tartást munkaszüneti napon. A szakszervezet bízik benne, hogy a munkaügyi felügyelőségek helyileg, azaz boltonként szabják ki a bírságot, és a 30 millió forint körüli összeg már a Tesco vezetőit is álláspontjuk átértékelésére készteti.

A kecskeméti polgárokat, úgy tűnt, az ünnep áhítata nem tartotta vissza a bevásárlóközpont felkeresésétől. A kosarakat elnézve, nem éppen a küszöbön álló éhhalál elől menekültek oda, inkább csak azért mentek, hogy nézelődjenek, s ha már ott voltak, vettek is valamit. Volt, aki azt mondta: ezen a napon ráér, most van ideje, hogy végre jól körülnézzen.

Ismerőseim, akikkel a belvárosban találkoztam, viszont fel voltak háborodva, hogy egy multinacionális cég egyszerűen semmibe veszi legszebb ünnepünket, és csak azért is nyitva tart. Egy másik ismerősöm azonban visszakérdezett: miért, tudsz valami jobb programot erre a délutánra?

Kinek van igaza? Annak, aki azt mondja: ha a virágbolt nyitva lehet, a bevásárlóközpont miért nem? A Tesco vezérigazgatójának, aki szerint alkalmazkodni kell a megváltozott fogyasztói szokásokhoz, vagy annak, aki szerint egyes kereskedelmi cégek érdeke diktálja, hogy ezek a szokások megváltozzanak? A pénztárosnak, aki örül, hogy pluszpénzt keres, vagy a másik pénztárosnak, aki attól tart, hogy ezek után húsvét vasárnap is „önként" dolgoznia kell? Lehet rajta vitatkozni.

Azért azt szeretném tudni, vajon a Tesco Angliában is nyitva tart-e az ország legnagyobb nemzeti ünnepén?

-ma-

Cserkésztábla avatás

Mi, a VIII. cserkészkerület 878. sz. Hatvani Pál cserkészcsapat, Kecskemét öregcserkész raja — Abonyi Gyula szül. 1929, Bakó Zoltán 1928, Bíró Sándor 1930, Burits Oktávián 1921, Dudás Ede 1930, Frigyessy Ferenc dr. 1929, Gulyás István 1914, Hatvani Lajos 1929, Józsa Lajos 1932, Kelő János 1913, Kerekes Gyula 1933, Kéri József 1928, Nyári István 1926, Prókay László 1931, Prepszent Aurél 1922, Simigla László 1919, Szabó Imre 1925, Szabó Dénes dr. 1920, Szelei Béla dr. 1922, Tóth Pál 1917, Tóth Sándor 1931, Túri Gyula 1927, Urbán Antal 1918, Vincze Ferenc 1922, Winkler László 1921 — elhatároztuk, hogy önadakozásból emléktáblát állítunk elhunyt cserkésztestvéreinknek és vezetőinknek.

Jelen voltak az öregcserkészeken kívül a csapat ifjú cserkészei, kb. 50 fő, Papp Zsolt csapatparancsnok vezetésével, továbbá az éppen nálunk vendégeskedő kárpátaljai 4. sz. Bendász István, Beregszász cserkészcsapat tízfős küldöttsége és Szabó István piarista atya, a VIII. cserkészkerület elnöke.

Dudás Ede az öregcserkészek nevében jelképesen átadta az emléktáblát a cserkészkerület és csapatunk jelenlegi vezetésének megőrzésre, gondozásra, és majd az utódok részére történő továbbadásra.

TIB és Nemzetőrség

A TIB 1988-ban alakult meg Budapesten, bejegyezték 1989-ben. Célja az 1956-os forradalom és szabadságharc eszméinek, Nagy Imrének és mártírtársainak rehabilitása volt. A TIB szervezte a forradalom mártírjainak újratemetését. Kecskeméten 1990-ben a Kecskeméti Lapokban tett felhívás után szerveződött meg a TIB, az 56-os Szövetség s a Nemzetőrség. Az 56-os Szövetség levált, önálló útra lépett, a Nemzetőrség és a TIB együttműködése viszont a mai napig töretlen.

A szervezetek helyi kezdeményezője Novák Ferenc (egy személyben a TIB és a Nemzetőrség megyei elnöke).

Álláspontja szerint a TIB fő funkciója a még élő 56-os bajtársak és a politikai üldözöttek felkutatása, erkölcsi és anyagi kárpótlása, rehabilitációja. Lehetnek az érintettek akár nemzetőrök, katonák, rendőrök vagy civilek.

A TIB a megyében egy évtizede, több ezer személy ügyével foglalkozott már. Tevékenysége kiterjed a rászoruló bajtársak karitatív, egészségügyi segítésére is. A megyei alelnök dr. Perbiróné dr. Nagy Márta ingyenes szemészeti, dr. Molnár Sándor alezredes pedig fogászati ellátásban részesíti a bajtársakat a ROVKI-ban. Az élet szomorú törvénye, hogy sajnos temetési támogatások is feladatunkká válnak, például utoljára Ladányi Mihály esetében. A TIB jelentős eredményt tudott elérni a volt üldözöttek és 56-osok nyugdíja javításában is. A forradalom eszméinek terjesztését az általános és középiskolákban tartott előadások során, többek között Maléter Pálné Gyenes Judit, Regéczy Nagy László, Dalmady Jenő, Balás-Piri László visszaemlékezéseit hallgathatták meg a fiatalok. A TIB ma mint közhasznú társaság várja az eszméi iránt elkötelezett fiatalokat.

Az Egyesített Nemzetőrség Dél-alföldi Egységének megyei vezetője is Novák Ferenc (dandártábornoki rendfokozatban). Az 1848-as, 1918-as, 1944-es, de különösen az 1956-os hagyományok alapján létrejött Nemzetőrség ápolja a hagyományokat, ünnepségeken díszőrséget ad. Így láthatta városunk közönsége március 15-én, hogy Novák Ferenc dandártábornok és Sebestyén Zsolt őrnagy a város nevében átvették a kormány által ajándékozott milleneumi zászlót. Kalmár József ezredes, a megyei elnök helyettese szerint az ország 18 megyéjében működő Egyesített Nemzetőrség egységei közül talán egyik legeredményesebben a Bács-Kiskun megyei és kecskeméti egység működik.

ISKOLA-HÍREK

A Gáspár András Szakközépiskola ötvenfős csoportja — tanárok, diákok — Kalics Lajos igazgató vezetésével részt vett a névadó sírhelyénél, a Nagyvárad melletti Bihar községben szervezett ünnepségen. Az 1848-as honvédtábornok sírjánál Bunda Péterné tanárnő diákjai adták elő a kecskemétiek ünnepi műsorát (felvételünkön). Az ottani iskolát a jövőben is segíteni kívánják: szépirodalmi könyvekkel, számítógéppel és ruhagyűjtéssel.

A kecskeméti Rotary klub karácsonyi képaukciójából befolyt több tízezer forintos adományt adott át Fehér Dezső elnök a Gordon Iskolának.

A dísznövénykertész szakma kiváló tanulója verseny országos döntőjét április 4-5-én tartják Kecskeméten a Kocsis Pál Mezőgazdasági Szakközépiskola és Szakképző Intézetben. A versennyel párhuzamosan zajlik a "Nyitott kapuk Európára" című szakmai program, amelynek részben szintén házigazdája az intézmény.

A Kolumbusz Oktatási Központ „Utazzunk együtt" elnevezésű országos tanulmányi versenyének idei témája Spanyolország. Az eddigi fordulók első helyezettjeként az idei verseny legjobb 10 csapata közé került a Kecskeméti Református Kollégium Gimnáziumának csapata, s ezzel jogot nyert az országos középdöntőn való részvételre.

A középiskolai Arany János Irodalmi Verseny döntőjébe jutott Székely Gábor, a Kecskeméti Református Kollégium Gimnáziumának 10. b osztályos tanulója.

„Az államalapításról Szent István haláláig" című, középiskolások számára meghirdetett millenniumi komplex műveltségi versenyen 3. helyezést ért el a Kecskeméti Református Kollégium Gimnáziumának „PELIKÁN" nevű csapata, tagjai: Bezerédi Zsófia, Csolti Béla, Székely Gábor, Tóth Orsolya.

Az „Európa 2000" elnevezésű országos középiskolai verseny idei fordulóján, amelyet a közeljövőben rendeznek meg Veszprémben, gimnáziumi kategóriában ismét az országos döntőbe került a tavalyi országos győztes, a Kecskeméti Református Kollégium Gimnáziumának csapata.

Tudósok, orvosok, rangos szakemberek, közéleti személyiségek és tudományos újságírók részvételével rendezték meg 2000. március 4-én, szombaton a budapesti Kossuth Klubban a Természet Világa (Természettudományi Közlöny) 1999.évi Természet — Tudomány Diákpályázatának díjátadó ünnepségét. A Természettudományos múltunk felkutatása kategóriában II. díjat kapott Székely Gábor, a Kecskeméti Református Kollégium Gimnáziumának 10. b osztályos tanulója.

A magyar tudomány és pedagógia rangos rendezvényére kerül sor április 2-án délután a Budapesti Kongresszusi Központban. Ekkor adja át Göncz Árpád köztársasági elnök a Bolyai-díjat, amelyet a tudományos kutatásban és az utánpótlás nevelésében kiemelkedő eredményeket elért személyek kaphatnak meg. A díjátadásra meghívást kapott Székely Gábor 10. b osztályos tanuló, a Kecskeméti Református Kollégium Gimnáziumának diákja és a gimnázium "PÁLMA" csapata.

Az „Ezer éve vagyunk keresztények Európában" című vetélkedőt is Székely Gábor nyerte.

Kecskeméti közéleti lap
Köztér

MÉNTELEK NEM KÉRT A PRODZSEKTBŐL

Az újságírás műfajai között szerény megbecsültségű mifelénk az információ. Tény azonban, hogy a Duna-Tisza közének legnépszerűbb napilapjában megjelent infó - miszerint "az Országos Foglalkoztatási Közalapítvány támogatásával az Álláskeresők Bács-Kiskun Megyei Szövetsége hátrányos helyzetű, pártfogolt vagy állami gondozottaknak, illetve fiatalkorúak börtönéből szabadultaknak olyan foglalkoztatást valósítana meg, amely képzéssel járna együtt. Erre a célra a ménteleki volt óvodát már megvette az álláskeresők szervezete" - bombaként robbant.

…..

A hírből - ahogy mifelénk ez megszokott: mindenki azt hámozta ki, amit akart. A Kecskeméthez tartozó méntelkiek - úgyis mint a 8. sz. választókerület polgárai - azt, hogy az egykori óvodában mindenféle kétes elem fog tanyát verni. Levélváltásokkal próbálták keresztbe-kasul tisztába tenni a helyzetet, s falugyűlést hívtak össze, ahová azonban a "betelepítők" közül senki sem ment el megmagyarázni a felbolydult méntelkieknek - miről is lenne valójában szó.

Közben legalább annyi aláírás gyűlt össze a tiltakozási íven, mint amennyien elmentek szavazni a legutóbbi önkormányzati választásra. A március 3-dikára meghirdetett második falugyűlésre is legalább hetvenen préselődtek be az iskola egyik termébe.

…..

Tóth Kása Kálmán, a kerület képviselője magnóval felszerelve érkezett az autodafénak ígérkező gyűlésre. A tanári asztalnál vele együtt helyet foglalt Rozsi Anikó prodzsekt menedzser és Szeri Adrienn (Álláskeresők). Végighallgatták a napirendi pontokat, mert természetesen az utolsóként került terítékre az "óvodaügy". Nagy volt a meglepetés, amikor Rozsi Anikó bejelentette: a prodzsekt tárgytalan, elállnak a megvalósítástól, tekintettel a falu ellenállására.

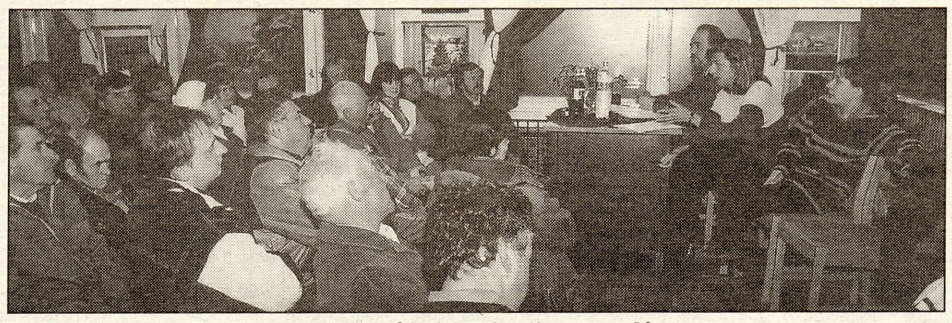

Rozsi Anikó bejelenti a visszavonulást

Már-már fordult a kocka, amikor Kozla Lukácsné, a köztiszteletben álló pedagógus elmondta, hogy így utólag megismerve az óvodahasznosítás tervét, másképp értékeli a helyzetet. Tanulság: az információ hiánya is bajt kavarhat. Ámbár aligha hinném, hogy a méntelkiek könnyen megbarátkoztak volna a hátrányos helyzetű fiatalok sorsának jobbra fordításával, hiszen ez a prodzsekt volt az utolsó csepp abban a bizonyos pohárban.

……

Nézzük a sérelmeket! A 120 házból álló Méntelek, csinoska templomaival, no meg tanyavilágával, idilli kertvárosa lehetne Kecskemétnek, hiszen alig tucatnyi kilométer választja el a megyeszékhelytől. Ráadásul helyi járatú az autóbusz közlekedés, bizonyságául annak, hogy egy a kuckó a kemencével: szerves része Kecskemétnek. Csakhogy ezekben a "munkahelytelen" időkben, ha netántán három műszakos álláshoz jutna valaki, éjszakásra-éjszakásból biciklivel közlekedhetne. (Az autó egyéb gazdasági megfontolások okán kiesik a számításból.)

Hogy hány év óta képtelenség közmegelégedésre megoldani a Kecskemét-Méntelek "viszonylatot"? A probléma kezdete a múlt, megoldása meg a jövő távlatába vész. A meglévő járatok egyikét-másikát is úgy harcolták ki, akárcsak a buszfordulót, ki tudja mikorra sikeredik elérni, hogy pár kilométerrel kijjebb merészkedjen a kék busz, mondjuk: menetidőnek használva a mostani fordulópihenőt.

Sérelmezik azt is, hogy megszűnt a Posta. Antal Misi most az egyszemélyes postahivatal. Kecskemétnek Brüsszelben van irodája, Méntelekneknek meg postája sincs. Ha pénzt kell feladni, fél napos kirándulásba kerül.

Mi kellene még a méntelkieknek?

Idősek otthona, gyermekorvosi rendelő, játszótér az új óvodához, szilárd útburkolat, biztonságos villamosenergia-hálózat. És munkahely. Mindezek hiánya, a tehetetlenség fogalmazódott meg az egyik felszólalóban imigyen: "kutyába se vesznek minket!"

…..

Kelemen György azt javasolta, legyen a falué a régi óvodaépület, és kérik az önkormányzat segítségét. A maguk részéről egyesület létrehozását fontolgatják az épület hasznosítására. (Kár, hogy előbb nem jutott eszükbe, de ahogy mondani szokták: jobb későn, mint soha!)

Egyébként a Méntelek-kép árnyaltabbá tételéhez elengedhetetlen megemlíteni, hogy az iskola, óvoda fejlesztését civilszervezet működtetésével sikeresen segítik. Szinte idilli az oktatási centrum környezete, tágas, parkos udvarát alighanem sok városi diák szívesen nyüstölné. Gyerek is van, sőt az elmúlt hetekben egy ötgyermekes család letelepítését patronálta a tantestület. Anyagiakkal is.

Méntelek élni, fejlődni akar, hogy a fiatalok ne menjenek el onnét, ha a családalapításra gondolnak.

…..

Ha dugába dőlt is prodzsekt, arra mindenféleképpen hasznos volt a felzúdulás, hogy nyilvánvalóvá váljék: nem elzárkózni kíván, csak méltóbb életkörülményeket vár el a faluközösség. Együttesen. Amúgy meg csak iható vizet, járható utat, és villanyt, a petró helyett.

2000-et írnak ők is. Kecskeméten. **nm**

Új módszer a rák gyógyítására

1998-ban Magyarországon 33 547 ember halt meg daganatos betegség következtében. Hónapról hónapra érkeznek a hírek új gyógyszerekről, reményt keltő gyógymódokról. Lépéről lépésre halad az orvostudomány a már egyre kevésbé misztikus betegség teljes megismerése. Azért mégis a legfontosabb feladat az lenne, ha az embereket megtaníthatnánk a rák kialakulásának megelőzésére. Az mára közismert, hogy minden daganat egyetlen megtévedt sejttel kezdődik, amelynek "megbolondulását" genetikai mutáció okozza. A vadütemű szaporodás következménye a daganat, melyet jobb esetben tökéletesen el lehet távolítani műtéti úton. Ám a mai vizsgálati módszerek még nem alkalmasak arra, hogy megállapítsák, átjutott-e a test más szerveibe hibás parancsot vivő sejt.

Ennek a lehetőségnek a kiküszöbölésére szolgál a műtétet követő kemoterápia alkalmazása, amelyet pár hónapja a Kecskeméti Onkoradiológiai Központ hypotermiás kezeléssel is kiegészíthetnek.

Dr. Szűcs Miklós főorvos

Dr. Szűcs Miklós főorvos úrtól megtudtuk, hogy a gyógyítás szolgálatába állított készülék elektromos rezgés útján képes az emberi szervezet bizonyos nagyságú részeit 42 fokra felmelegíteni, s kívánt időre azonos hőfokon tartani. Ezáltal tulajdonképpen a rákos sejtet belekergeti egy önpusztító szaporodásba. Különösképpen abban a bizonytalan esetben szolgálja a gyógyulást, amikor például a májban áttét még nem mutatható ki, de lehetséges - a vastagbél-daganat következményeként. Mint megtudtuk, a hypotermia alkalmazása szigorú etikai követelmények betartása mellett történik. Megfelelő számú beteg kezelése után nyílik lehetőség a tényszerű összehasonlításra: az operáció + kemoterápia, illetve a "hagyományos módszer" hyptermiával kiegészítve hatékonyabb-e.

A bizonyosságig marad a remény. Ezt viszont erősíti, hogy a kecskeméti Onkoradiológiai Központ team-je országosan is az elsők között vállalkozott a gyógymód tudományos igényű alkalmazására.

A Kecskeméti Lelki Elsősegély Telefonszolgálat hétfőn, szerdán pénteken este 6 órától reggel 6-ig hívható a 06 80 505 511-es zöld számon. A szolgáltatás bővítése válik lehetővé, ha a telefonügyeletet ellátók számát növelni tudják. Annak, aki ilyen feladatot vállal, a segíteni akaráson túl élettapasztalattal, szakmai ismeretekkel is rendelkeznie kell. Ezért kérik, hogy jelentkezzenek mindazok, akik az efféle emberi kvalitásoknak is birtokában vannak, vállalnák a képzést, valamint a szolgálatot. Előzetes beszélgetésre kedd és csütörtök15-17 óra között a 76/ 481 722-es telefonszámon jelentkezhetnek.

A Csecsemőkor Alapítványról

Elszomorodik az ember, amikor azt hallja, egyes kórházaknak működése pénz híján veszélybe kerülhet, elavult készülékek teljesítenek szolgálatot, nincs pénz újabbra. Szívet melengető azonban azt tudni, hogy a bajbajutott intézmények segítségére civil szervezetek sietnek, amelyeknek aktivistái összegyűjtögetik a pénzt, olykor milliókat, s azután "prezentálják" a gyógyászati segédeszközöket, berendezéseket. Bőczén János, a Csecsemőkor Alapítvány főmunkatársa azt tapasztalja, hogy az emberek többsége segítőkész, ráadásul legtöbbször azok, akik nem rendelkeznek nagy vagyonnal, annál inkább jó szívvel. Legutóbb három hét alatt sikerült 510 ezer forintot előteremteni egy kislány műtét utáni különleges táplálását szolgáló készülékre.

Az meg a Csecsemőkor Alapítvány hagyományaihoz tartozik, hogy egy-egy ilyen átadási ceremóniára meghívják mindazokat az adományozókat, akik nem akarnak az ismeretlenségben maradni. Hadd részesedhessenek abban az élményben, amely mindkét félnek: adományozónak és megsegítettnek egyaránt megrendítő érzést jelent. Köszönet jár minden "civilnek", aki a ridegnek, pénzhajszolónak mondott világban is utat talál a szívekhez. Azért, hogy másokon segítsen.

Zárszámadás, cserepezés

A Széchenyivárosi Közösségépítő Egyesület március 24-én tartotta egyesületi közgyűlését, amelyen megtárgyalták az elnökség zárszámadását, elfogadták az idei költségvetést. Tájékoztatót hallhattak az egyesületi tagok a közösségi ház építéséről is. Az épület cserepezésében mintegy százan vettek részt a hózáporos szombati napon.

Munkaerőpiaci helyzetkép

Bács-Kiskun megyében 1999-ben az előző évhez képest 0,7 százalékkal csökkent a regisztrált munkanélküliek száma. Az átlagos havi nyilvántartott létszám 22 469 fő volt. A munkanélküliségi ráta 10,1 százalék, némileg meghaladta az országos átlagot. A kecskeméti körzetben 5 százalékkal esett vissza a nyilvántartásban lévők száma.

1999 végén továbbra is a legtöbb regisztrált személy a befejezett nyolc általános iskolai és a szakmunkás végzettségűek közül került ki. Az iskolai végzettség emelkedésével egyenes arányban csökken a munkanélküliség mutatója. A még nyolc általánossal sem rendelkezők közül minden negyedik, a diplomások között minden ötvenedik személy volt regisztrált munkanélküli 1999 végén.

A regisztrált munkanélküliség időtartamát tekintve némi javulás mutatkozott: egy év alatt mérséklődött azon munkanélküliek köre (közel négyötödük), akik életük során több mint egy évet voltak munka nélkül. Hasonlóan az utolsó regisztrációba vétel óta eltöltött időt figyelembe véve, valamelyest csökkent a tartósan munka nélkül lévők köre: ennek alapján a regisztráltak csaknem egynegyede tartozott az egy éven túliak táborába.

Tavaly összesen 26004 fő kapott munkanélküli ellátást az előző évi 24060 fővel szemben, ami 8 százalékos emelkedést jelent. Jövedelempótló támogatásra 7969-en voltak jogosultak, 10,5 százalékkal kevesebben, mint egy évvel korábban.

A munkanélküliség enyhe mérséklődésével párhuzamosan növekedett az aktív programokban résztvevők száma. A megyében tavaly a foglalkoztatáspolitika eszközei összesen 14 109 főt érintettek, 4,9 százalékkal többet, mint 1998-ban. Egy év alatt legnagyobb létszámnövekedés a népszerű önfoglalkoztatásban, a képzésben és a közhasznú foglalkoztatásban következett be. De jelentős volt a munkatapasztalat-szerzés és a bértámogatás bővülése is. A foglalkoztatás-politikai eszközöket igénybevevők túlnyomó része az előző évhez részben hasonlóan Kecskemét, Baja és Kunszentmiklós térségében található.

Ez év februárjában a regisztrált munkanélküliek száma a megyében 1,9 százalékkal növekedett, Kecskeméten mintegy 10 százalékkal csökkent az egy évvel korábbihoz képest. A munkanélküliségi ráta 11,1 százalék , illetve 8,5 százalék volt. A hónap folyamán Bács-Kiskunban 3098 álláshelyre kerestek munkavállalót a munkaügyi központ kirendeltségein, ebből 1174 -re Kecskeméten. Február végén 1504 - Kecskeméten 532 - állás maradt betöltetlen: A városban, februárban 2379 fő részesült munkanélküli ellátásban, 1777 fő pedig jövedelempótló támogatást kapott.

(Interjúnk a 13. oldalon)

APEH-fogás. Egy kecskeméti kft 1998. harmadik és negyedik negyedévre esedékes bevallásában nagy összegű levonható áfát szerepeltetett. A revízió az adólevonás jogszerűségének vizsgálata céljából adózó képviselőjét az iratanyag bemutatására szólította fel. A társaság egyik alkalmazottja nyilatkozatában előadta, hogy a tulajdonosok a jugoszláv háború miatt nem tudnak az adóhatóság rendelkezésére állni, ő pedig az iratok hiányában nem tudja bemutatni az adólevonás alapját képező számlákat.

Ezért a revízió az áfa-törvény előírásaira hivatkozva nem fogadta el az adózó eljárását, tekintettel arra, hogy a gazdasági eseményt hitelt érdemlő dokumentumok nem igazolták. Jogosulatlan igénylés miatt az adóhatóság a kft terhére az említett időszakokra 3,4 millió, illetve 8,8 millió forint áfa-adókülönbözetet állapított meg.

LAPSZÉL

Kis ívben jobbra kanyarodik az autó. A gépkocsivezető bal fülén mobiltelefon. Fél kézzel is probléma nélkül végrehajtja a manővert. Nem nagy bravúr. Minden úrvezető megteheti. Megtehetné. Ha nem tiltaná jogszabály a mobiltelefon ily módon történő használatát. De tiltja. A mobilozáson tettenértet bármikor megbírságolhatja a rendőr. Talán az is, aki azon a reggelen a fehér gépkocsit vezette. Ugyanis a kék felirat - RENDŐRSÉG -, a kocsitetőre szerelt lámpasor arra enged következtetni, hogy a járművet a rend őreinek kötelékébe tartozó férfiú vezette.

Fiam és barátja hosszasan elbeszélgetett két roma fiúval. Az eszmecsere vége az lett, hogy "a Béla" lecsatolta fiam karóráját. Vigasztalhatnám magam: legalább nem hagyja el a leghihetetlenebb helyeken, hogy aztán rajtam keresse. Nem teszem. Vigasztalni őt sem tudom azzal a történettel, hogy kislánykoromban tőlem is vettek el pénzt nagyfiúk. Az meg végletekig elkeserít, hogy töprengvén a lehetséges (szükséges) lépésekről, a gyerek a rendőrség említésére tiltakozik leginkább. Itt tartunk. Egyébként az a nap, amikor az eset történt, a rasszizmus elleni világméretű összefogásra rendeltetett az ENSZ által. Hát megemlékeztünk róla. Félek, hogy a karóra kevés nyereséget hoz a Bélának. És attól is tartok, hogy a Béláéknak nem akarja megmondani senki, hogy a kisebbségi jogok hol kezdődnek. Egy szimpatizánst valószínűleg örökre elvesztettek. Sajnálom. Sajnálhatják.

Nincs tán egy kilométer sem a távolság, amelyet reggelente autóbusszal rövidítek le. Sajnálok lemondani a sétáról, de hát fájnak a lábaim. Jogukat követelik, elvégre minimum húsz kilóval többet kell cipelniük, mint amennyire konstruáltattak. Szóval, ha jön a busz, fölszállok. Odaadom a kikészített százast, hagyom a visszajáró tízest, hátha jobb szívvel nyitja ki a gépkocsivezető az első ajtót, amely, ugyi, csak a felszállóké. De hát ki bírna átvergődni két perc alatt a tömött járművön a középső ajtóig. (Nem lenne fair, ha elhallgatnám, van buszvezető, aki a jeggyel együtt nyújtja át a tízest.) A minap viszont egy sárga húszast kaptam a sofőrtől. Meg egy cinkosságra kérő gesztust: jegy helyett. Villámgyors felfogóképességem ugyan nem mondott csődöt, de választhattam, nekiállok patáliázni (ajtó csuk, kanyar ki, sebváltás, fékezés, ajtó nyit - két perc), vagy elfogadom a bizniszt: neki nyolcvan, nekem tíz forint haszon. (Most tekintsünk el az ellenőr felbukkanásának lehetőségétől, s hogy nekem egy tízes nyereség ért-e ennyit, globalice.) Ja! Olyan fiatalosan léptem le a buszról, mintha az a húsz kiló rejtem se lenne. A szárnyakat valószínűleg a szégyentől kaptam: velem is megtörténhetett ez a kisstílűen piszkos eset. Megtörtént.

A városlakók is megőriznek valamit az ősök szokásaiból, a házak-utcák "erdejében" ösvényeket használnak, megszokott céljuk eléréséhez. Így járok el én is a rendőr-főkapitányság hátsó falánál, este gyönyörködve a lebontásra váró házak holdfényes sziluettjében, konstatálva, hogy nincs az a holdfény, amely az emeletes házakat meg tudná szépíteni. Reggelente meg áldom annak a tömbházban lakónak a kezét, aki a bokrok alá madáreleséget szór, a rigók gerlék, verebek táplálására. Szóval, rendőr-főkapitányság. Hófehér fal, amelyen angol nyelvű felírat "méltatja" a szervezetet, ám úgy tűnik, a parkolóba beálló polgári alkalmazottak és egyenruhások vagy nem tudnak angolul, vagy nem érdekli őket az "utasítás". A fal végén rácsos kapu: automata nyitja olykor a szemetes kocsinak, olykor más járműnek. Nyilván annak, akinek joga van oda behajtani. A hófehér személygépkocsi koromfekete üvegjeitől nem láthatom, ki kér bebocsátást. Átfut az agyamon: talán valami maffia-akció következik. Én is nézek olykor gengszterfilmet! Már pereg is a forgatókönyvem. Gépfegyveresek ugranak ki a hátsó ajtókon, roham… Ugranék majd a felibül-harmadábul megnyírt sövény alá, ahol féldecis pálinkásüvegtől kezdve mindennemű szemét fellelhető. Deus est machina: nesztelen nyílik az ajtó, titokzatos jármű suhanva be. Gondolatok repríze: ha a rendőrnek szabad úgy mobilozni, a szervezet bármely tagjának KRESZ-tiltotta sötétített ablakú autót használni, akkor a Bélának, sofőrnek…

Mondom: mélységesen szomorú vagyok

Írta:
Nagy Mária

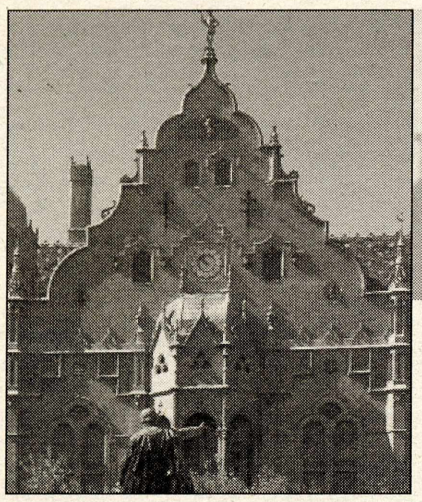

A VÁROSHÁZÁRÓL JELENTJÜK

Bizottsági beszámolók

A kecskeméti közgyűlés március 1-i ülésén megtárgyalta és elfogadta három bizottsága - a turisztikai, a kommunális és környezetvédelmi, valamint a szociális, családvédelmi, foglalkoztatási és ifjúságpolitikai - előző évi működéséről és a hozzájuk rendelt alapok felhasználásáról készült beszámolóit.

Az önálló turisztikai bizottság 1998 decemberében alakult (az előző ciklusban a kulturális bizottság kebelén belül működött). A beszámoló szerint fontos feladatnak tekintette a turizmusban érdekelt szervezetek tevékenységének támogatását, az értékes egyéni kezdeményezések felkarolását. 1999-ben anyagi támogatásban részesítette az Erdei Ferenc Általános Művelődési Központ rendezvényeit, javaslatot tett a gyógyturizmus kialakításának lehetőségeire, kezdeményezte egy cselekvési program kidolgozását. Kecskemét turisztikai és kulturális értékeinek népszerűsítése, bemutatása érdekében új városismertető információs anyagok elkészítését, valamint már meglévő kiadványok újranyomását is támogatta. A bizottság kidolgozta Kecskemét és térsége középtávú turizmusfejlesztési koncepcióját 2004-ig.

A város Idegenforgalmi Alapja 1999-ben két millió forint volt. Ennek felét a közgyűlés az EFÁMK "Kecskeméti Nyári Fesztivál" rendezvénysorozatának támogatására fordította. Másik feléből a turisztikai bizottság a városmarketing fejlesztését célzó programokat támogatott

A Környezetvédelmi Alap 1999. évi keretének felhasználásáról készített beszámolót a kommunális és környezetvédelmi bizottság. Az alap tavaly 1,4 millió forintot kapott a városházi költségvetésből. A befizetett környezetvédelmi bírságokból származó bevétel 207 ezer forintot tett ki. A jogerősen kiszabott, de be nem fizetett bírságok összege meghaladta a két millió forintot. Ennek több mint felét a Szergép Kft-nek kellett volna befizetnie. A kft felszámolás alatt áll, a felszámoló arról értesítette a hivatalt, hogy a felszámolásnál rendelkezésre álló vagyon nem fedezi a bírság összegét.

A Környezetvédelmi Alapból a beszámoló szerint a Föld Napja rendezvény pályázatait díjazták, szelektív hulladékgyűjtést, komposztálási akciót finanszíroztak, illetve díjaztak. Támogatták a TIT Nemzetközi Környezetvédelmi Konferencia rendezését, zajvizsgálati szakvéleményt rendeltek, könyvutalványt vásároltak a környezetvédelmi munkában részt vett diákoknak.

A Szociális Alap 1999-ben 4 millió forint volt. Ebből jórészt városi társadalmi szervezetek, szociális intézmények programjait támogatta a szociális, családvédelmi, foglalkoztatási és ifjúságpolitikai bizottság. A legnagyobb összeggel, több mint kilencszázezer forinttal a III.számú Gondozási Központ "Nemzedékek Napja" rendezvényét támogatták. A Református Egyházmegye Drogprevenciós Szolgálata négyszázezer forint támogatást kapott terápiás jellegű szolgálatok komplex városi programjának beindítására. Az alapból több alkalommal segítették hátrányos helyzetű diákok táboroztatását, tanulmányi kirándulásait. Időskorúak karácsonyi ajándékozására három gondozási központ kapott összesen kétszázezer forint támogatást.

Agrárexpo és fórum

T. J. nyilatkozik

Torgyán József miniszter nyitotta meg az idei Aranyhomok Expot a Kecskeméti Főiskola Kertészeti Karán. Az FVM vezetője szinte az egész napját a hírös városban töltötte, délelőtt tájékoztatót tartott és találkozott a sajtó képviselőivel, délután fórumon vett részt. Meg is jegyezte a fórumon: nem volt igazán szerencsés a szervezés, hogy ugyanaz nap kétszer kell ugyanott ugyanarról beszélnie, de mint mondta, szerencsére jó az állóképessége, legalábbis jobb, mint csapatában az aranylábú fiúké.

A mezőgazdaság fejlesztése nem képzelhető el a vidék fejlesztése nélkül, hangsúlyozta Torgyán József. Az FVM ennek alapján meghirdetett stratégiája felzúdulást keltett, ám az idő bebizonyította, hogy telitalálat volt a két terület összekötése. Hiszen a vidéki Magyarország több mint egyharmadát jelenti az országnak, de fejlesztése az elmúlt évtizedekben mindig háttérbe szorult.

A miniszter a mezőgazdaság legsürgetőbb feladatának nevezte a versenyképesség növelését, ami csak a minőségi termelés és a magas fokú feldolgozottság mellett lehetséges. Az agráriumban nagyon sok érdeknek kell kifejeződnie, mondta Torgyán József. A minisztérium tavaly ősszel meghirdette az agrárbékét, a költségvetést decemberben elfogadta a parlament, de a kért 413 milliárd forint helyett sokkal kevesebb lett a rendelkezésre álló keret. Lényegesen kevesebb a pénz, de sokkal célszerűbben osztották el. A földalapú támogatást jóval szélesebb körre terjesztette ki a minisztérium. A beígért agrárdemonstrációkra kitérve a miniszter kijelentette: a kommunista agrárlobbi a volt kommunista Horn-kormánytól sem tudott egyetlen fillért sem kipréselni. A 65 milliárd forintos hitelgarancia-keretből nem lehet 55 milliárdot a szövetkezeteknek adni. Egyértelmű, hogy nem agrár-, hanem politikai demonstrációról van szó, amelynek szervezői évek óta fenyegetőznek, de nem tudják, hogy miért és mikor demonstráljanak, mondta Torgyán József. Hozzátette: a néhány száz szövetkezettel szemben továbbra is a családi gazdaságok támogatását tekinti fő feladatának. A MOSZ szélsőségeseinek üzenem, jelentette ki, az nem megy, hogy egyik oldalon demonstrálnak, a másik oldalon pedig tartják a markukat. Vagy demonstráció vagy pénz.

Amíg saját feldolgozó iparunkat nem építjük ki, a termelők kiszolgáltatottak lesznek. A termékpályás termékértékesítő szövetkezetek létrehozása előrelépést jelentene, hangsúlyozta Torgyán József, de az emberek annyira gyűlölik a szövetkezeteket, hogy nem hajlandók ilyeneket létrehozni. A jelenlegi törvények sem kedveznek a gazdáknak, a miniszter példaként a csődtörvényt említette. A Mizo-ügyről szólva aláhúzta: az érintett gazdák tömegei megértették, hogy Torgyán József volt az egyetlen, aki segített az 1 milliárd forintos hitelgarancia-kerettel.

Ilyen jó helyzetbe még soha nem került a magyarság, mint ma - mondta előadása végén a miniszter. Nem csak Magyarországon van független kormány, nem létezik már elnyomó erő, hanem a környező országokban sem. A kormány jelentősen visszaszorította a munkanélküliséget, 2002-ben pedig úgy fogja átadni az országot a választópolgároknak, hogy 3 százalék alatti lesz az infláció - ígérte Torgyán József.

A fórum résztvevőinek kérdéseire válaszolva, a miniszter többször is elmondta: a vidék végre rájöhetne arra, ha azt akarja, hogy érdekei érvényesüljenek, a következő választáson a vidék pártjának és a vidék kormányának kell bizalmat szavaznia.

m.á.

A hulladékgazdálkodást tanulmányozták Finnországban

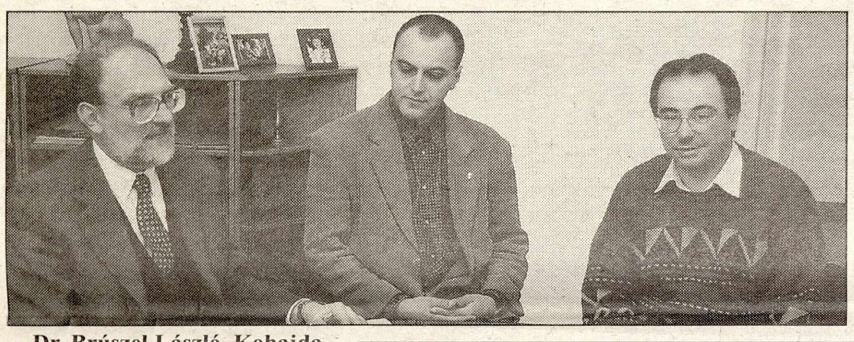

Dr. Brúszel László, Kohajda László és Hetényi István

A finnországi Hyvinkaa-ban járt nemrégiben a kecskeméti önkormányzat három fős delegációja. Testvérvárosunk helyhatóságának meghívására a hulladékgazdálkodás Finnországban honos rendszerét tanulmányozhatták. A delegáció tagjai voltak dr. Brúszel László képviselő (MSZP), Kohajda László, a kommunális és környezetvédelmi bizottság elnöke (FIDESZ) valamint Hetényi István képviselő (MIÉP).

- Mi volt az önök számára a legemlékezetesebb, legtanulságosabb a látottakból?

Dr. Brúszel László: Számomra az egész hulladékgazdálkodási rendszer, a szelektív gyűjtéstől az utóhasznosításig. Rendkívül szervezett, jól átgondolt, minden, amit láttunk, azt bizonyítja, hogy az állam és az önkormányzatok is rendkívül komolyan veszik a környezetvédelmet. Nagy figyelmet fordítanak a gyerekek, a lakosság meggyőzésére és tájékoztatására. Talán a legemlékezetesebb a Kiertokapula Oy cégnél tett látogatás. Ez a cég 17 önkormányzat közös hulladékdepóját működteti, kis mértékben még nyereséget is hoz. Mindazon, amit láttunk, érdemes itthon tovább gondolkodni.

Kohajda László: Elsősorban környezetvédelmi aspektusú volt a látogatás, a köztisztasági, kommunális szolgáltatókhoz vittek el bennünket. Nagyon tanulságos volt látni működés közben az egész rendszert, mindazt, amit mi is szeretnénk megvalósítani. Túlságosan sok szakmai újdonságot nem tapasztaltam, de a látottak új lendületet, optimizmust adtak.

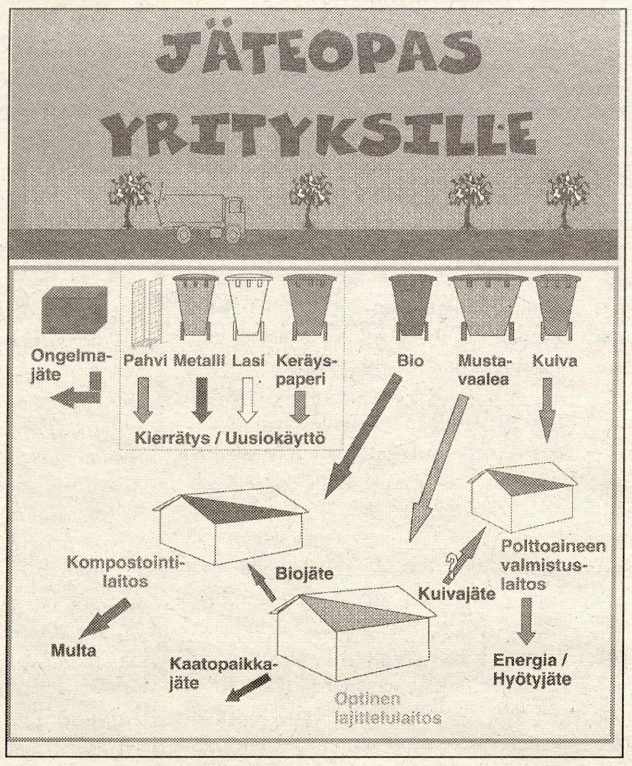

Az ábrából fordítás nélkül is jól érthető, hogy a rendszerben a közterületeken és a háztartásokban szelektíven gyűjtött hulladékot szelektíven is kezelik. Amit lehet, újra hasznosítanak (papír, fém, üveg), amit nem, azt feldolgozzák - égetik, komposztálják - és csak a maradékot (ez jelenleg 30 százalék) helyezik el a lerakóban.

Mint ismeretes, a város 180 millió forint támogatást nyert el a Környezetvédelmi Célelőirányzatból a regionális hulladéklerakó kialakítására. Az ISPA, az Európai Unió előcsatlakozási alapja a depókra már nem ad támogatást, így a hulladékgyűjtés, szelektálás, feldolgozás-utóhasznosítás, esetleg a megelőzés komplex rendszerére szeretnénk pályázatot benyújtani.

Hetényi István: A Lampövoina Rt-nél, Hyvinkaa önkormányzati tulajdonú távfűtővállalatánál, és az EKOKEM veszélyesanyag-megsemmisítő üzemnél tett látogatást emelném ki. A távfűtővállalatnál már megvalósították azt a beruházást, amit a Termostar az idén szeretne: a kapcsolt - hő- és elektromos - energiát termelő erőművet. A távfűtőrendszer teljesen automatizált, nagy hatékonysággal működik. Az EKOKEM-nél megragadott, hogy mennyire nyitottak a polgárok előtt. Az üzem tervezésénél nagy volt a lakossági ellenállás. Ezt úgy oldották meg, hogy a környéken élők a külső automata megfigyelőkön bármikor ellenőrizhetik a légszennyezettségi adatokat, és kísérővel bármikor bemehetnek az üzembe is. Követendőnek tartom, ami már Kecskeméten is felmerült, a szállítás és a deponálás különválasztását. Ez átláthatóbbá teszi a társaságok működését és biztosítja a versenyeztetést.

- Mi a véleményük, egy ilyen fontos kérdésben, mint a hulladékgazdálkodás, egyetértésre tudnak-e jutni a különböző pártállású képviselők a városházán, nem fog-e politikai presztízsvitákba fulladni az ügy?

Dr.B.L.: Ez olyan téma, amiben nem a politikának, hanem a szakmai érveknek kellene szerepet játszani. Nyilván, mindegyik párt másképpen kezeli a környezetvédelem kérdését. Az az álláspontom, hogy meg tudunk egyezni. Lesznek bizonyára viták, de ezeknek nem a politika síkján kell zajlani.

K.L.: Kecskeméten az ellenzék gyakran él azzal a populáris fogással, hogy ha nem sikerül elérnie a célját, akkor „politikai döntés" címszóval bélyegzi meg a vitában felhozott érveket. A közgyűlés egy politikai döntéshozó testület, ahol politikai vita folyik. A döntésnél a szakma érveit, a választópolgár érdekeit, és az ország érdekeit is figyelembe kell venni, ami nem biztos, hogy mindig fedi a szigorú szakmai szempontokat. Például Magyarországon szakmailag elfogadott volt, hogy a vezetékes ivóvíz arzéntartalma mekkora lehet, az uniós nomák viszont alacsonyabbak. Szakmailag vitatkozhatnánk ezen, de politikai okok miatt be kell tartanunk, mert csatlakozni szeretnénk ehhez a gazdasági szervezethez. Minden politikai párt presztízskérdést csinál belőle, hogy az ő helyesnek vélt álláspontja legyen a domináns. Ez az egészséges értelemben vett dominanciaháború, egy-két kivételtől eltekintve, elfogadható határok között van a kecskeméti közgyűlésben.

H.I.: Nagyon fontosnak tartom, hogy a hulladéklerakó önkormányzati tulajdonban maradjon. Végső esetben magyar beruházók bekapcsolódását el tudjuk fogadni. Ha ezek a szempontok érvényesülnek, akkor látok esélyt a megegyezésre.

-m-

Nagytakarítás

Lelkesen és nagy energiával takarították a Széchenyivárosi Aradi vértanúk terét március elején a Lánchíd utcai Általános Iskola diákjai. A tavaszi tisztasági akció része a Széchenyiváros rehabilitációjának, amit még az előző önkormányzati ciklusban kezdeményezett a Fidesz-frakció.

Mint Hertelendy László városüzemeltetési tanácsnok elmondta a helyszínen, a rehabilitációs program kiterjed a parkok, zöldfelületek gondozására, az útfelületek felújítására (úgynevezett vékonyaszfalt-burkolattal), a járdák, játszóterek felújítására, parkolók kialakítására. A tisztasági akció tavaly is hasonlóképpen zajlott, és ősszel meg is ismétlik. A Lánchíd utcai iskola korábban is partner volt, ezúttal külön megállapodtak, hogy a városrész legfrekventáltabb részét, az Aradi vértanúk terét hozzák rendbe. Az akcióba később az Arany János Általános Iskola is bekapcsolódott.

A Széchenyivárosi játszóterek felújítása Jánosi István alpolgármester, a körzet önkormányzati képviselője kezdeményezésére indult. A híres fa-játszótéren tavaly már elkezdődtek a munkálatok, amelyek idén az Ifjúsági és Sportminisztérium 1,5 millió forintos támogatásával folytatódhatnak. A nagyon elhanyagolt, hajdani Kresz-park helyén ugyancsak játszótér lenne. A testvérvárosi kapcsolat ötödik évfordulójának alkalmából Rüsselsheim is segítséget nyújtana a játszótér felszereléséhez, mondta az alpolgármester.

Fekete Béla, a Lánchíd utcai Általános Iskola igazgatója nagyon hasznosnak nevezte a gyerekek bevonását a tisztasági akcióba. Ilyenkor látják, mennyi munka van a közterületek tisztántartásával, s ez arra nevelheti őket, hogy ne dobják el a szemetet az utcán, és megbecsüljék a rendezett környezetet. Persze, az önkormányzatnak is vannak feladatai, fűzte hozzá Hertelendy László, a Széchenyivárosban például a tavasz folyamán új szemétgyűjtőket helyeznek ki.

A Lánchíd utcai Általános Iskola hatodik osztályosai szívesen nyilatkoztak. Mint mondták, örömmel takarítják a teret, mert "olyan jó látni, hogy tiszta".

Nagyon bántja a csőrömet - mondta az egyik kislány- hogy a felnőttek elhajigálják a csikkeket, a fiatalok szétdobálják a szemetet, a vandálok pedig összetörik a padokat és felborogatják vagy ellopják a szemétgyűjtőket. Abban az egész csapat megegyezett, elkeserítő látni, hogy néhány nap múlva a téren újra a szemét lesz az úr. De ez nem szegi kedvüket - bizonygatták, és a rövid nyilatkozat után újult erővel folytatták a takarítást.

Kecskeméti Tavaszi Fesztivál 2000

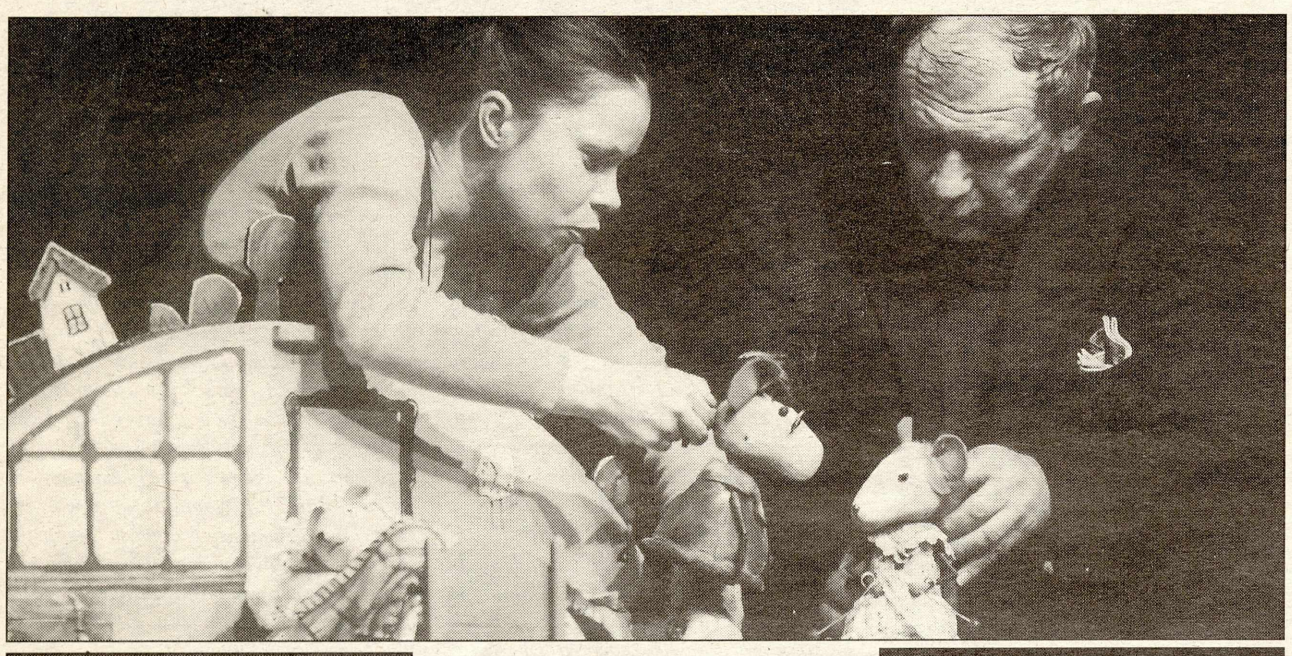

Kecskeméten zajlott a Tavaszi Fesztivál idején a Magyarországi Bábszínházak 5. Találkozója. Felvételeinken a Ciróka Bábszínház Az egérmenyasszony című előadása.

A Katona József Múzeum Rejtett kincsek címmel kiállítás-sorozatot, a kiállításokhoz kapcsolódóan pedig füzetsorozatot indít 2000 márciusával kezdődően. A kiállításokat - három havonkénti váltással - a Cifrapalotában rendezik meg. A kiállításokhoz kapcsolódó színes füzetek bemutatják, összefoglalják azokat a kiállított tárgyakkal összefüggő történeti - régészeti ismereteket, amelyek segíthetik a látogatókat abban, hogy pontosan lássák a régészeti feltárások során előkerült tárgyak jelentőségét. A füzetekben megjelenő tárgyfotók révén az érdeklődők a Duna-Tisza közén feltárt legjelentősebb régészeti emlékeket mintegy "összegyűjthetik", s otthoni könyvtárunkban őrizhetik. A kiállításokon elsősorban az eddig raktárak mélyén őrzött "kincseket", leleteket, leletegyütteseket mutatja be, ezek a Duna-Tisza köze régmúltjáról vallanak, s az egykor élt emberek hétköznapjairól, magas szintű mesterségbeli tudásáról is képet adnak. A 2000 márciusának végén megnyíló első kiállítás és az ugyancsak ekkor megjelenő füzet - Wicker Erika munkája - a Petőfiszállás határában megtalált avar vezér sírját mutatja be. Reméljük, hogy vállalkozásuk felkelti mindazok érdeklődését, akiket foglalkoztat a Duna-Tisza közének múltja.

KIO-mozi

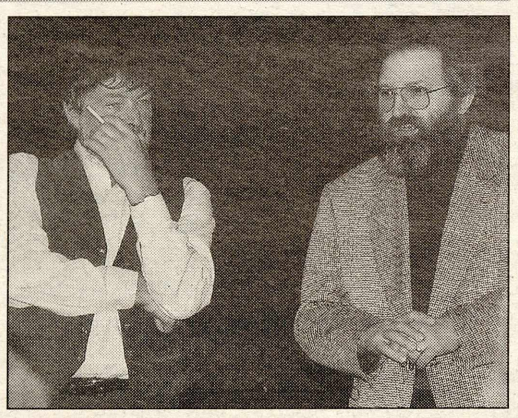

A Kecskeméti Ifjúsági Otthon Otthon Mozijában válogatást nézhettek meg az érdeklődők a 31. Magyar Filmszemle alkotásaiból. Az első este Gödrös Frigyes Glamour című filmjét láthatták a nézők, melyet beszélgetés követett a rendezővel, egyebek között a zsidó identitás-keresés ábrázolásáról és a film egyéb kulisszatitkairól. A rendezőt Kriskó János mutatta be.

Az Erdei Ferenc ÁMK programjából:

Április 4. kedd, 19 óra: Ray Conney: Család ellen nincs orvosság, rendező: Kalmár Tibor (Színházi körkép bérlet 3. előadása), 6. csütörtök, 20 óra: Tavaszi filmklub - Fújhatjuk! Angol film 7. péntek, 20-24 óra: A Csík zenekar tánchéza 10. Hétfő, 10 és 14 óra: Csudakarikás - mesejáték, a Békés Megyei Jókai Színház művészeinek előadása 13. csütörtök, 19 óra: Tavaszi filmklub - A szenvedély. Magyar film 14. péntek, 19 óra: Bigband Pianoforte (Dánia) és a Kecskeméti Jazz Orchestra közös hangversenye 17. hétfő, 19 óra: "Az ablak mellett". Zorán-koncert 19. szerda, 19 óra: "Szólt az ember" - József Attila-est, előadók: Jordán Tamás és Sebő Ferenc (Pódium-bérlet 5. előadása) 20. csütörtök, 17 óra: Magyar Művészkönyvek az ezredfordulón (millenniumi rendezvény). Látogatható május 3-ig naponta 10-13 és 14-19 óráig 20. csütörtök, 19 óra Tavaszi filmklub - A szibériai borbély. Nyikita Mihalkov filmje 25. kedd, 18 és 20 óra: Hofi kabaré 26. szerda, 18 óra: Karinthy Frigyes: Tanár úr kérem (Diákszíház bérlet 3.előadása) 27. csütörtök, 19.30 óra: Bohém klub 28. péntek, 14-16 óráig: Együtt a földért! Általános és középiskolások demonstrációja 28. péntek, 17 óra: Amatőr Artibus. A XVII. Országos Képző és Iparművészeti Tárlat Bács-Kiskun megyei kiállítása (látogatható május 15-ig, naponta 10-13 és 14-19 óra között)

Nyitray András

A Kandó Kálmán Szakközépiskola művészeti tagozatos diákjainak plakátkiállítását március 15-én Nyitray András országgyűlési képviselő nyitotta meg a Katona József Színház Teátrum Galériájában. A kiállító ifjú művészek: Mulaji Sándor, Török Tamás, Király Hajnalka, Dankó Viktória és Danics Péter, 1998/1999-es tanévben végzett diákok, továbbá Tálas Viktória, Czellár Gabriella, Ballai Edit, Kunos Tímea, Király Kristóf, Szűcs Tibor, Kalotai Péter, Réczicza Rita, Varga Dóra harmadéves diákok. Felkészítőjük: Damó István grafikusművésztanár volt.

Diákszínjátszók

A Tavaszi Fesztivál ifjúsági rendezvénye volt a középiskolások amatőr művészeti találkozója, "Ide nekem az oroszlánt is..!" címmel. A kétnapos találkozón kecskeméti, vidéki és határon túli magyar fiatalok mutatkoztak be több művészeti ágban. Képünkön az ÁFEOSZ Iskola diákszínjátszói.

Marosvásárhelyiek művészete

Kortárs marosvásárhelyi képzőművészet címmel kiállítás nyílt a testvérvárosi művészek alkotásaiból a Cifra palotában. A tárlat április végéig tekinthető meg. A kiállítást rendezte: Vécsi Nagy Zoltán művészettörténész Simon Endre festőművész és ifj. Gyergyádesz László művészettörténész.

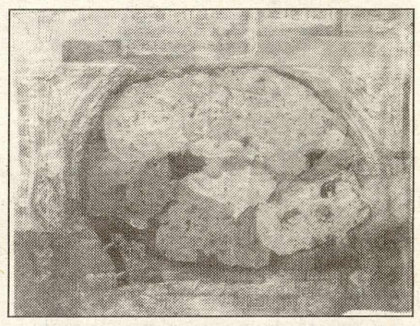

A Népi Iparművészeti Múzeumban

Új időszaki kiállítás nyílt a Népi Iparművészeti Múzeumban "Bemutatkozik a Dél-Alföldi Népművészeti Egyesület" címmel. A kiállítást Hertelendy László, kecskemét város kulturális bizottságának elnöke nyitotta meg, az egyesületet Jelinek Márta ügyvezető igazgató mutatta be.

Kamarakiállítás: Kalotaszeg. Időszaki kiállítás: A kárpátaljai Kígyós szőtteskincse. Bemutatkozik a Dél-Alföldi Népművészeti Egyesület. Képek, dokumentumok a 15 éves Népi Iparművészeti Múzeum életéből (április 22-ig) Kézműves foglalkozások: szombaton 11-12 óráig, április 8: gyöngyfűzés, április 15: csuhényúl-készítés, április 22: rongybaba-készítés, április 29: szalagsárkány-készítés (csoportokat ettől eltérő időben, előzetes egyeztetés alapján fogadnak)

Családi délután: április 22. 15-17 óráig. Húsvétváró - tojásírás, csuhéfigurák készítése Díszítőművész kör: kedden 14-16 óráig felnőttek, pénteken 14.30-15.30 óráig diákok részére.

A Szórakaténusz Játszóházban

Szeptember 3-ig tekinthető meg a Szórakaténusz Játékmúzeum és Műhely "Mesés gyermekkönyvek 1820-tól napjainkig" című kiállítása. Az elmúlt két évszázad gyermekkönyvművészeti remekeit a Játékmúzeum gyűjteményéből válogatták össze. A kiállítást Békés Pál író, a Gyermekkönyvek Nemzetközi Tanácsa Magyarországi Egyesületének elnöke nyitotta meg, a megnyitón közreműködött a Kecskeméti Kodály Iskola "Miraculum" gyermekkórusa Durányik László karnagy vezényletével.

A háború árnyékában

Maurits Ferenc 1945 május 4-én Újvidéken született, ma is ott él. Gimnáziumba, majd iparművészeti középiskolába járt. Lapok, folyóiratok - többek között az Új Syimposion - grafikai arculatát dolgozta ki. Hosszú évek óta a Fórum Könyvkiadó műszaki- és képszerkesztője. Művészeti munkásságáért több hazai és külföldi díjat kapott.

A szálfa termetű szikár embert nem könnyű szóra bírni, de a megnyitó előtti nyüzsgésben, némi baráti segítséggel mégis sikerült néhány percre kivonni a forgalomból.

Téged a legtöbben illusztrátorként ismernek, de az 1994-es budapesti kiállításodon festményeidet és önálló grafikáidat is láthatta a közönség. Melyik az igazi műfajod?

Munkásságom gerincét a festészet jelenti, de ennek a műfajnak nagyon kicsi a mozgástere, ezért is örültem a budapesti kiállításnak, mert ott közel harminc év termését mutathattam be. Könyvillusztrációval a hatvanas évek óta foglalkozom és nem csak a megélhetés miatt, hiszen számomra a könyv egy szent forma. Az Új Symposion folyóirat nemzedékével indultam, és olyan környezetben nőttem fel amely európai szintű magyar irodalmat teremtett a Vajdaságban. Tolnai Ottó, Bányai János, Domokos István igazi szellemi hordozói az ottani magyarságnak.

Hogyan éltél és hogyan tudtál alkotni a háború árnyékában?

Évek óta egy szörnyű vákuumban élek és az egyedüli lehetőség ennek a légkörnek az elviselésére, hogy folyamatosan dolgozom.

Ebben a helyzetben hogyan látod az alkotó ember feladatát, felelősségét?

A háború kitörését követően nagyon sok tehetséges ember menekült Magyarországra, hogy a besorozást elkerülje, ez nagy veszteséget jelent az ottani magyar szellemiségnek. Mi néhányan úgy gondoltuk, hogy ezt nem tehetjük meg és szülőföldünkön kell maradnunk, bár mi történik is. Nem adhatjuk át a helyünket, nem hagyhatjuk el a magyar szellemi élet évtizedek munkájával felépített bástyáit. Ennek ellenére az Új Symposiont elsodorta a vihar, nincs többé. 1999 végén pedig megszűnt a Fórum Könyvkiadónál betöltött grafikai szerkesztői állásom is, így most már csak a saját munkámra koncentrálhatok.

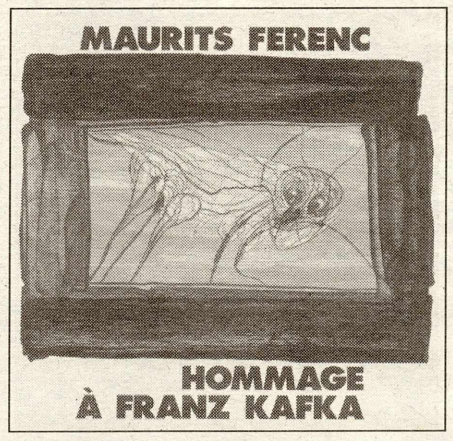

Mikor született a kecskeméti kapcsolatod?

1995-ben jelent meg a Ferenczy Kiadónál egy gyűjteményes kötet Franz Kafka kis prózáival és nagyobb elbeszéléseivel, melynek teljes grafikai tervezését és illusztrálását én csináltam. Ezt követően jelentek meg rajzaim az Élet és irodalomban, majd a Forrással és Füzi Lászlóval kerültem kapcsolatba. A Forrásban több alkalommal jelentek meg rajzaim, verseim és lassan össze barátkoztam a Forrás szerkesztő gárdájával, így jutottak el képeim a Kortárs Költészet és Grafika című kiállításra is a Forrás harminc éves jubileuma kapcsán. A Kortárs Galéria tulajdonosával pedig Benes József hozott össze, így jött létre ez a kiállítás.

Mi volt az előzménye az itt látható szívszorongató képsornak?

1997-ben készítettem egy sorozatot Kafka " Az átváltozás" című elbeszéléséhez, amit a szegedi Kass Galériában mutattam be. A mostani képek a sorozat kitágítását jelentik és már nem csak a kereskedelmi utazó bogárrá változásáról van szó, hanem arról a hatalmas emberi átváltozásról ami a közvetlen környezetemben zajlik. Remélem, hogy ez a sötét indulatoktól kavargó tragikus massza egyszer leülepedik és kitisztul. Ez a remény éltet, remény nélkül nincs semmi.

B. K.

Maurits ideggócokat rajzol, állandó feszültségben élő, széteső, a kiszolgáltatottságot átélő embereket. Visszament az időben: Kafkát illusztrált, úgy, ahogy illusztrálni egyedül szabad: nem a szöveghez tapadt, hanem önálló képi világot teremtett - lila-rózsaszín-zöld-sárga felforduló svábbogaraiból kettő itt lóg a velem szemben lévő falon -, s ez a világ kapcsolódik a Kafkáéhoz. Középponti motívuma a kereszt. (íme: a kereszt.) Már a pályakezdő Piros Frankenstein álmodozás című képén keresztet alkot a patakzó vércsík és a rángatódzó idegszál. Az Átváltozások című sorozata legújabb triptichonjain figyeltem meg, hogy a Maurits által annyiszor megrajzolt, a pusztulásba aláhulló kafkai bogár törzse és szárnya is keresztet alkot. Ezek után jöttek a boszniai "tájképek", s aztán jött az új sorozat: a Balkáni feszületek. Most már a valóság járt a képíró mögött, rövid cikket írtam erről a sorozatról az irodalmi hetilapban, talán éppen a háború kitörésének pillanatában... Két hét múlva, Újvidék bombázásának időszakában felhívott Maurits Ferenc. "Rólam mindig azt írták, hogy rájátszok a balkáni vérre - mondta. - S látod, most utolért mindez..."

Amióta hallottam ezt a mondatot, úgy gondolom, hogy mindent, a korábbi feszültségeket, félelmeket, indulatokat ahhoz kell mérnünk, amit ez a mondat kifejez. Mert a korábbi történések ebben a távlatban teljesednek ki. Ez a távlat adott súlyt - noha az emberi életnek nem az ilyen halál kell, hogy súlyt adjon - a korábbi ütközéseknek, viharoknak... a küzdelemnek tétje volt, a legvadabb és legsúlyosabb tét, a vér. Ez a tét adott súlyt a képeknek, rajzoknak, regényeknek is, hitelesítette azokat, noha a képek és a versek is máshonnét kellene, hogy elnyerjék hitelességüket. Nem az őrület kifejeződése ez a huszadik század legvégén? De igen. S a megkésett társadalmi-politikai folyamatok terméke is. (Kár, hogy ez ennyire "régiesen" hangzik. Bibót kellene olvasni, s eltűnne ezeknek a kifejezéseknek minden hivatalos, az előző rendszerre visszautaló íze.) Miközben ezen tűnődöm, az is felmerül bennem, hogy Maurits feszületeit tekinthetem-e a megváltódást kereső Kelet-Európa kifejeződésnek? Nem visszaélés ez a háború szenvedéseit átélőkkel szemben? De hát a szegénységtől, félelmektől, görcsöktől - a térségben másutt is meg kellene szabadulni, nem csak a Balkánon... S vajon ott megszabadulnake mindettől?

Elmondta a megnyitón: Füzi László

Óramúzeum - terv

Magyarországon még nincs ilyen csoda, de talán nemsokára lesz! Nem is akárhol, hanem itt nálunk, Kecskeméten.

Hanga István órásmester igazi megszállottsággal küzd azért, hogy a Hírös város újabb nevezetességgel gyarapodjék. A Világóra, a Városházi harangjáték, s megannyi templomi toronyóra mestere azt szeretné, hogy egyedülálló óragyűjteménye a kecskemétiek, s a messzi földről idelátogató turisták számára is látogatható legyen.

Nemrégiben megalapították hát a Hanga Óramúzeum Közhasznú Alapítványt, melynek célja, hogy e nemes álomból valóság legyen. Az Alapítvány céljai között szerepel többek között:

- Az órásmesterség ipartörténeti értékeinek felkutatása, gyűjtése és rendszerezése.
- A hajdan volt nagy magyar órásmesterek munkásságának kutatása.
- Az első magyar óramúzeum létrehozása Kecskeméten, a magángyűjtemény állandó kiállításként történő bemutatása.
- Hozzájárulás Kecskemét város és az ország turisztikai lehetőségeinek gyarapításához.

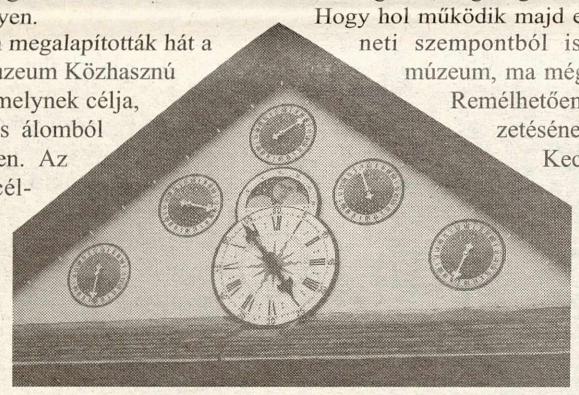

Támogatást, segítséget sokan ígértek. Hogy hol működik majd e kultúrtörténeti szempontból is kimagasló múzeum, ma még nem tudni. Remélhetően a város vezetésének, s minden, Kecskemétért áldozni kívánó döntéshozónak köszönhetően hamarosan kiderül ez is.

FELHÍVÁS

Kedves Olvasók!

Kecskeméti órásmester vagyok, 1968-ban nyitottam önálló órásműhelyemet, mely azóta szüntelenül működik.

Az órás szakmát Édesapám kalocsai műhelyében tanultam, ahol az órajavítás elsajátítása mellett belémoltódott a mesterség szeretete is. Tanulókorom óta mindig igyekeztem összegyűjteni, félretenni és megőrizni minden olyan tárgyat, amely az órásmesterséggel kapcsolatba hozható. Szerény gyűjteményemben találhatók fényképek, újságok, számlák, szakkönyvek. Gyűjteményem legjelentősebb részét az órajavítás régi szerszámai, eszközei teszik ki. Az óragyűjtemény igen sokoldalú, de az órák fejlődéstörténetét csak nagy hiányosságokkal tudja bemutatni.

Mindig késztetést éreztem arra, hogy a kihalófélben lévő órásszakma emlékeit átmentsem az érdeklődő órabarátok és az utókor számára, ezért a múlt évben megalapítottam a "Hanga Óramúzeum Közhasznú Alapítványt". Ez a múzeum lesz hivatva arra, hogy mindenkor láttassa az elmúlt évszázadok órás múltját, az óragyártástól kezdve az óra forgalmazásáig.

A fent említett cél minél sikeresebb véghezvitele érdekében kérem a tisztelt kecskemétieket, hogy a számukra nélkülözhető bármilyen órástörténeti

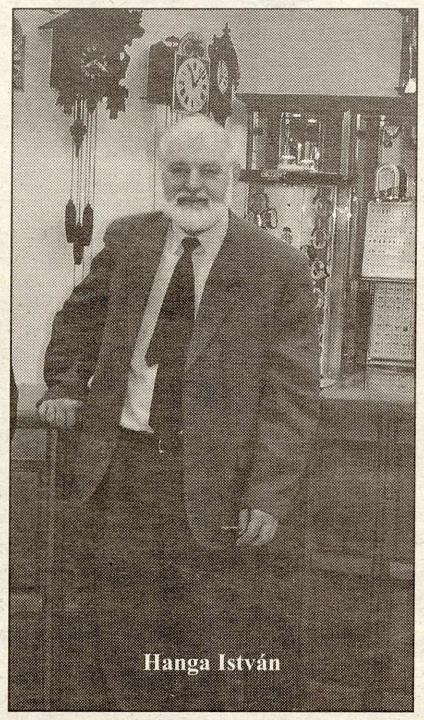

emléket (ez lehet: fénykép, újság, újságkivágás, régi óradoboz, óraroncsok, esetleg bármilyen érdekes óra, vagy órakülönlegesség, stb.) adományozzák az Óramúzeum részére. Szándékukat kérem, szíveskedjenek telefonon, vagy levélben jelezni.

Címem: Hanga István, Kecskemét, Hornyik J. krt. 2. tf.: 76/ 325-088. Jóindulatú támogatásukat előre is köszönöm.

Remélem, adományaikkal hozzásegítik az Alapítványt egy színvonalas óratörténeti kiállítás létrehozásához.

A Kortárs Galéria Maurits Ferenc kiállításával ünnepelte működésének egy éves jubileumát. Szívós János tulajdonos ez idő alatt közel harminc egyéni kiállítást szervezett és rendezett melyek közel kétharmadán kecskeméti alkotók műveit láthattuk. A piaci igényeket is figyelembe vevő - időnként változó színvonalú -, rendezvények között akadtak igényes kortárs képzőművészeti bemutatók is, melyek a galéria tiszteletre méltó mecénási hajlandóságát mutatják.

A Kortárs Galériában nyílt meg B. Tóth Edit kiállítása március 23-án. Olajképein a természetet, a magyar tájat ábrázolja.

Emlékműpályázat

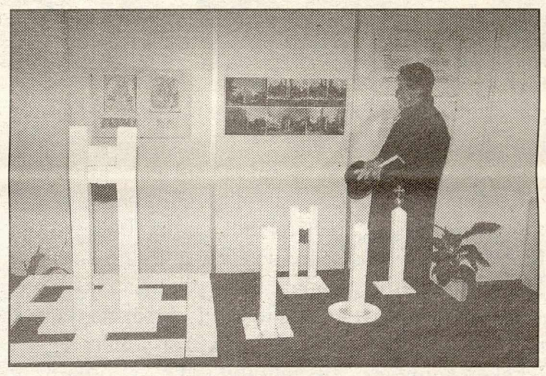

A Szent István emlékmű elkészítésére kiírt meghívásos pályázat tervei nyilvános kiállításon szerepeltek az Erdei Ferenc Általános Művelődési Központban. Probstner János terveit nézi Dunszt István (balra). Alul a másik képen Hunyadi László, marosvásárhelyi szobrász szobormakettje látható.

Túri Endre pályaműve

A KATONA JÓZSEF KÖNYVTÁR RENDEZVÉNYEI

Ápr. 6. csütörtök 17 óra Kalandozás a filozófia történetében
"Levés-szorongás: az egzisztencializmus" dr.Dudich Endre előadása
ápr. 11 kedd. 17 óra Költészet Napja. Irodalmi rendezvény
ápr. 25. kedd 17 óra Magyar Millennium
A magyarság útja a XXI. századba
Magyarország története a XX. században
Vendégeink: Romsics Ignác történész, Tóth Ágnes történész, levéltáros
A hónap műalkotásai:
márc. 11-től - ápr. 8-ig: Balázs János (1905-1977): Ádám és Éva (1971. szept.)
Juhászné Albert Rozália: Farsangi lakodalom (1992.)
ápr. 8 - május 10. Damó István: Könyvtárgyak
GYERMEKVILÁG (Információ: 76/500-567)
ápr. 1-29. Párhuzamos századok Városok, falvak régen és ma
Millenniumi rejtvények, játékok, gyerekeknek
ápr. 4-8. Játsszunk a szóval!
Nyelvi játékok csoportoknak és könyvtárlátogatóknak
ápr. 11. Rímkeverő
Kalandozás a gyermekversek világában a Költészet Napja alkalmából
ápr. 22.Játékok Égen és Földön
Játékos agytorna a Föld Napján

20 éves a Széchenyivárosi Fiókkönyvtár (Információ: 76/478-290)
ápr. 10. A Bács-Kiskun Megyei Költők és Írók Baráti Körének találkozója

MŰVÉSZET ÉS FELELŐSSÉG

Interjú Balanyi Károllyal

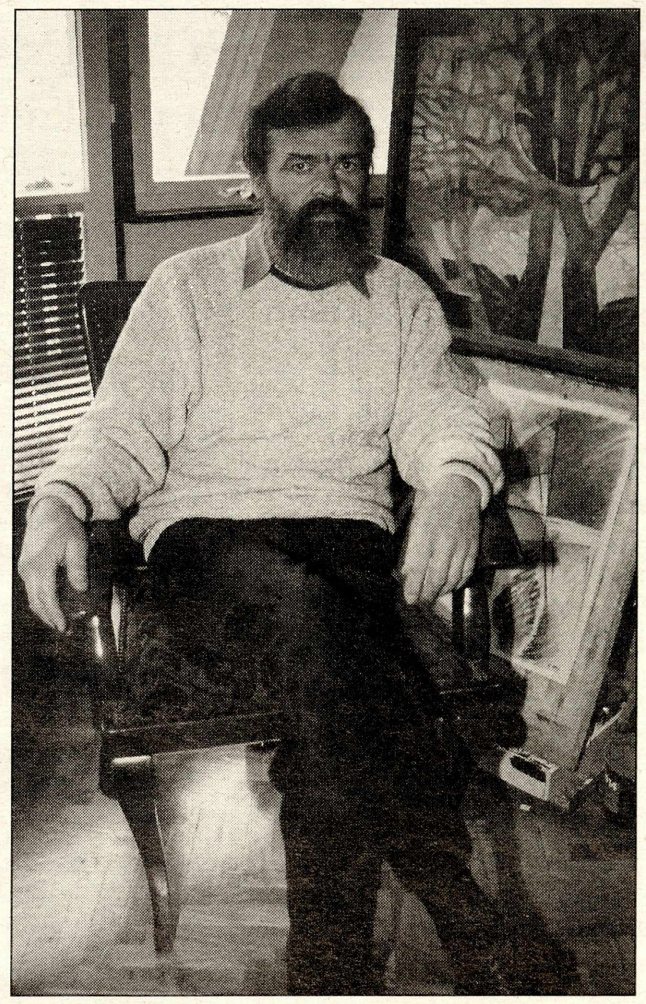

Csendes, kertvárosi utcában lakik Balanyi Károly. A házat két égig érő ezüstfenyő vigyázza. A csengetésre hamar előkerül a házigazda. Hosszú, őszbe csavarodó szakáll, barátságos tekintet. Beinvitál. A lakás minden szeglete műtárgyakkal tele, mégsem érzem úgy, hogy galériába csöppentem. Vendéglátóm és szobrász fia munkái az előszobában, a lépcsőfordulóban, a gyerekek szobájában, ahová épp csak bekukkantok. Mértéktartásról, ízlésről árulkodik minden. A műteremben egy állványon vaskos Biblia fekszik. A falon az egyháztörténész nagybácsi keretezett fotója - az egyetlen családi fénykép, amit láttam. Egy bensőséges sarok régi szakrális tárgyakkal, ikonokkal, feszületekkel, egy gyűjtemény részeként, mégis érzékelhetően mindennapi funkciókkal. Körbepillantva a falakon mintegy másfél tucat feszület ötlik a szemembe. És könyvek, félkész művek, tervvázlatok, keretezett munkák sokasága. Él, lélegzik a műterem. Könnyen indul a beszélgetésünk. Képei borongósságáról, befelé fordulásáról, szemlélődő alkatáról kérdezem.

Szemlélődő típus vagyok, ez igaz. Ezért is van, hogy begyűjtök magam köré sok mindent, ami valamire emlékeztet. Vannak dolgok, amiket nem árt időnként föleleveníteni, esetleg újrafogalmazni, újra élményszerűvé tenni, ha másért nem, hát az utánunk következő generációk okulására. Ez persze csak egy része a tevékenységemnek. Nem érzem, hogy befelé forduló lennék, épp ellenkezőleg. Nagyon is figyelek a körülöttünk lévő világra. A mai világ arra kényszeríti az embert, hogy bizonyos dolgokat átgondoljon, megfontoljon, s megpróbálja a benyomásait felelősséggel papírra vetni. Amennyire ez a képességeiből telik, természetesen.

Pályád első szakaszában voltál népművelő, alkalmazott grafikus, kiállításokat rendeztél. Mennyire tekintetted ezt alkotó munkának, illetve mennyire a megélhetés kényszere határozta meg választásodat?

Nem ilyen éles a határvonal. Maga a kiállítás-rendező munka, meg az a tíz év, amit a művelődési központban eltöltöttem, nekem nagyon-nagyon sokat hozott szakmailag. Kitágult a világ, olyan kapcsolatok, olyan ismeretek birtokába jutottam, amilyenekre korábbi munkahelyeimen nem nagyon volt alkalmam. Magát a kiállítás-rendezést szívem szerint való dolognak tekintem, és ugyanígy vagyok az alkalmazott grafikával, tervező grafikával is, noha tudom, hogy ez annak a világnak, amit én csinálni szeretnék, egy kicsit a perifériája. De azért ez egy nagyon tisztességes, szép szakma. Egy jó emblémát megtervezni komoly grafikai feladat. A másik oldala az, hogy mivel a képeimből ugyanúgy nem élek meg, mint a kollégáim többsége, ez volt az a terület, amely a megélhetést biztosította, hogy magában a szívem szerinti alkotómunkában ne legyek kiszolgáltatott.

Hosszabb ideig dolgoztál a Zománcművészeti Alkotóműhelyben is.

Viszonylag korán kísérletezni kezdtem a zománcozásnak azzal a területével, ami most is izgat. Én nem igazán kötődöm a tradicionális zománctechnikákhoz. Úgy gondolom, ahhoz, hogy egy műfaj élőnek tekinthesse magát, nem elég a bevált, múzeumból megismert technikákat fölmelegíteni, újraalkalmazni. Én nem férek bele abba az eljárásba például, amit ötvös-zománcnak neveznek, amikor a zománc kiegészítő elemként, ne adj isten drágakő-helyettesítőként kerül fel egy tárgyra, mintegy dekorációként. Nálunk Magyarországon még mindig nagyon erősen él a zománcnak ez a hagyományos, kicsit ortodox megítélése. Nem történnek kísérletek - vagy csak periférikusan - a zománc XX. század végi lehetőségeinek kiismerésére, egyfajta nyelvújítás megteremtésére, a kornak megfelelő technika, nyelvezet, eszközrendszer kimunkálására.

A műfaji határok feloldása, átjárása képeid tanúsága szerint nemcsak a tűzzománcban, de a festészetben és a grafikában is érdekel.

Egy olyan újság, amelynek gyakorlatilag nincs főállású újságírója, talán egy vagy kétévente megengedheti, hogy egy-egy munkatársáról, annak hivatásáról, szakmájáról, életről írjon.

Mi ezt most először tesszük.

Amikor a Köztér indításának még csak az ötlete fogalmazódott meg az első megkeresett emberek egyike volt Balanyi Károly, aki azóta is cselekvő, alkotó munkatársa lapunknak. Huszonéve ismerem, de az elmúlt évek együtt munkálkodásáért sokan lehetünk hálásak neki. Nem könnyen állt kötélnek, hogy a város képzőművészetét reprezentálók bemutatásának sorában most ő következzen. Többféle közösség tagja, némelyikbe én is bejáratos vagyok. Személyiségét, emberi és szakmai értékítéletét, közösségi magatartását mindenütt hasonló értékes vonások jellemzik és eszerint is ítélik meg. Ő is az a munkatársunk, aki ténylegesen magáénak érzi a lapot, mi pedig figyelve bízhatunk tanácsaiban, ötleteiben és - nemcsak művészi - szakmai - értékítéletében. Fejbiccentéséből, szeme hunyorgásából, bajusza-szakálla közé rejtett mimikájából érezzük, mi az, ami még vitatandó, mi az, amit úgy jó elfogadnunk, ahogy ő látja. Nélküle nem működne az a szakmai háló, amely, ha nem is egyenletes sűrűségű, de mégis létező kapcsolódási pontokat kínál a város képzőművészeinek így-úgy hullámzó közösségi életében. Károlyként nevét szinte csak ő használja - bemutatkozáskor. Bárkivel beszélve, ha személye szóba kerül, csak így hívjuk: Balanyi Karcsi. Nem a kicsinyítő, haverkodó formában, hanem azzal a baráti, szeretetteljes tisztelettel, ahogy ő is közlekedik közöttünk és a világban.

Köszönjük Karcsi a barátságod, maradjon ez így sokáig!

A "többiek" nevében is,

Kerényi Gyuri

Evangéliumi részvéttel...

Balanyi képei pozitív kicsengésű lét-folyamatok. Nála a kép visszatér eredeti funkciójához: a lét értelmes, látható megjelenítéséhez.

Ha így közelítünk a Balanyi-képekhez, felsejlik sajátos transzcendens fényük és megszűnik sokat emlegetett borongósságuk. Való igaz: a képek címei maguk is sugallják a szomorúságot, a szorongást, a XX. századi ember szenvedését. Jól példázzák ezt a Csend és szorongás, az Ecce homo, a Korpusz és panel címet viselő sorozatok. De a Balanyi által ábrázolt események túllépnek esemény-szintjükön és azt mondják: nem kellene, hogy a világ ilyen legyen. Most ilyen. Karcsi ezt alaposan föltárja, szociografikus pontossággal analizálja, de ugyanakkor azt is állítja, hogy a magány, az egyedüllét, a kitaszítottság, a kiszolgáltatottság orvosolható. Hogy máról holnapra megfordítható, megváltoztatható a világ.

Mindaz, ami nyomasztja a körülöttünk lévő társadalmat, szemlélhető egyfajta evangéliumi részvéttel is. Szerintem ez az evangéliumi részvét a Balanyi-képek központi magja, Karcsi világlátásának fundamentuma. Szomorú, ami van, de van egy örömhír... Ez az ő hívő alkatából, Isten-kereséséből fakad. Mert az ő művészete számomra Isten-kereső művészet, amely jelképiségével képes a szemlélőt a transzcendens dimenzióba emelni.

Szabó Pál festőművész

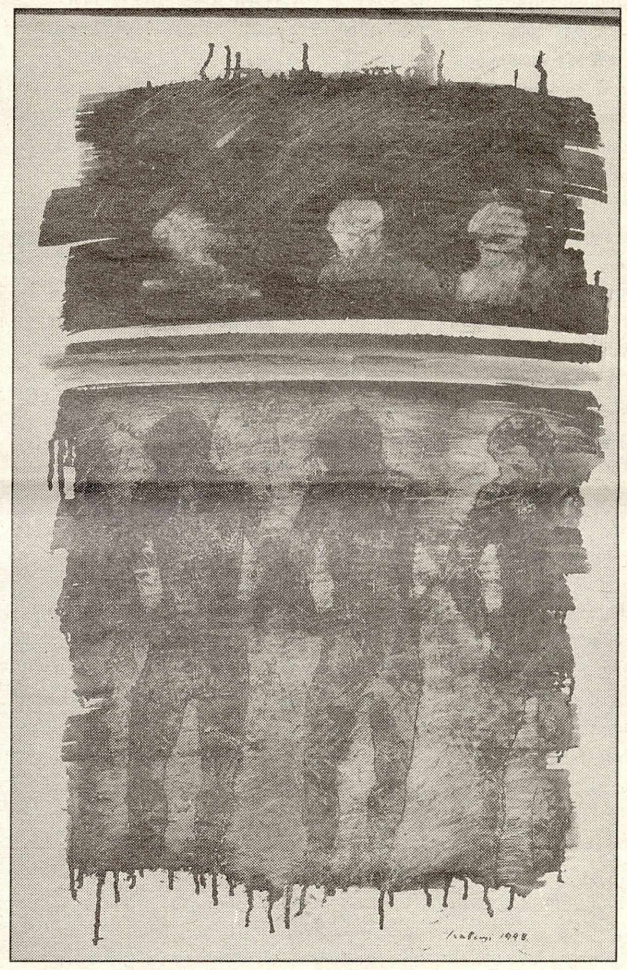

Ez igaz is, meg nem is. Engem nem az izgat önmagában, hogy átmenjek egyik műfajból a másikba, de a mondandóm érdekében olykor valóban átlépek határokat. Öncélúan, direkt módon soha nem akarom összehozni a grafikát vagy a zománcot a festészettel. Ezt általában az igény teremti, hogy akarok csinálni valamit, ami történetesen egyik kristálytiszta műfaj határain belül sem fér el, mert olyan a szándék, hogy többféle eszköz szükségeltetik hozzá. Ilyenkor nem zavar, hogy festészetet, tűzzománcot, grafikát, fotót együtt alkalmazzak egy képen belül, ha így érzem kibonthatónak magát a lényeget. Amikor a szitanyomás egy idő után egy kicsit elfáraszttott - a 80-as évek vége felé lehetett - akkor jöttek a vegyes technikás képek. Úgy gondolom, hogy én elsősorban grafikus vagyok. De amikor már nem fért bele az indulat a szitanyomat precíz, tisztán csengő világába, akkor szinte kirobbant belőlem, hogy belefestettem a nyomatba, feloldottam, elúsztattam, - szóval belenyúltam a képbe.

Saját leleményed a szita és a zománc házasítása?

Létezett korábban is az eljárás, főképp az iparban. Nekem Túri Endre ajánlotta, hogy vannak a műhelyben szitázható zománcanyagok, próbálkozzam meg vele, lehet-e ezt használni a képzőművészetben. Ez aztán eljutott odáig, hogy fotókat viszek be a zománcképeimbe, a grafikai és a festői eszközöket vegyesen használom. Úgy hiszem, hogy ebből létre lehet hozni egy olyan autentikus, korra jellemző zománc-nyelvet, amely a műfajszerűség határait is tiszteletben tartja.

A gyermekkor meghatározó emlékei, a mindannyiunkat foglalkoztató gondok lenyomatai visszatérően ott vannak a képeiden.

Voltak olyan időszakok, amikor kicsit elvontabb irányba mozdultam, de alapjában véve az ember és az a világ érdekel, ami meghatározza a lehetőségeinket, mozgásterünket. Ami a gyermekkori emlékeket illeti: az embernek vállalnia kell, hogy honnan jött. Persze, vállalnia kell azt is, hogy merre szeretne menni. A művészet egyrészt tehetség dolga, másrészt - talán ugyanennyire fontos - felelősség dolga. Az egyik a másik nélkül számomra nem létezik. Szent Ágoston mondja: az állam jog és erkölcs nélkül nem különb egy jól működő rablóbandánál. Ugyanezt gondolom a tehetségről. A tehetség és a tudás megfelelő erkölcsi-morális tartás és felelősség nélkül valóban tévútra keveredhet. Az alkotó ember nem kerülheti meg azt a felelősséget, hogy ne figyeljen arra, ami körülötte zajlik a világban. A művészet alapfunkciója felfogásom szerint évezredek óta változatlan. Meg kell történjen a csoda, hogy a mű a szemlélőt képes legyen átemelni a felszínes látványvilágból a láthatatlan valóságba. Mert a teljes valóságképnek csak egy része az, ami a látványhoz kötődik. Az érzelmi, gondolati, lelki tartományok nem láthatóak, de legalább olyan fontosak, mint a látvány. Ha egy mű képes átvinni a nézőt a látvány valóságából a lélek valóságába, ha képes olyan erkölcsi kapaszkodókat megfogalmazni, amelyek építik a személyiséget, emelik a lélek minőségét, akkor beszélhetünk művészetről. Számomra a művészet eredendően spirituális. Ezért beszélek folyton a felelősségről. Nem tudom elfogadni azt a ma oly divatos szemléletet, hogy az individuum jegyében, a szabadság nevében már mindent szabad. És tagadni is mindent szabad.

Így érthetővé válik az indulat, amelyet közíróként tavaly júliusban írtál le, szokatlan nyíltsággal: " a várost ... ellepi a giccs, az édeskés, felszínes tájképecskék és csendéletek tömege, igénytelenséget, maradi provinciális szemléletet kölcsönözve környezetünknek. A megtévesztett közízlés pedig egyre aggasztóbb látleletet produkál, hiszen nincs mérce, és ma már mindenki művésznek nevezheti magát, aki lepingál két görbe fűzfát a Tisza partján."

A művészet szent minőségi kategória. Azt, hogy művész vagyok, hitem szerint önmagáról senki nem mondhatja ki. Ki kell ezt érdemelni, és majd az idő eldönti, hogy ki volt a művész és ki nem.

A művészi felelősség része az is, hogy hosszabb ideje magadra vállalod a városban élő művésztársak ügyes-bajos dolgainak képviseletét?

Én a szívem mélyén mindig közösségben gondolkodom. Közösségben, ahol egymást támogatva, erősítve, a nehezebb periódusokban egymást megsegítve tudnánk dolgozni. Lassan belátom, hogy a mi szakmánk erre alkalmatlan. Mert túlságosan is individuális. Évekig voltam mindenféle fórumokon képviselő. Addig semmi bajuk nem volt velem a kollégáimnak, amíg nem csináltam semmit. Ahogy bármi is sikeredett, abban a pillanatban fölkavarodtak az indulatok. Egy csomó féltékenység kerekedett. Így aztán egy kicsit belefáradtam, és próbálok a saját munkámra koncentrálni.

Ugyanakkor továbbra is szorgalmazod, hogy a kecskeméti képzőművészeknek legyen egy galériája.

Ezt nem bírom kiirtani magamból, bár látom, hogy teljesen reménytelen a dolog. Írtam ez ügyben egy munkaprogram-félét. Ma úgy gondolom, hogy nem olyan galériára volna szükség, mint a Kétteplom-közi volt, hiszen van számos galéria a városban. Létre kéne viszont hozni a kecskeméti Művészetek Házát, amely mindazokat a műfajokat felölelhetné, amelyek nem férnek be a kerámiába, a zománcba és a rajzfilmbe. Festők, szobrászok, grafikusok komplexuma lehetne, szigorú mércével mért, értékes kortárs műveket bemutató galériával, ugyanakkor alkalmas lenne közösségi munkára, szakmai programokra, és majdan bővíthető lenne egy grafikai műhellyel. A város segítségével olyan helyszín kellene, amire nem kell egy vagyont költeni, és meg tudna felelni az említett hármas funkciónak. Ha létrejönne, a fenti műfajok is a város vállalt értékei közé kerülhetnének végre. Azt hiszem, ennek időszerűségét, indokoltságát komolyan senki nem vitathatja.

Lejegyezte:
Kriskó János

NEVEZETES KECSKEMÉTIEK

Az öregtemplom vak kántora

Másfél évtizede is elmúlt már, hogy eltávozott közülünk Kékesi János, vagy ahogyan városszerte sokan ismerték, a vak kántor. Tanítványai és tisztelői, ismerősök és ismeretlenek sokszor látták őt a Kéttemplomközben kopogtatva fehér botjával, amint a közeli barátok templomába igyekezett orgonálni.

Kékesi János Pilisvörösváron született 1912. december 20-án. Délvidéki szerb családból származott, aki őseinek Banadics (néhol Banadits) nevét felnőtt korában magyarosította. 1918-ban egy első világháborúból visszamaradt lövedék robbant fel a kezei között, amely megfosztotta szeme világától, s balkezének 3 ujját is csonkolta. Mindez azonban nem gátolta meg abban, hogy már diákkorában nagyszerű zongorista és a legkülönbözőbb fúvós hangszerek megszólaltatója váljék belőle.

Még alig 18 éves, amikor 1930-ban Esztergomban kántori oklevelet szerzett. Bámulatosan fogékony volt már fiatalon a legkülönbözőbb zenekari törekvések iránt. 1931-től — frissen szerzett kántori oklevele alapján — egyházzenei tevékenységet is végezve, a vörösvári bányatemplomban kántorizált 1941-ig. Ezzel egy időben, ezalatt a tíz esztendő alatt dzsessz-zenekara is volt Pilisvörösváron, s az orgonaművek mellett tánczeneszámokat is komponált.

1941-ben került Kecskemétre. 1961-ig volt városunkban a ferencesek Szent Mihály templomának kántora, ahol már énekkart is vezetett, s a kórus saját egyházi műveit is előadta. Akadémiai tanulmányait Kecskemétre kerülve magánúton tovább folytatta, és 1947-ben szerzett zongoratanári oklevelet. 1956-tól nyugdíjba vonulásáig a kecskeméti zeneoktatói munkaközösség vezetője. 1965-től 1984. január 21-én bekövetkezett haláláig magántanítványait nevelte a hangszer és a zene szeretetére.

A vak zenészekre oly jellemző különleges hallása tette lehetővé Kékesi János számára, hogy a legkülönbözőbb billentyűs, fúvós és húros hangszereken is, művészi fokon tudta magát kifejezni. S az általa megszólaltatott hangszerek majd mindegyikére írt is szerzeményeket. Bár munkásságának nem minden ága egyforma értékű, de a mindig újra és többre törekvő kísérletező szelleme egész életútján végig kíséri.

Szerzeményei a zenei műfajok legkülönbözőbb területeit ölelik fel. Írt zongoradarabokat, klarinét, koncerteket, kamara műveket, fúvós kvintetteket, egyházzenei kompozíciókat, vallásos témájú műveket orgonára, miséket (Angyalmise, Karácsonyi mise), kórusműveket, műdalokat, operettet és otthon érezte magát a magyarnóta szerzés területén is. Még alig 25 éves, amikor 1931-ben szerzeményeivel New Yorkban, Párizsban és Bécsben rangos nemzetközi zenei pályázatokon ért el sikereket. Mindhárom világvárosban harmadik helyezést értek el beküldött pályaművei. Magyarnóta szerzői pályázaton a Rádiótól kapott tehetségét méltató emléklapot.

Kevesen tudnak két különleges szerzeményéről. Igaz, egyiket több mint fél évszázadig titokban is kellett tartani. 1937. március 7-én — az abesszin háború győzelmes befejezése alkalmából — nagyzenekarra írt „Mussolini indulóját" elküldte a Ducénak, aki azt Da Vinci gróf olasz nagykövet által személyesen köszönte meg. 1983-ban pedig a pápának küldte el „Fatimai szent Szűz" c. orgonára írott szerzeményét, amit a szentatya hálás szívvel fogadott és Apostoli Áldását küldve, Isten áldását kérte Kékesi János életére.

A vak kántor nemcsak szerzeményeivel, de kiváló előadóként is megállta a helyét. Első nyilvános koncertje 1943-ban volt. Első szerzői estjét pedig 1961-ben tartotta. A legkülönfélébb alkalmakból, a legkülönbözőbb pódiumokon, a legváltozatosabb hangszerekkel lépett fel. Hangversenyeket adott vendéglőben, kápolnában, templomban, színházban, művelődési házban, előadói termekben és szociális otthonokban. Előadott orgonán, zongorán, tangóharmonikán, szaxofonon és klarinéton. Jellemző Kékesi János emberi nagyságára, hogy számtalan alkalommal lépett fel minden ellenszolgáltatás nélkül. Ő maga is szervezett — saját fellépésével — jótékonysági koncerteket, amelyek bevételét — bár családjával szűkösen élt — hol a barátok temploma új orgonájára, hogy a ferencesek temploma előtti Kálvária szoborcsoport háború utáni restaurálására, hol a város szegényeinek javára, szociális otthonokban sínylődők megsegítésére ajánlotta fel.

Kiemelkedő sikert ért el Prágában, ahol a vakok nemzetközi zenei versenyén 1978. augusztusában saját szerzeményeivel /Fúvós kvintett, Klarinét koncert és az ászmoll Scerzo/ lépett fel és bronzérmes lett. 22 éves, amikor 1934. november 23-án az ÚJSÁG, a MAGYAR SZÍNPAD, a FÜGGETLENSÉG és a NEMZETI ÚJSÁG egyszerre írnak a „Miss Vörösvár", vagy „Rézika" néven is ismert 3 felvonásos operett /zenés játék/ sikeréről, amelynek Kékesi János írta a dalbetéteit. E művet többek között a Király Színház és a Jókai Színház is műsorán tartotta. 1936-ban a Blaha Lujza Színházban került színre a „Rózsakirálynő" c. operett, ugyancsak Kékesi dalbetéteivel.

Nagy sikert jelentett számára az a tény, hogy amikor a Stephen Smith közismert karmester 20 tagú szimfónikus zenekarával a Zeneakadémián 1935-ben előadást tartott, Kékesi János angolkeringője és tangója is szerepelt a műsorukon.

A napjainkra sajnos méltatlanul elfelejtett Kékesi Jánosnak, a kántornak, a komponistának és az előadóművésznek nem rajzolnánk meg hiteles életrajzát, ha megfeledkeznénk egyik legnagyobb érdeméről, zenepedagógusi tevékenységéről. Élete során több mint száz növendékével ismertette meg a zenei világot, tanította meg őket muzsikálni. Jól jellemzi pedagógiai érzékét az a tény, hogy a még csak néhány hónapja tanuló, a zenével még csak ismerkedő növendékeinek is nyilvános fellépést biztosított. 1947-ben együtt hangversenyezett kis tanítványaival. „A zenetanár növendékein keresztül mutatkozott be" — írta a korabeli Kecskeméti Lapok. Nem egy esetben fedezte fel a nála zongorázni tanulónál, hogy nagyobb tehetség lenne más hangszerhez. Így irányította át pl. zongoráról klarinétra a Szegeden, Kecskeméten és Budapesten is foglalkoztatott Maczák János klarinétművészt. Kékesi János a tehetségek sorát indította el a zenei pályán, keze közül került ki többek között 16, ma is aktív zenetanár.

A vak kántort sok mellőzés is érte. Kecskemét II. világháborús kiürítésekor a családnak menekülnie kellett. Visszatérve lakásukat kifosztva találták. S mindazok, akikért a háború előtt élt és dolgozott, akik boldogulására jótékonysági koncerteket tartott, elutasították támogatási kérelmét. Igaz, a város akkori polgármesterétől, Tóth Lászlótól egy dobozka szaloncukrot kaptak karácsonyra Kékesi János gyermekei.

Méltó lenne Kecskemét városához, ha a 43 évig e város falai között élő és alkotó zeneszerző, előadóművész és zenepedagógus emlékét márványtáblán örökítené meg az utókor számára.

vitéz Tiszaugi-Szabó Tamás

Együttműködés a kecskeméti családokért. A Kecskeméti Lokálpatrióták Egyesülete és a Széchenyivárosi Közösségépítő Egyesület március 14-én tartotta közös, kibővített vezetőségi ülését. Az együttes tanácskozás célja volt, hogy keresse a két szervezet együttműködésének lehetőségét, amellyel a családok, közösségek, a város fejlődését segíthetik.

A könyves szakma változásairól

A könyvesbolt „tartozéka" a számítógép is. Nagyné Tóth Mária (jobbról) munkatársai körében.

A második világháború előtt is papír - és írószerbolt volt ezen a helyen. A kecskeméti Katona József Könyvesbolt gazdája az országos terjesztésű Bibliofil Kft. Nagyné Tóth Mária harminchárom év óta ebben a „könyvbirodalomban" dolgozik, és éppen huszonöt éve vezetője a boltnak. Felelősségteljesen negyedszáz millió forintért tartja a hátát. Hatan munkálkodnak a szép, kívül-belül esztétikus üzletben, a Szabadság-téren.

- Úgy gondolom, hogy sokféle élménye, tapasztalata van itt naponta. Szereti a munkáját?

- Bevallom, nem könnyű ez a munka. Ám csakis úgy lehet igazán dolgozni szerintem, ha az ember nagyon szereti, sőt imádja azt, amit naponta csinál.

- Hogyan kezdődött? Miért éppen ezt választotta?

- Édesanyám találta ki. Meglátott egy hirdetést, és azt mondta: elmehetnél ide, lányom. Jöttem, és itt maradtam. Huszonegy éves voltam akkor, és nagyon szerettem olvasni.

- A rendszerváltással, pontosabban az utóbbi jó egy évtizedben változott itt valami?

- Kemény időszak volt, főleg az első években. Főleg az utcai árusoknál. Volt karácsony, amikor alig volt új kiadványunk. Azután folyamatosan javult a helyzet, s újra visszanyerte rangját az üzlet. A szakma megtalálta a helyét a piacgazdaságban.

- Vannak állandó vásárlóik? Milyen az ideális vevő?

- A régiek közül alig-alig láthatunk már valakit, őket is ritkán. Ám új kereső gárda kezd kialakulni, jórészt a tehetősebbek gyerekei közül. A régen bevált könyvcsekk megszűnt. A munkahelyek, kereseti lehetőségek sokszor bizonytalanok, nagy lenne a kockázat. Talán ide tartozik, hogy ugyanakkor nőtt a kereslet a szakkönyvek, a jogi, közgazdasági, számítástechnikai és ismeretterjesztő művek iránt. És a pangás után kezd visszatérni az igényes irodalom iránti érdeklődés, az olvasási kedv. Azt tartom ideális vevőnek, aki pontosan tudja, hogy mit akar. Öröm ezt tapasztalni, és jó érzés, ha valamiféleképpen tudunk segíteni. És természetesen az is, ha máskor is hozzánk jön.

- Alaposan megnőtt a bolt. Ugyanennyivel növekedett a forgalom is?

- Nagy örömmel mondom, hogy igen.

- Tudnak valamilyen kedvezményt adni? Ha igen, kiknek?

- A nyugdíjasok minden hétfőn tíz százalékos kedvezményt kapnak. Örvendetes az érdeklődés. Ugyanez vonatkozik a pedagógusokra is. És a diákok, ha JUNIOR-kártyával rendelkeznek, öt százalékkal olcsóbban vásárolhatnak.

- Nem könnyű áttekinteni a tágas és zsúfolt üzletet. Felmerül az emberben a kérdés: nem nagy némelyekben olykor a csábítás az „olcsó" szerzeményre?

- Egyik fontos feladatunk, hogy vigyázzunk a készletünkre, óvjuk a kiadványainkat. Volt egyszer egy szegedi ember, aki amit innen elvitt, eladta a szegedi antikváriumnak, tőlük kaptuk a segítő szándékú jelzést.

- Mit keresnek leginkább az érdeklődők?

- Változatos, széleskörű az érdeklődés. Szótárakat, térképeket, szakkönyveket. S egyre többen a szépirodalmi műveket is vásárolnak. Egy időben az áraktól megijedtek, de már ez nem annyira gyakori.

- A tapasztalatok szerint miben mutatkozik hiány leginkább?

- Bedekkerekben, a magyar városokról szóló ismertető kiadványokban. Veszprémről szóló könyvünk például évek óta nincsen. És sokszor hiányoznak az egyes fontos eseményekhez, szezonokhoz kapcsolódó könyvek is.

- Árulnak helyi kiadványokat?

- Igen. Keresettek a Forrás-könyvek és a Kecskeméti Lapok által megjelentetett kötetek. Sajnos a Forrás című folyóirat nem kapható nálunk, pedig van rá igény. Itt említem meg, hogy a boltunk 1998-ban Hermész-díjat kapott.

- Vannak gondjaik, problémáik?

- Sok van. A napi túlóra például. A számítógépes rendszerért meg kell dolgozni. Ám az örömök, sikerélmények kárpótolnak bennünket. S az, hogy jól tudunk együttdolgozni a munkatársakkal.

- Régen voltak bizományosaik. Ma miért nincsenek?

- Erre is azt mondom, amit a könyvcsekkel kapcsolatban említettem. Jócskán átalakult körülöttünk az élet.

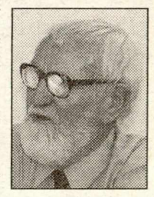

Írta:
Varga Mihály

forrás

A Forrás április elején megjelenő számának tartalmából:

Márai Sándor kiadatlan írása, mely bizonnyal szenzációszámba megy: Szent Jeromos álma (Egy számkivetett magyar író vallomása), és Mészáros Tibor, Fried István tanulmánya Márai munkásságáról.

Tandori Dezső, Sárándi József, Bogdán László versei. Szathmári István: Hány nyelv van a világon?

A jövő század irodalma címmel tanácskozást szervezett a Forrás szerkesztősége és a Katona József Könyvtár. A tanácskozáson részt vett Alföldy Jenő irodalomtörténész, Háy János író, Sándor Iván író, Szigeti László, a Kalligram Kiadó vezetője. A házigazda Füzi László, a Forrás főszerkesztője volt.

JÓKAI-KONFERENCIA

„Halhatatlan a halandók között."- írta Gárdonyi Géza Jókai Mórról, a nagy mesemondóról, akinek 2000. februárjában ünnepeltük születése 175. évfordulóját.

Készülnek az emlékhelyek is: Pápa, Balatonfüred, Kecskemét, Budapest XII. kerület (Svábhegy) és néhány erdélyi város is a maga lehetősége szerint, lehetőleg új színeket felmutatva a Jókai-kultuszból, kötődésből, kutatásokból. Bács-Kiskun megyében Kiskunfélegyháza ünnepelte először a "Magyar Kultúra Napjá"-n ez évben Jókait, a regényírót. Februárban Kecskeméten a diákság emlékezett a diákként, barátként itt találkozó Jókaira és Petőfire irodalmi teadélután keretében. A XIX. század végi szalonok hangszeres és énekelt zenéjét, hangulatát idézték meg, s Jókait, a „hétköznapok" emberét Gárdonyi Géza anekdotáival az „Aranymorzsák" című kötetének anyagából válogatva. Az „ínyenc" Jókait dr. Ács Anna irodalmi muzeológus mutatta be „A fehér asztal örömei Jókai életében és műveiben" című előadásban, majd korabeli és Jókai környezetében ismert édességek (Jókai torta, Blaha fánk,) kerültek a „herbaté" és a kávé mellé a támogatók, szervezők és a Széchenyi István Vendéglátóipari Szakközépiskola diákjainak jóvoltából.

Kecskemét városa, mint emlékhely áprilisban irodalmi konferenciával ünnepli Jókait, melyhez könyvbemutató, kiállítás, irodalmi séta és kirándulás, valamint a kort és a regényírót kutatók előadásai kapcsolódnak. A Városháza díszterme és az Ókollégium ad majd helyet az emlékülésnek, s a megyei Jókai-irodalmi verseny eredményhirdetésének, a legjobb pályamunkát készítő diákok köszöntésének, felolvasásának.

Bajtai Mária
tanár / tagozati titkár

A TV+ ajánlata

· Kecskeméti Képes Korzó a TV+ kulturális magazin műsora
minden szerdán 18.30 — kor
ismétlés csütörtök 20.30
szombat 18.30
vasárnap 17.45
Szerkesztő/műsorvezető: Mózes Andrea

· SZTÁRVÁRÓ a TV+ - on!
Minden pénteken 22.00 - kor
ismétlés: kedden 20.30
Ismert sztárok, közéleti emberek vallanak életükről, munkájukról!
Műsorvezető: Mózes Andrea

KECSKEMÉTI FŐISKOLA

A Rektori Hivatal épülete a Ceglédi úton

2000. január 1-jén jogilag önálló intézményként kezdte meg működését a Kecskeméti Főiskola, a három kecskeméti főiskola integrációja révén megalakult régi-új felsőoktatási központ. A szervezeti és működési struktúra átalakításával, a rektori és gazdasági irányítás felállításával létrejött az intézmény egészét érintő vezető apparátus, amely feladatának tekinti az integráció alapvető célkitűzéseinek fokozatos megvalósítását. E folyamatot lapunk is fegyelemmel kíséri, ezért rendszeresen helyet adunk a Főiskolát érintő információknak.

KAROK

A korábbi önálló, illetve karként működő intézmények az új struktúrában három kart alkotnak, melyek az integrációt követően is megtartják viszonylagos önállóságukat. A három kar elnevezése: Kertészeti Főiskolai Kar (korábban a Kertészeti és Élelmiszeripai Egyetem Kertészeti Főiskolai Kara), a Műszaki Főiskolai Kar (korábban Gépipari és Automatizálási Műszaki Főiskola) és a Tanítóképző Főiskolai Kar (azelőtt Kecskeméti Tanítóképző Főiskola). A karok működése az integrációt követően is lényegében változatlan, de az oktatás körülményei már javultak. A jogelődök főigazgatói kari főigazgatókként tevékenykednek tovább, a hallgatók ugyanazokba az épületekbe, ugyanazokra az órákra járnak, legfeljebb többször szerveznek közös rendezvényeket. A végzősök olyan diplomát kapnak, melyben az új főiskola adatai, pecsétje mellett a korábbi elnevezés is szerepel majd. A főiskolások hétköznapjaira akkor lesz igazán hatással az integráció, ha az oktatási struktúra átalakításával több lehetőségük lesz a karok közötti áthallgatásra.

REKTORI HIVATAL

A Kecskeméti Főiskola székhelye a Rektori Hivatal, mely a Ceglédi út 2. szám alatt, a Kertészeti Főiskolai Karhoz tartozó Botanikus Kertben található. Ugyanitt működik a három kar gazdasági feladatait ellátó Gazdasági Főigazgatóság. A főiskola rektorát, dr. Sztachó-Pekáry Istvánt, valamint a gazdasági főigazgatót, Molnár Jánost már tavaly megválasztotta az Ideiglenes Intézményi Tanács. A három rektorhelyettes és a főtitkár megválasztására 2000. március 14-én került sor. A Főiskolai Tanács meggyőző többséggel rektorhelyettessé választotta dr. Boza Pált (hazai és nemzetközi kapcsolatok), Dr. Buchalla Botondot (tudományos kutatás) és dr. Horváth Ágnest (oktatási ügyek, minőségbiztosítás). A Kecskeméti Főiskola főtitkára dr. Nánásiné dr. Tóth Éva. A vezetők megbízatása három és fél évre szól.

BIZOTTSÁGOK

A Kecskeméti Főiskola legfőbb döntéshozó testülete a Főiskolai Tanács. Munkáját javaslattételi jogkörrel rendelkező állandó és ideiglenes bizottságok segítik. Ezek feladata az intézmény egészének működését meghatározó szabályzatok, dokumentumok megalkotása, valamint az integrált oktatási és egyéb szervezeti egységek létrehozásának előkészítése. Emellett több bizottság a Főiskola folyamatos és zavartalan működését, stratégiai céljainak, fejlesztésének megvalósítását szolgálja, az oktatási integrációs feladatoktól, a gazdálkodási kérdéseken át a pályázati és PR tevékenységig. A bizottságokban a karok képviselői munkálkodnak, elsősorban azok a szakemberek, akik eddigi tevékenységük során kellő tapasztalatot szereztek egy-egy szakterületen. Szinte valamennyi bizottság munkájában részt vesznek a hallgatók is, hiszen elsősorban az ő érdekük, hogy jól funkcionáló főiskola alakuljon ki Kecskeméten.

BERUHÁZÁS

A Kecskeméti Főiskola intézményfejlesztési tervét a Felsőoktatási Tudományos Tanács értékelése („A" minősítés) alapján az oktatási miniszter elfogadta. Ez lehetőséget ad az intézmény számára, hogy részletes beruházási tervet készítsen, amely révén hozzájuthat a több milliárdos nagyságrendű, a világbanki kölcsönből adódó fejlesztési kerethez. A Kecskeméti Főiskola Integrációs Bizottsága vállalta, hogy április végére elkészíti a beruházási terv újabb változatát, remélve, hogy a korábbi dokumentum átdolgozásával itt is „A" minősítést érhet el, s így belátható időn belül elkezdődhet a beruházás fizikai része. A tervező és építész szakembereket is foglalkoztató team dr. Danyi József projektvezető irányításával végzi munkáját. Feladatuk, hogy a Műszaki Főiskolai Kar területére tervezett épületegyüttesre vonatkoztatva is a korábbi, homokbányai változathoz hasonló részletességű dokumentációt dolgozzanak ki. Ez azt jelenti, hogy az egyes tanszékek, irodák elhelyezését, kihasználtságát, berendezéseit és működési költségeit pontosan meg kell határozni. Mindennek összhangban kell állnia az intézményfejlesztési tervben szereplő szakmai-integrációs, oktatás- és kutatásfejlesztési célokkal.

JÖVŐKÉP, ARCULAT, PROGRAMOK

Az alapvető működési keretek megteremtése után megkezdődött a rövid- és hosszú-távú tervekben meghatározott feladatok megvalósítása: új szakok, oktatási programok kidolgozása; tárgyalások a profilbővítés lehetőségeiről (pl. egészségügyi, kommunikációs, szociális, gazdálkodási területeken); megszülettek az első hazai és nemzetközi pályázatok; megtörtént a domain-név kiválasztása; megkezdődött a honlap kidolgozása, a szisztematikus PR tevékenység. Sikeresnek tűnik a logo-pályázat. A szakmai zsűri több pályaművet is további kidolgozásra javasolt. A társadalmi zsűri véleménye után a Főiskolai Tanács dönt majd e kérdésben is, várhatóan március 30-án. Az eredményről lapunk következő számában beszámolunk.

NEMZETKÖZI SZAKVÁSÁR

Temetőkert 2000 címmel nemzetközi szakvásárt rendez Kecskeméten május 24-25-én a Magyar Kertészeti Tanács a Temetőkertészek és Fenntartók Egyesületének szervezésében. A helyszín a Kecskeméti Főiskola Kertészeti Kara lesz. A kiállítás foglalkozik a temetőkertek tervezésével, fenntartásával, a sírkialakítás és -gondozás módjaival, eszközeivel, a temetőkhöz kapcsolódó kegyeleti szolgáltatások bemutatásával. A rendezvénnyel kapcsolatos információs szolgálat működik az egyesület székhelyén (Kecskemét, Erdei Ferenc tér 1-3. telefon 06/20/94-60-204), minden pénteken 13.00-15.00 óráig.

Emléktábla Vásárhelyi Zoltánnak

Vásárhelyi Zoltán Kossuth-díjas karnagy, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola egykori tanára születésének 100. évfordulója tiszteletére március 12-én emlékünnepséget tartott Kecskemét önkormányzata. A szülőházán elhelyezett emléktáblánál koszorút helyeztek el - beszédet mondott dr. Sárközy István alpolgármester -, este a Kodály Iskolában a Kecskeméti Zenész Kör szervezésében hangversenyt adtak Vásárhelyi Zoltán emlékezetére.

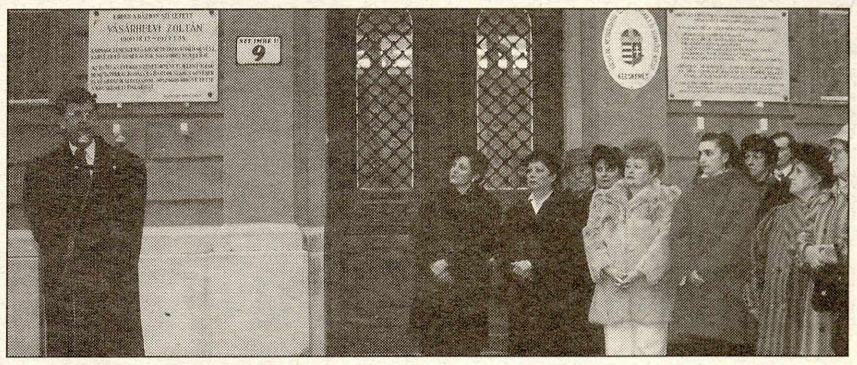

KÓRUSVEZETŐ HÁZASPÁR

A Vásárhelyi Pál születésének 100. évfordulója tiszteletére rendezett hangverseny legnagyobb meglepetése és sikere Jámborné Márkus Emőke és Jámbor Zsolt karvezetői munkáját kísérte. A Lánchíd Utcai Általános Iskola gyermekkara és a Bolyai János Gimnázium leánykara Bartók Cipósütés, illetve Legénycsúfoló című kórusainak előadásával bizonyította, hogy az értő odafigyelés, a szakmai felkészültség a nem ének-zene tagozatos iskolákban is hozhat valós eredményeket.

E sikerek hátteréről kérdeztük a Kecskeméten élő és alkotó házaspárt.

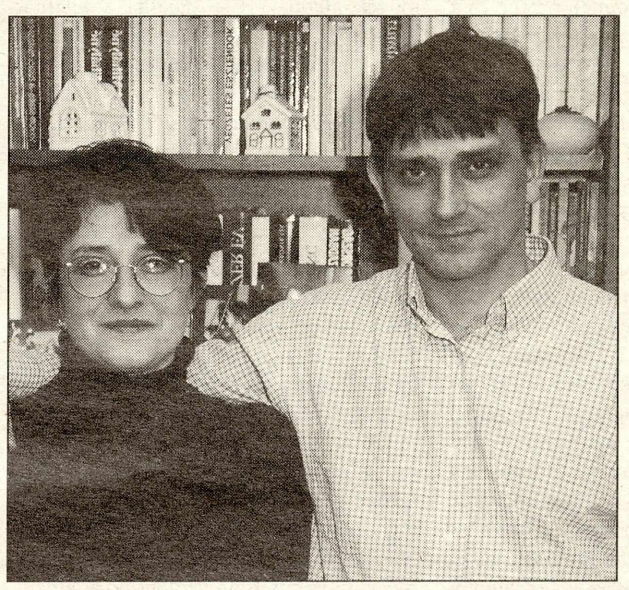

Jámborné Márkus Emőke — **Jámbor Zsolt**

Iskolák:

Ének-Zenei Általános Iskola (Kalocsa) — **Táncsics Mihály Zenei Általános Iskola (Cegléd)**

Kodály Iskola (Kecskemét) — **Kossuth Lajos Gimnázium (Cegléd)**

Tanárképző Főiskola, Eger ének-zene-történelem szak

JPTE, Művelődés és felnőttképzési menedzser szak (folyamatban)

Munkahelyek:

Lánchíd Utcai Általános Iskola — **Béke téri Általános Iskola**

Bolyai János Gimnázium

Emlékezetes fellépések:

Kodály Zoltán 110. születésének évfordulójára kiírt Országos Zeneszerzői Pályázat díjazottjainak Gálája

Csíksomlyói búcsú, Maribor (Szlovénia)

Gratz, Dornbirn (Ausztria)

Fontosabb díjak:

Éneklő Ifjúság kórustalálkozókon több évben is arany minősítés

Év kórusa (1999) — **KÓTA dicsérő oklevél (1996, 1998, 1999)**

Legjobb karvezetői díj (1999) — **Év kórusa (1998)**

— Mi vitte rá Önöket a kórus alapításra, vezetésre? Voltak meghatározó személyiségek példaképek, akik elindították Önöket ezen a göröngyös úton?

— Munkánk része valóban a karvezetés. Mind a ketten már általános iskolás korunk óta énekelünk kórusban. Kalocsán dr. Tóth Zsigmondné indított el az úton, de sokat köszönhetek Rozgonyi Évának és Ordasi Péternek is — mondja Jámborné Márkus Emőke.

— Engem is kiváló pedagógusegyéniségek indítottak el: Palatinusz Andorné, Garas Kálmánné, a ceglédi Zeneiskola igazgatója: Béres Károly — kapcsolódik be a beszélgetésbe Jámbor Zsolt —, s a főiskolán már mindkettőnket Tar Lőrinc nevelt, aki Vásárhelyi Zoltán tanítványa volt. A hírös városba visszatérve pedig Erdei Péter karmesteri és zenepedagógusi munkája volt meghatározó számunkra.

— Mai közoktatási rendszerünkben milyen lehetőségek rejlenek az énekzene tanításban? Melyek a pozitív és negatív tapasztalataik?

— Kecskemét hagyományaira az énekzene tanítás terén és a kórusmuzsika terén is jobban oda kellene figyelni. Hol vagyunk már attól a kodályi gondolattól, hogy minden magyar általános iskolában lehetőséget kapjon a tanuló a szinte mindennapi éneklésre, a zenei írás-olvasás elsajátíttatásáról már nem is beszélek. Egy azonban tény: a heti egy óra az igazi készségfejlesztésre kevés, a kórusépítésről nem is beszélve. Pedig bebizonyosodott, hogy a gyerekek részéről van igény a közös munkára, különösen, ha felkeltik az érdeklődésüket, és szakmailag felkészült és képzett pedagógusok irányítják őket, akiknek szívügyük az ének-zenei oktatás és a kóruséneklés. A Bolyai Gimnázium vezetése és tantestülete számára szerencsére ez az ügy fontos — fejti ki véleményét a karnagy úr.

— Ugyanez mondható el szerencsére a Lánchíd Utcai Általános Iskoláról is, ami persze igen széles skálájú oktatási intézmény, mégis az énekkari próbák védettek — egészíti ki a tanárnő férje gondolatait. Kérdem is tőle.

— Hogyan kezdődött a gyermek-operák bemutatása a Lánchíd utcában? Hiszen az elmúlt évi bemutató már olyan sikeres volt, hogy a zeneszerző, a napokban érdemes művész címet kapott Szőnyi Erzsébet is megjegyezte, hogy a Makrancos királylány előadása az eddig színpadra állított különböző társulatok által bemutatott előadások és betanítások közül a legjobb volt.

— 1995-ben Erdei Pétertől kaptam Vas Lajos: A kiskakas gyémánt félkrajcárja című gyermek-operájának partitúráját. A kihívás és megmérettetés lehetősége arra sarkallt, hogy segítőkész és áldozatvállaló kollégákkal közösen színpadra állítsuk a művet, amely az Országos Weöres Sándor Színjátszó Találkozón különdíjat nyert. Az operák, zenés játékok bemutatója immár hagyománnyá vált iskolánkban, s ez a kitartó munka vezetett el a Makrancos királylányig.

—A gimnáziumi zeneoktatásban milyen súllyal van jelen az éneklés a zeneirodalom megismertetése mellett?

—A Bolyai Gimnáziumban fontos az éneklés. Igazán megható az, ha egy ünnepségen valamennyi növendék együtt énekel akár karácsonyi, akár 48-as dalokról is légyen szó. A gimnáziumi törzsanyagot a zeneirodalom és a zenetörténet teszi ki. Ezt igyekszünk kiegészíteni immáron 10 éve a Zengő Aula koncertsorozattal, amelyben évente 4-5 hangverseny ismerteti meg a diákokat a komolyzenei, népzenei és jazzirodalom remekműveivel, neves tolmácsolók előadásában. Így lépett fel nálunk Gregor József, Gonda János és a Muzsikás együttes is — válaszol kérdésemre Jámbor Zsolt.

— Mit jelent szakmai szempontból a Pedagógus Énekkarban való évek óta tartó közreműködés?

— Minden énektanárnak hasznos lenne egy ilyen kórusban énekelni az önképzés miatt, és a képességek állandó karbantartása miatt is. Karvezetői szempontból is sokat jelent, a karvezetés fortélyait jobban megtanulhatja az ember. Igazán nagy öröm, hogy szólóénekléssre is van lehetőségünk, Zsolt pedig szólamvezetőként sok más feladatot is ellát — mondja Emőke.

— Jámbor Zsolt a Kecskeméti Zenész Kör elnökségi tagja. Mi az egyesület feladata? Melyek a célkitűzések?

—A KeZeK a Kecskeméten élő zenészek, zenebarátok egyesülete. Feladatunk szakmai, érdekvédelmi kérdésekben állást foglalni, koncertek szervezését és lebonyolítását koordinálni, tanári továbbképzéseket szervezni. Én az énektanítás terén vagyok érdekelt. Aktívan részt veszünk a Megyei Népdaléneklési verseny, a Zenei Műveltségi Vetélkedő és az Éneklő Ifjúság rendezvénysorozat szervezésében is.

— Lesz-e folytatása a családban a zenész tradícióknak?

— Igen. Janka lányunk (11 éves) decemberben az Országos Gordonkaverseny 3. helyezettje lett, Anna (8 éves) pedig a Dél-alföldi Regionális Hegedűversenyen 2. helyezést érte el. Szerencsére nemcsak a zene területén érnek el hasonlóan szép eredményeket, de egyelőre a zenei világ érdekli őket a leginkább. Mi semmire sem kényszerítjük őket — felel az édesanya

— Mégis mi jelenti Önök számára a legnagyobb örömet?

—Azt hiszem mindkettőnk számára a legnagyobb örömet a kórusvezetés jelenti. Sokszor megjárjuk ugyan a poklot közösen a növendékekkel, de szerencsése sokszor közösen jutunk el a mennyországba is, és ez jelenti a szakmai és lelki csúcspontot

H.Á.—T.I.

SZESZÉLYES TAVASZI TÁRLAT

Második alkalommal rendezték meg a Kecskeméti Tavaszi Tárlatot az Erdei Ferenc Általános Művelődési Központ emeleti kiállító termében. A hetvenegy alkotó több mint száz művét bemutató kiállításnak egyaránt vannak örömteli percei, és a mostani időjáráshoz hasonló szomorkás tartományai, hiszen a zsűrizés már-már krónikusnak tűnő gondjai ezúttal sem kímélték a kiállítást. A differenciált mérlegelés elve, mely szerint az alkotók képességeihez mérten más-más mércét lehet alkalmazni, nem tett jót a seregszemlének. A zsűri ítélőszéke előtt olykor jó művek buktak el, más esetekben viszont a minősíthetetlenül alacsony színvonalú munkák is talpon maradtak. Ennek köszönhető az egyébként jó színvonalú, helyenként kifejezetten izgalmas műveket is felsorakoztató tárlat kiegyensúlyozatlan, a rendezéssel alig korrigálható, helyenként zavaró összképe. A jellemző tendenciák azonban így is kirajzolódnak. Első látásra is feltűnő, hogy a három évvel korábbi tárlathoz viszonyítva visszafogottabb az anyag hangvétele. Kevésbé dominál az akkor feltűnően erős absztrakt expresszív hangvétel. Ezt a vonulatot most Szabó Pál erőteljes folthatású és mégis érzékeny faktúrákra épített, katartikus kompozíciói, Borsos István erős festőiséget sugárzó, a látvány és a látomás határán mozgó képe, Patkós László dús koloritú feszes kompozíciói, Miklós Árpád rusztikus vászna és Damó István belső dinamizmustól élesen pengő pasztell sorozata képviseli méltó módon. A képek többségét azonban a meditatív hangvételű, szemlélődő, vagy örök emberi és kulturális értékeinket újrafogalmazó művek alkotják. Ezt sugallta a kiállítás mottója is. Orosz István játékos trükk rajzainak mesterségbeli igényessége, Kókay Krisztina apró vonalakból szőtt palástjának finom vibrálása, vagy Pápai Lívia Szent István művét idéző montázs jellegű digitális nyomata inkább kellemesen nosztalgikus, mint megrázó. Kalmárné Horóczi Margit művei a kiállítás legszebb darabjai közé tartoznak. A festő meditatív elmélyültsége, aprólékos igényessége nem nosztalgikus, hanem drámai erejű és belső fényességet sugárzó. Bagi Béla pasztelljeinek bensőséges lírája emberközelbe hozza a múló pillanat csábításaitól megfosztott, dinamikusan hullámzó tájat. Lényegre törő, a felesleget lehántó képi látása és igényessége sajnos nem jellemző a tárlaton túlzott mértékben megjelenő felszínes tájképek többségére. A táj élményének primer öröme, a felszín csillogása, a látvány reprodukálásának jámbor szándéka, a természet emléktárgyként haza vihető és sivár napokon elővehető édes-bús képi mása, még nem feltétlenül művészeti kategória. Hogy ebben a műfajban is lehet igényesebben alkotni, arra példa Bozsó János dinamikus színvilágú Szeptemberi áhítat című képe, Bruncsák András fénnyel teli, Szőnyit idéző Tisztása, vagy Szappanos István nagyvonalúan fogalmazott, bár a megszokottnál kissé fáradtabbnak tűnő pasztellje. Goór Imre örökös kísérletező kedvének bizonysága képpen az elmúlt évek festői teljesítményei után most a festészet és az egyedi rajz határmezsgyéjén egyensúlyozó, vegyes technikájú művén találta meg a kifejezés új szürreális lehetőségeit. Strohner József kevés eszközzel megfogalmazott festményén a figura kifejező erejére koncentrál és drámai hangvételű, bár helyenként kissé darabos Fehér Margit képe is. Hogy a festészet nehéz mesterség, arra Makkai József képe a legkirívóbb példa, számára még hosszú út vezet a festéktől a színig, a festegetéstől a képig. A hagyományos műfaji korlátok átlépése, a műfajok közötti átjárhatóság mindig izgalmas területe korunk képzőművészetének. Kiss Ilona műfajon kívüli dobozképe, szúnyoghálóval védett halainak groteszk abszurditása és szomorú aktualitása, a világra és a környezetre figyelő, érzékeny művész megnyilvánulása. Majoros Gyula Facsaró című plasztikája szintén gondolkodásra serkentő darab. A kedves, kissé bálvány szerű, döcögően működő szerkezet funkciója, hogy a befogadót aktivizálva derűt csaljon fásult arcunkra és a dolgok hasznáról- értelméről kialakított, megbízható rögeszméinket esetlen mozdulatokkal felgombolyítsa. Az átmeneti műfajok kategóriájába tartozik és a kiállítás kellemes színfoltja A. Varga Imre és Ligetvári István relief hatású, jelszerűen fogalmazott, egyiptomi hieroglifákra emlékeztető rajzolatokkal telehintett, festett faoltára is.

A grafika, amely évek óta a város egyik legprogresszívebb műfaja volt, ezúttal meglehetősen heterogén képet mutat, sok hiányzóval. Szétesett azaz erőteljes grafikai vonulat, amely nem csak országosan, de nemzetközi szinten is sok elismerést hozott városunknak. Ennek ellenére soha nem került be a városi, vagy a megyei vezetés által vállalt és támogatott értékeink közé. A hetvenes évektől változó formában meg-meg újuló közösségteremtő kezdeményezések / grafikai műhely, galéria stb. / legfeljebb átmeneti érdeklődést váltottak ki, majd sorra elvéreztek a különböző pályázatok és költségvetési megfontolások útvesztőjében. Ez mindenképpen elgondolkodtató kell hogy legyen a város vezetése számára is, már ha akad valaki, aki egyáltalán figyel a jelenségre. A már említett grafikusok mellett ki kell emelnem Bardócz Lajos egyedi rajzait és Ulrich Gábor lüktető, korlátait át-át törő organikus szerveződésű, mégis fegyelmezett grafikáját. A textilek közül a Nagy Mari - Vidák István szerzőpáros kozmikus fogantatású, szép színvilágú nemeze jelentett számomra igazi élményt. A plasztikai anyag ezúttal gazdagabb a korábbinál. Itt Sári Mihály homokba ágyazott piramisa, Csernus László fátyolos színvilágú, a természeti formát érzékeny plasztikává fogalmazó kerámiája, Lakatos Pál szintézisre törekvő jelszerű bronzai és Pálfy Gusztáv művei ragadták meg figyelmemet.

A tárlat sajátos érdekessége, hogy nagy számban vannak jelen középiskolás korú, többnyire a Kecskeméti Képzőművészeti Szabadiskolához kötődő fiatalok.

Jelenlétük azonban kicsit korainak tűnik, hiszen műveik nem hoznak friss, fiatalos szellemet, inkább csak tisztes szakköri szintű munkákkal szerepelnek. A nyolc éves gyerek rajzát a Tavaszi Tárlat zsűrije elé tenni pedig durva pedagógiai hibának számít.

Reméljük, hogy később, érettebb, magabiztosabb formában viszontlátjuk még őket, hiszen ha tehetségük kellő tapasztalattal gazdagodik, sok örömet szerezhetnek még a tárlatlátogatóknak.

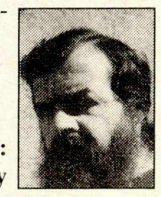

Írta:
Balanyi Károly

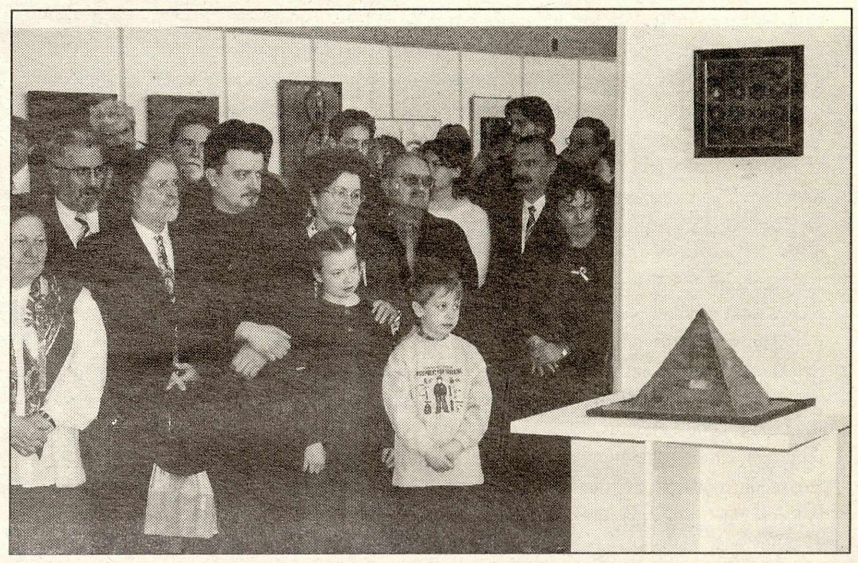

DIÁKSZÍNJÁTSZÓK TALÁLKOZÓJA

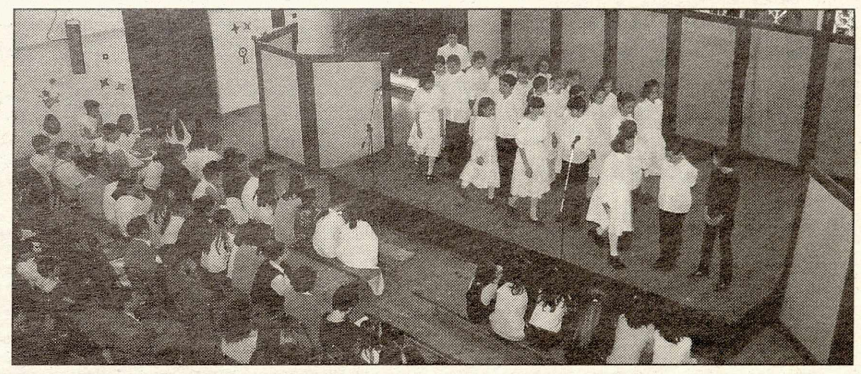

A Diákszínjátszók városi találkozóját kilencedik alkalommal rendezték meg márciusban a Vásárhelyi Pál Általános Iskolában. A találkozó szakmai vendégei Komáromi Attila, a Katona József Társaság elnöke, Szívós Győző, a Katona József Színház színművésze és Tolnai Ottó drámapedagógus voltak.

MŰVÉSZTANÁROK BEMUTATKOZÁSA

A Tavaszi Fesztivál alkalmából kiállítást rendeztek a Mátyás Király Általános Iskolában kecskeméti művésztanárok munkáiból. A kiállítást az általános iskola mellett a Bács-Kiskun Megye Közoktatásáért Közalapítvány és a Kecskeméti Millenniumi Bizottság támogatta.

KÖNYVAJÁNLÓ JAZZ-EL

A kecskeméti jazz-barátok találkoztak március 23-án a Katona József Könyvtárban. A találkozón bemutatták Simon Géza Gábor, a Jazz Oktatási és Kutatási Alapítvány kuratóriumi elnökének "A magyar jazz története" című könyvét. Közreműködött a Bohém Ragtime Jazzband. A magyar jazz történetének dokumentumait Simon Géza Gábor magángyűjteményéből ugyancsak a könyvtárban lehetett megtekinteni.

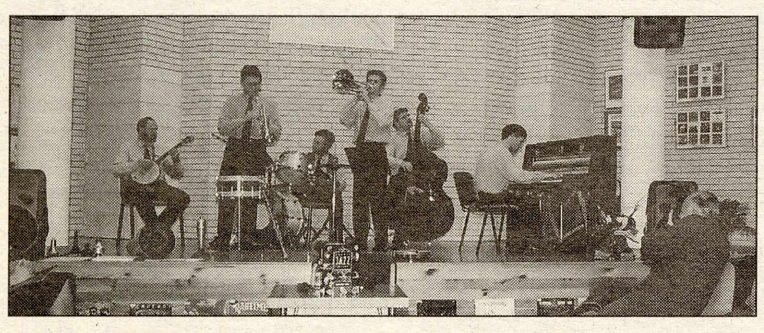

Joe Murányi, a neves klarinétos élményeiből idézett a könyvbemutatón

SPORTFOTÓK AZ ISKOLÁBAN

Banczik Róbert, Burszán Sándor, Fodor Jenő, Gréczi Zoltán, Kovács Zoltán és Varga Gábor, a Nemzeti Sport sportriporterképző stúdiója hallgatóinak fotókiállítását rendezték "Sportpillanatok" címmel a Szent-Györgyi Albert Egészségügyi Szakközépiskolában. A kiállítást Hámori Zoltán, a Petőfi Népe vezető szerkesztője nyitotta meg.

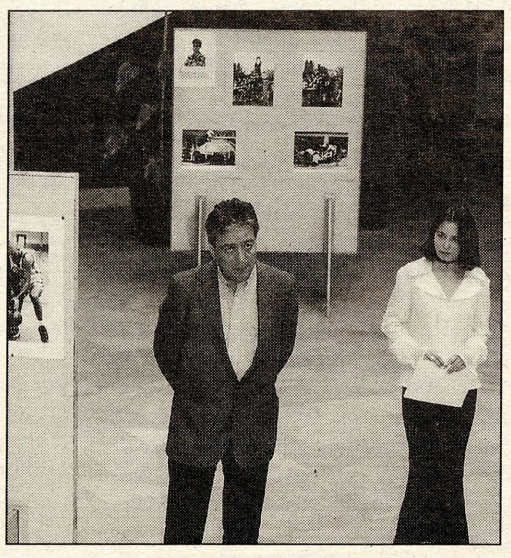

Növendékek bemutatkozása a Meditres galériában

A kecskeméti Képzőművészeti Szabadiskola rajz- sokszorosító-grafika szakos növendékeinek és tanáruknak kiállítása nyílt nemrég a Meditres Egészségházban (Kecskemét, Bagoly u. 1/A).

Bezerédi Zsófia, Czellár Gabriella, Kern Anna, Lakó Réka, Pongrácz Márta, Schmidt Éva, Vajda Levente és tanáruk, Patkós László alkotásait április 12-ig lehet megtekinteni.

A MŰVELŐDÉS SZOLGÁLATÁÉRT

A Művelődés Szolgálatáért kitüntetést vett át a nemzeti ünnep alkalmából Budapesten Szávainé Vécsy Veronika, a kecskeméti Rajzfilmstúdió gyártásvezetője.

Mikulás Ferenc, a stúdió vezetője — három évtizede munkatársak — mondja a kitüntetettről:

- Vera ideális munkatárs, néha inkább az a gond, hogy túl sokat vállal. Pedig kivételes energiával és felkészültséggel rendelkezik. 28-29 éve napi 16 órát dolgozik — szabadság nélkül. Ezt lehet rövid ideig csinálni - de ennyi éven keresztül, ez nekem is döbbenetes. Nagyon összetett a gyártásvezetői feladat, nagyon sokféle emberrel kell kapcsolatot tartani: színészek, zeneszerzők, írók, hangmérnökök, rendezők, kihúzók, kifestők a kollégáink. Sokféle munkát végzünk, a reklámfilmtől az egész estés tévéfilmig, hazai vagy külföldi megrendelésre, esetleg koprodukcióban. Az egyiknél csak az anyagot a világ három tájáról kellett beszerezni. A kollégák egy része a mi munkatársunk, másik része szellemi szabadfoglalkozású, vannak alvállalkozók, külföldiek — ezt neki kell összehangolni. Szolgáltatást kell végeznie a stúdió munkatársainak, ugyanakkor egyben a főnökük is. Ezt csak kivételes intelligenciával lehet feloldani. Hiszen a költségvetés, a határidők betartása az ő felelőssége. Együttműködésünk és ez az elismerés sem azt jelenti, hogy nincsenek vitáink, de ezek eredője abból táplálkozik, hogy mindketten jobban szeretnénk csinálni, csak talán másképpen. A kollektíva azon tagjai is, akik kevésbé szeretik a számonkérést, azok is őszintén örültek a kitüntetésének, ez tükröződött a kis házi ünnepségünkön is.

SZÍNHÁZAJÁNLÓ

Jean-Baptiste Poquelin (azaz Moliére) 1664. Május 12-én a versailles-i udvarban bemutatta legújabb vígjátékát, Tartuffe címmel. A komédiát, melyben Tartuffe, az álszent még papi ruhában jelent meg, Párizs érseke azonnal betiltatta, és csak öt év múlva kerülhetett újra a nyilvánosság elé, lényegesen átdolgozott formában. „Moliére úr Bátor Cselekedetének" népszerűsége azóta majdnem töretlen, talán csak az utóbbi néhány évtizedben látszik meginogni, a színházak is egyre kevesebbet foglalkoznak a gondolattal, hogy elővegyék.

Merthogy miről is szól a Tartuffe, azt szinte mindenki tudja. Orgont, a rögeszméinek élő családfőt képmutatásával, álszenteskedésével teljesen hatalmába keríti az éhenkórász csavargó, Tartuffe. Olyannyira, hogy ráíratja minden vagyonát, hozzáadná lányát, és kitagadja egyetlen fiát, sőt még azt a féltve őrzött, titkos kazettát is rábízza, ami saját és sok társa vesztét okozhatná. Amikor viszont kiderül, hogy szeretett „barátja" még feleségét is elcsábítaná, kipenderíti az álszentet az utcára. Ekkor azonban Tartuffe kilakoltatja őket a házukból, és bevádolja Orgont a Királynál.

Hüse Csaba, Magyar Éva, Mérai Katalin

És itt kezdődik az új, Petri György fordításán alapuló, Ádám Tamás által rendezett Tartuffe című darab, mely konkrét koron és időn kívül játszódik, főként a nevetés és a játék örömeért.

Az eredeti változatban természetesen, a Király bölcs és igazságos közbelépése folytán, a végén minden jóra fordul, minden becsületen esett csorba kiköszörülődik, a Kamaraszínház márciusi bemutatóján pedig...

...majd meglátjuk!

Égi szerelem - operett

1932, Kecskemét. A repülés hajnalán a kecskeméti repülőtéren a repülőünnepre készülődnek. Vizsgát tehet Zoltán gróf, aki titokban jár oda repülőgépet vezetni barátjához, a repülőoktató Oszkárhoz. Oszkár csinos húga, Eszter nem közömbös Zoltán számára és viszont. A fiatal gróf nem fedheti fel kilétét, hiszen arisztokrata családja alantas dolognak tartja a repülést. Zoltán gróf anyja, Klotild grófnő fiát ki akarja házasítani, ki is szemelte jövendőbelijét Isabelle bárókisasszony személyében. Klotild grófnő titkosrendőrei útján rájön, Zoltán hová jár titokban és hogy szerelmes a nincstelen Eszterbe. Hű segítőjével, Zwinger báróval tervet kovácsolnak, hogyan tehetik tönkre a repülőteret, és Oszkár családját. Mindeközben a repülőtéren a fiatalok élik az életüket, szállnak a fellegek között és a műfajhoz híven énekelnek, és megannyi ismert dal és melódia hangzik el. A pipogya férj, a süketnéma titkosrendőrök, a félős Lüpeg, János bácsi az örök feltaláló és megannyi ismerős karakter a nézők felhőtlen szórakozása céljából.

A szerelmesek természetesen egymáséi lesznek, de addig... kacagtató vagy könnyes helyzetek sora. És egy nemzedéki ellentét - az új technika, a repülés jövőjében feltétlenül hívő fiatalok, és a múltat makacsul szorító szülők örök konfliktusai.

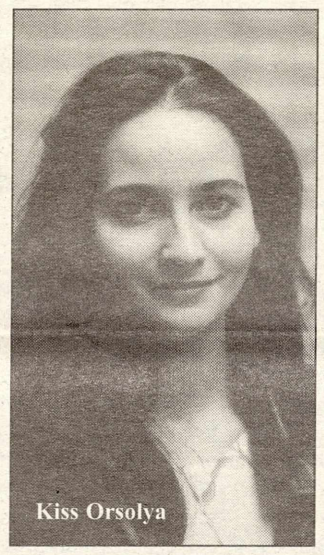

Kiss Orsolya

Mérai Katalin
Vas Zoltán Iván rendezővel

Miklósy Judit és
Pál Attila

Dr. Szécsi Gábor polgármester és Farkas Gábor egyesületi elnök sajtótájékoztatót tartott a IV. Európa Jövője Nemzetközi Gyermektalálkozó idéi, nyári programjairól, amelyeken huszonhárom ország, harminc csoportja és összesen 1200 gyermek vesz majd részt júliusban.

A találkozó fővédnöke Áder János, a Parlament elnöke és Walter Schwimmer, az Európa Tanács Főtitkára lesz. A budapesti sajtótájékoztatón írták alá a szervezők a Duna TV-vel az exkluzív közvetítési szerződést is.

A negyedikesek operabemutatója

Tóth Sándor felvétele

A Kodály Iskola 4. b. osztályos tanulói különleges módon zárták iskolai tanulmányaik első szakaszát: színre vitték Szőnyi Erzsébet A róka, a medve és a favágó című gyermekoperáját. A Homokiné Korcsog Anikó és Juhász Emma által betanított, valamint Lovászné Gajdos Éva zongorakiséretével előadott darabot meghallgatta a szerző is, s több előadáson több száz gyerek is. A opera zeneileg is komoly feladat megoldására késztette a gyerekeket, akik már a tavalyi vakáció egy részét is a felkészülésre áldoztak. Nem kisebb áldozatvállalás volt a szülők részéről az, hogy minden gyereknek előteremtették a táborozás költségeit. A sikeres produkció azonban pedagógiai eredményként sem csekély, az viszont biztos, hogy örök élményként is megmarad mindenkinek

Újra Kecskeméten

Kéner Gabriella 1989-ben végzett a Színház - és Filmművészeti Főiskola operett-musical szakán, Kazán István növendékeként. A fiatal színésznő nagyon színes pályát járt be, ami szinte hihetetlennek tűnik, ha meglátjuk kamaszlányos alakját, s szembesülünk huncut mosolyával, személyes varázsával. Szinte csoda és megfoghatatlan e kiegyensúlyozottság és üdeség ezen a pályán. Az Olivér előadása után, amikor fáradtnak kellett volna lennie, akkor is röpködött, ideugrott- odaugrott a fotós kérésére. A derű, humor és optimizmus rányomta bélyegét egész beszélgetésünkre.

—A főiskolán egy legendás osztályba járt. Kik voltak a „játszótársak"?

—A mi osztályunkban tényleg nagyon tehetséges egyéniségek tanultak. Elég ha Faragó András, Kalocsay Zsuzsa, Bozsó József, Lengyel Kati, Prókai Annamária, Malek Andrea nevét említem, de szinte elmondhatnám az egész névsort. Nagyon jó csapat voltunk és ma is szívesen emlékezem vissza a főiskolás évek nagy beszélgetéseire, egy-egy sikeres vizsga utáni fergeteges hangulatra, de még az esetleges kudarcok is megszépülnek az idő távlatából.

—A főiskola után hogyan alakult a pályája?

—Az Egri Gárdonyi Géza Színház társulatához kerültem, ahol mindjárt az első szerepem, a Csókos asszony című Zerkovitz operett Rica-Macája a mai napig az egyik legkedvesebb emlékeim közé tartozik.

— S mely feladatok jöttek ez után?

—A La Mancha lovagjában két szerepet is eljátszhattam: Antóniát és Aldonsát is, A Szabin nők elrablásában Etelkát, s egy fergeteges bűnügyi komédiában, az Arzén és levendulában is kiváló szerepet kaptam.

— És mégis eljött Egerből…

— Ha egy színészt egy másik városba, egy másik színházhoz, társulathoz hívnak, akkor menni kell, az új megmérettetés és kihívások sorozata csak edzi az embert ezen a pályán.

— És ekkor szerződött először a Kecskeméti Katona József Színházhoz.

— Igen és két évadot töltöttem el itt, ahol a nekem legkedvesebb két szerepemet eljátszhattam A kaktusz virágában és a Padlásban. De emlékezhet még a közönség a Hello, Dolly masamódjára, a Szentivánéji álom Hermiájára, a Kőszívű ember fiai Liedenwall Editjére. Most, hogy sorra veszszük, tényleg tartalmas két év volt szakmailag is. Ezen felül nagyon megszerettem a várost, olyannyira, hogy amikor más színházhoz kötött a szerződésem, akkor is gyakran megfordultam a hírös városban a szépsége miatt és az itt megismert barátok miatt.

— 1993 és 1995 között a Szolnoki Szigligeti Színház tagja volt.

— Itt egy nagy prózai főszerep várt rám, Nagy Ignác: Tisztújítás című vígjátékában, amely a választásokról szólt, s mondanivalója igen aktuálisnak bizonyult. De játszottam egy másik csodálatos szerepet is Zsótér Sándor rendezésében, Vörösmarty örökbecsű művében, a Csongor és Tündében Tündét.

— S akkor itt nem is volt zenés szerep?

— Dehogynem! Jacobi Viktor: Sybill című nagyoperettjében a Nagyhercegnő, s a XIV. Renében Henriette de Katasztrófa hercegnőt.

— Majd elszerződött az ország másik végébe, a Zalaegerszegi Hevesi Sándor Színházhoz.

— Igen, s itt mindjárt bemutatkozásként játszottam a Grease-ben, majd jött a Csók, a Janika, a Nebáncsvirág Corinnája, a Zsuzsi kisasszony címszerepe, s hogy a próza se maradjon ki, a Hetvenkedő katona.

— Mennyi időt töltött Zalaegerszegen?

— Évadként hármat, de közben adódott egy nagy lehetőség az életemben. Egy négy személyes mozgásszínházzal, amelynek két angol színész is a tagja volt, turnéztam Angliában és Törökországban. Az előadás címe Árnyékkergető volt, s egészen más színjátszást igényelt a dolog, talán a pantomimhez hasonlíthatnám a leginkább. Hazaérkezésem után még várt rám néhány szerep, de már készültem a következő feladatra, amely szerencsére még most is nagy örömet okoz. A Miskolci Nemzeti Színházban Noel Cowart Vidám kísértet című darabjában lubickolhat a színész. Nem véletlen, hogy a színház repertoárján már több éve szerepel, mert a közönség is szereti ezt az önfeledt szórakozást ígérő vígjátékot.

— Kecskemétre ebben az évadban újra visszatért, s a Tévedések vígjátékában és az Olivérben láthatjuk.

— Bodolay Géza izgalmas és érdekes színházat álmodott meg, s álmai valóra válni látszanak. A társulat tagjai nagyon fiatalok, nekivágnak minden kihívásnak, nem csüggeszti el őket — legalábbis nem hosszú időre — a nehézség, az egészséges lélek könnyebben veszi az akadályokat, a problémákat könnyebben kezelik. S ez mindenkinek új energiákat ad, s mindenkit ösztönöz.

—Az Olivér című produkció gyermekszereplői (is) nagyon szeretik Önt.

— Pedig nem csinálok semmi különöset, talán azt érzik, hogy én is nagyon szeretem, de komolyan is veszem őket, s ez fontos lehet nekik.

—Az eddig elhangzottakból az tűnik ki, hogy inkább a zenés színpadi ill. vígjátéki szerepek találták meg leginkább.

—Talán az alkatom predesztinál erre, de ha egy tragikusabb hangvételű szerepet kapnék, annak is igazán örülnék.

—Azért az Olivér Nancy-je már hordozza magában ezt a színt és lehetőséget. Az általam látott előadáson is Nancy minden színét megmutatja, s mint tragikus hősnőtől búcsúzunk el alakjától. Eközben felvillantja vonzó nőiességét, remek karikírozó képességét, humorérzékét is.

— Mert keresgélek egyfolytában. Önmagamat is keresem, képességeim határait kutatatom, s mindig mindenből tanulok.

— Milyen az, ha egy művészházaspár egy társulatnál van, hiszen Epres Attila is ennek a teátrumnak a tagja.

— Megkönnyíti a helyzetet, hiszen hasonlóak a problémák és az örömök, a baráti kör is közös, s így gördülékenyen megy minden.

— Ha mégis akad egy kis szabad ideje, azt mivel tölti ?

—Testformáló tréningre járok, s mivel van egy kutyánk nagyon szeretünk Attilával kirándulni.

Kéner Gabriella felszabadult vidámságával, szép énekhangjával, mélyen átélt alakításaival, reméljük, még sokszor és sokáig találkozhatunk városunk színpadán.

Lejegyezte:
Tajti István

Támogatókat vár a Kővirág

Nevüket és himnuszukat Buda Ferenctől kölcsönözték.

Az együttest 1992 őszén alapította (s azóta is vezeti) László József. Műfajuk a progresszív folk. A zenekar elsősorban erdélyi költők verseit játssza, zeneszerző maga a vezető, László József. Hagyománytisztelők. Repertoárjuk lényegét ők maguk így jelzik: énekelt versek erdélyi költőktől, magyar klasszikusoktól. Közreműködnek irodalmi esteken. Terveik között szerepel Kővirág Fesztivál, Kővirág Tábor szervezése, és — induló vállalkozók, mecénás-jelöltek, figyelem: Kővirág Klub indítása is. (Kapcsolatfelvétel, ötletek, ajánlatok László Józsefnek: Marosvásárhely, Transilvania u., 46/10., telefon: 00-40-65-254—103)

Bölöni Domokos

HÍRKÉPEK

Majnek Antal püspök, Kárpátalja apostoli kormányzója (középen) és tucatnyi közeli fiatal munkatársa volt lelkigyakorlaton és tapasztalatcserén vendége a Széchenyivárosi Szent Család Plébániának.

A Keresztény Értelmiségiek Szövetsége kecskeméti szervezetének meghívására a nemzeti ünnep tiszteletére látogatott kárpátaljai és vajdasági keresztény szervezetek egy-egy csoportja hozzánk. Képünkön a Kecskemét-Marosvásárhely Baráti Kör Egyesület által szervezett munkaebéd és tapasztalatcsere utáni percekben láthatók.

Antalfi Imola (képünkön balról) marosvásárhelyi újságíró kollégánk — aki több, részletes tudósításban számolt be a tavaly őszi „Marosvásárhely Kecskeméten" rendezvényről — egy hétig volt a helyi médiák vendége. A Gong Rádió, a Kecskeméti Televízió, a Petőfi Népe, a Kecskeméti Lapok és a Köztér szakmai tapasztalatcseréje mellett számos tavaszi fesztiváli rendezvényen is részt vett. Az Európa Jövője Egyesületnél találkozott az éppen ott tárgyaló Deák Istvánnal, a polgármesteri hivatal nemzetközi kapcsolatok osztályának vezetőjével és munkatársával, Kerekes Judittal.

A Kecskemét-Marosvásárhely Baráti Kör Egyesület az Érseki Helynökség épületében tartotta a tavalyi évet záró és az ideit indító közgyűlését. A tervek szerint legalább kéttucatnyi (fele itt, fele ott) rendezvény megvalósításának van realitása idén.

Imidzs, vagy amit akarunk

Jó, mondjunk helyette inkább arculatot, mert a „városkép" kifejezés némileg pontatlan. A város nem építészeti műalkotás. (Mondom én, az építész.) A város lényege mélyebben fekszik. Életében és sorsában kevés jelentősége van az építészetnek — mint ahogy egyébként sok más „alrendszerének" is — mert komplexitása meghaladja azt a mértéket, ami megengedné egyszerű sémákba gyömöszölését. Megfelelő volta sokszor olyan momentumokon múlik, amik nem is szemmel láthatóak. (A közműellátottságon vagy a közszolgáltatások színvonalán, például…)

Helyesebb volna úgy fölfognunk, mint a való életnek, az emberi életnek lenyomatát és egyben keretét, vagyis tehát per definitionem eklektikus jelenséget.

Tanulságos végigsétálni Kecskeméten a Kőhíd utcán, majd kis kerülővel visszajönni a Hosszú utca felé. Az új építkezések színvonalában sajnos nincsen különbség, de ami a Kőhíd utcán nyomasztó, az a hagyományos telekosztást jobban megőrzött Hosszú utcai részeken nem zavar.

■

Az épített környezet védelme igazában véve nem esztétikai kérdés. (Mondom én, a műemléki hivatalnok.) A védelem lényege mélyebben fekszik. A sikeresnek bizonyult környezetalakítási stratégiákhoz ragaszkodni nem elsősorban szépészeti jelentőséggel bír, hanem a fenntartható fejlődés zálogaként - ha úgy tetszik - a túlélés egyedüli lehetősége. De nem akarok nagy szavakat használni.

Mindenesetre, az édesbús nosztalgiának meg a sör melletti lokálpatriotizmusnak ilyen fontos dolgokban helye nincsen. Nem a fantáziáló idealistára van szükség, aki a minden hájjal megkent üzletemberrel kötözködjék, hanem az élhető (lakható) világegyetemrész megvalósult példáját óvó szakemberre. Miért kellene obskurus kalkulációk alapján, vitatható divatok szerint gyökeresen átalakulni hagynunk az életünket?

Most az a metódus, hogy a normalitás mellőzésével, a rendelkezésre álló technológia aggálytalan alkalmazásával építkezzünk, valamiféle önteltség hamis biztonságérzetével. Eleink kénytelenek voltak óvatosabbak lenni. Talán jogosan kritizálhatjuk elmúlt döntéseiket, ám tekintetbe veendő, hogy ők azok, akik valamiképpen letették a vizsgát, mi pedig - eddig még - nem.

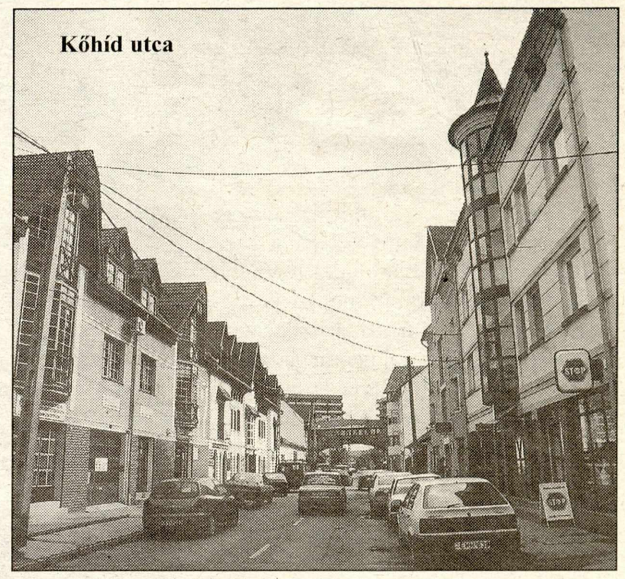

Kőhíd utca

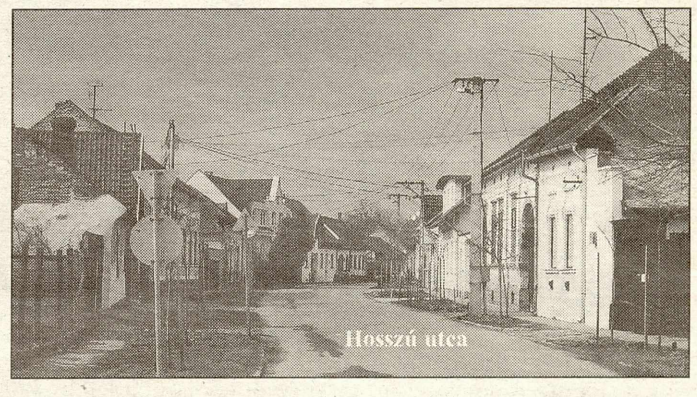

Hosszú utca

Persze, magától értetődik, hogy a megállapodott, rendezett környezetet harmóniában érezzük lenni és szépsége fontos, alkalmankint fontosabb, mint a hasznossága. A messziről jött idegen úgyszólván csak arra kíváncsi. Neki ugye nem kell hosszú távon elviselnie az egészet, elég, ha megcsodálja.

■

Mindenkinek, aki benne él, a város egészére van szüksége: palotáira és kunyhóira, útjaira-tereire és igen, benzinkútjaira is. (Meg a többi…) Kecskemét történetében ugyanazok a fázisok különböztethetők meg, mint általánosan: hosszú spontán fejlődési szakasz után, a XIX. sz. utolsó harmadára tehető a nagyobb mérvű, mérnöki jellegű beavatkozások kezdete. Akkor, a piacgazdaság körülményeihez igazodva, ezeknek köre szűken meghatározott volt és nagyszabású projektumait is bizonyos „okszerűség" jellemezte.

Mára mintha átestünk volna a ló másik oldalára. A mindenható és mindent eltörölni szándékozó rendezési tervek korszaka után nem a kiegyensúlyozott építési szabályozás idejét éljük. A hagyomány tisztelete nélkül és a tilalmazó korlátok híján át kell vészelnünk a káosz esztendőit.

Írta:
Hajdu István

A kecskeméti rendőrkapitány mondja

Nehéz körülmények között, de jól dolgoztak 1999-ben a kecskeméti rendőrök. Ez volt a lényege dr. Szőllősi Gyula rendőr alezredes, a kecskeméti kapitányság vezetője összefoglalójának, amelyben a rendőrségről szóló törvény rendelkezése szerint beszámolt elmúlt évi tevékenységükről a város képviselő-testületének. A közgyűlés elfogadta a beszámolót, és egyúttal hivatalosan elismerte a rendőrség tavalyi jó munkáját.

Dr. Szőllősi Gyula a közgyűlésen is elmondta, hogy a kecskeméti rendőrkapitányság személyi állományának leterheltsége igen nagy. Létszámuk tíz éve gyakorlatilag nem változott. A rendszeresített 332 fős létszám az év folyamán valójában 280-320 fő körül mozgott. A 122 tiszti státusból tavaly csak 73 volt betöltve, év végére ez is 63-ra apadt. A tisztek utánpótlását nehezíti a Rendőrtiszti Főiskola beiskolázási rendje. Az érettségi után nappali tagozatra kerülő, állami támogatással tanuló végzősök semmiféle rendőri tapasztalattal nem rendelkeznek, s gyakori körükben a pályaelhagyás is. A rendőri múlttal, tapasztalatokkal rendelkező tiszthelyettesek viszont csak térítés ellenében kerülhetnek a levelező tagozatra, ez pedig nagy anyagi megterhelést jelent. A fluktuáció igen magas a kecskeméti rendőrkapitányságon, bár az előző évhez képest némileg csökkent. A jó munka és a kiemelkedő teljesítmények elismerésére tavaly is kevés lehetőség volt.

A kapitányság gazdálkodási helyzete sem rózsás. Jellemző, hogy a gépkocsik üzemeltetését csak a meghibásodott járművek kilométerkeretének átcsoportosításával, önkormányzati és közalapítványi támogatással tudták elégséges szinten tartani. A szolgálati gépkocsik futásteljesítményét a minimálisra kellett szorítani, ez az év utolsó hónapjában egy kocsira már csupán 1400 kilométer volt. Nehézségek voltak tavaly az irodaszer-ellátással, a nyomtatók pótlásával, és számtalan, a hatékonyabb rendőrségi munkához szükséges eszköz beszerzésére — például riasztótáska-rendszerekre, rádiókra, telefonokra — lenne szükség, de ezekre nincs anyagi fedezet.

A tavalyi megszorító intézkedések kihatottak a szociális ellátottságra is. A rendőrségnél csak korlátozott számban kaptak a rászorulók szociális segélyt, illetve családalapítási támogatást. Évek óta nem épültek és épülnek szolgálati lakások, ami az állomány megtartásában és a létszámfejlesztésben egyaránt gondot jelent.

Mindezek fényében valóban elismerésre méltó a kecskeméti rendőrök teljesítménye. A rendőrkapitányság hatáskörébe tartozó, az állampolgárokat leginkább irritáló, kiemelt bűncselekmények — rablás, zsarolás, erőszakos közösülés — felderítési eredményessége 89,7 százalékos, országosan is kiemelkedően magas. Dr. Szőllősi Gyula a beszámolóban hangsúlyozta, a kedvező statisztikai eredmények ellenére is nehéz megítélni, hogy az adott területen erősödött-e a polgárok biztonságérzete. Az alezredes úgy vélte, Kecskemét lakosainak többsége nem vélekedik kedvezőtlenebbül a város közrendjéről és közbiztonságáról, mint egy évvel korábban.

Focializmus

Nézem a televíziót. Magyar fiúk vergődnek, és futballnak látszó tevékenységet imitálnak. „Remek ez a foci — paródia" — mormog a magyar polgár, és nem kapcsol át más csatornára. Ő megfizette ezt a show-t, keményen kipengette a (Nagy?) Magyar Labdarúgó-Szemfényvesztés árát, — hát nézi, mit kap a pénzéért. Most sem csalódik. Azt kapja, amit máskor. Semmit.

A magyar labdarúgók vergődnek. Pedig valamikor ügyesek, sikeresek voltak. (Pedig most is van nekik egy „tanár úr"…) Lelkesek voltak, szemükben élt a szívük. Ma már beszélni is nehezen tudnak. Ez nem olyan nagy baj, de a foci sem megy nekik. Sok pénzért sem megy a játék. A magyar foci nem omlott össze. Összeomlani csak az tud, ami áll. Ez itt már régóta csupán romhalmaz, szeméthegy, amiből néhányan jó kis aranybányát varázsoltak maguknak… no meg politikai tőkét. Úgyhogy mostmár, barátaim, a szocializmus után a focializmus épül itten… A hazugságok sem lettek kisebbek, csak másról szólnak. Megy viszont a hőbörgés a nemzeti értékről, az üres magyarázkodás, megy a lázas egymást-leváltás, az ígérgetés, a reménykeltés, százezrek becsapása, újabb bizalom és idő kérése. Csak a foci nem megy. Folyik viszont a pénz, számolatlanul — a nagy nulláért.

Valamit tudnak „odaát". Hihetetlen összegeket invesztáltak az oktatásba, és lett gazdaságuk, kereskedelmük, egészségügyük, kultúrájuk. Lett életük. Tudták, hogy az oktatási befektetés a legjobbak közé tartozik. Kissé lassan térül ugyan meg, de annál biztosabban és hosszú időre szólóan.

Rajta hát, Polgárok! (Ha már egy ideje azok lettetek.) Támogassátok a magyar iskolát!

Meglátjátok, akkor egyszer lesz magyar foci is.

Írta: Lengyel László

Adójóváírás 2000-ben

Az adójóváírás koncepciója nem változott 1999-hez képest. Továbbra is az adóévben megszerzett bér után lehet igénybe venni adókedvezményként a bér 10 százalékának megfelelő összeget, ami nem lehet több havi 3000 forintnál. A bér definíciója egy kategóriával bővült, nevezetesen: a munkaviszonyból származó jövedelmet pótló kártérítéssel, melybe beletartozik a felelősség alapján ilyen címen kifizetett kártérítés is.

Egyéni vállalkozó esetében továbbra sem minősül bérnek az egyéni vállalkozói kivét összege. Az egyéni vállalkozó az adójóváírással csak akkor élhet, ha például a mellékfoglalkozásban végzett egyéni vállalkozói tevékenysége mellett munkaviszonyt létesített, és e jogviszonyból származott jövedelme, vagy táppénzt kapott az adóévben, vagy munkanélküli járadékot folyósítottak részére, vagyis, ha az szja-törvényben megfogalmazott bér fogalmába tartozó valamely jogcímen kap jövedelmet.

Az adójóváírás csak az összevont jövedelmek adójából vonható le. A jóváírás feltétele a bérjövedelem megszerzése mellett, hogy a magánszemély bevallott összes jövedelme ne érje el az adóévben az egymillió-kétszázezer forintot.

Bevallott jövedelem alatt minden olyan összevonandó és külön adózó jövedelmet kell érteni, melyet a magánszemélynek a bevallásban szerepeltetnie kell. Ez alól egy kivétel van: az egyéni vállalkozó esetében a vállalkozói adóalap (ami után a 18 százalékos személyi jövedelemadót kell fizetni), függetlenül attól, hogy szerepel a bevallásban, nem minősül bevallott jövedelemnek.

Változás meg ettől az évtől, hogy az 1 000 000 forint feletti bérjövedelem 18 százalékával csökkenteni kell az adójóváírás összegét, ami gyakorlatilag annyit jelent, hogy egymillió-kétszázezer forint bérjövedelem esetén már adójóváírás nem érvényesíthető.

Szolgáltatási jegyzékszám

2000. január 1-től megváltoztak a Szolgáltatási Jegyzékszámok (SZJ), amelyeket az adózóknak az általuk elvégzett szolgáltatások után a számlán fel kell tüntetni. Az idei évben minden tevékenység besorolási száma változott, tehát az SZJ-számváltozás tulajdonképpen az összes szolgáltatást nyújtó vállalkozást érinti. Az áfa-törvényben foglaltaknak megfelelően szolgáltatás esetén a KSH Szolgáltatások Jegyzéke szerinti, 1999. július 1. napján érvényes besorolási rendet kell irányadónak tekinteni. Az új SZJ számokról a KSH-nál lehet érdeklődni, illetve a nyomtatványboltokban megvásárolható az új szolgáltatás-jegyzék.

Nagyon fontos az SZJ számok pontos feltüntetése, hiszen a régi SZJ számokhoz most már másmás tevékenységek tartoznak, s az sem kizárt, hogy más áfakulcs alá sorolták be. Ilyen esetben pedig előfordulhat, hogy a vállalkozás nem a megfelelő összegű áfát számítja fel és hárítja tovább.

A szabálytalanságok elkerülése érdekében ilyenkor helyesbíteni kell a téves SZJ számmal kiállított számlát. A régit sztornírozni kell, és újakat kell kiállítani, ami természetesen a számla elfogadójának könyvelésében is korrekciót igényel. Ha az áfa összegét nem módosítja a tévesen feltüntetett SZJ szám, akkor nem szükséges új számlákat kiállítani.

Más az eljárás a termékek esetén. Az értékesítésről kibocsátott számlában, egyéb bizonylatban a termék vámtarifa- vagy jegyzékszámát csak akkor kell feltüntetni, ha az kedvezményes adókulcs alá tartozik, vagy ha az áfa-törvény a termék kétséget kizáró azonosítása miatt a megnevezésen kívül a besorolási számra is hivatkozik.

Turizmusfejlesztés Kecskeméten

Kecskemét nyári képéhez hozzátartoznak a főtéren sétálgató, a harangjátékot hallgató vagy éppen az idegenvezető után loholó turistacsoportok. A főszezonban valószínűleg több külföldi sétálgat a belvárosban, mint helyi polgár. Az Aranyhomok és a Liberté terasza ilyenkor megtelik németül, franciául, angolul, netán japánul beszélő vendégekkel. Néha már szinte bosszankodunk is: de sokan vannak!

Pedig egyáltalán nincsenek is olyan sokan. Látszólag úgy tűnik, a hírös város kedvelt célpontja a külföldi turistáknak. A szakemberek szerint azonban a kép nem ilyen szép, de legalábbis lehetne szebb.

A statisztikai adatok szerint a hazánkat felkeresők, illetve az országon átutazók száma fokozatosan csökken. Csökken a kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák száma is, bár ezeket a negatív tendenciákat kompenzálja a turizmusból származó bevételek növekedése. A Bács-Kiskun megyébe turisztikai céllal érkező vendégek száma nyolc év óta egyre kevesebb. Miközben a kereskedelmi szálláshelyek száma fokozatosan emelkedik, a külföldi vendégek száma jelentősen, 28 százalékkal csökkent.

Kecskemét és térsége turisztikai vonzerő szempontjából Magyarországon az erős középmezőnybe tartozik. Vagyis van mit kínálnunk: kiváló városképi adottságok, érdekes rendezvények, kulturális intézmények és alkotó műhelyek, szép környezet, megfelelő vendéglátóhelyek. A város keresettsége mégis elmarad a hasonló adottságokkal rendelkező magyar városok iránt tanúsított érdeklődéstől. Egy-egy nagyobb rendezvény idején — mint például tavaly a Fogathajtó világbajnokság — kevés a szállodai szoba, ugyanakkor az egész éves szoba-kihasználtság országos összehasonlításban igen alacsony.

Kecskemétre jellemző, hogy az idelátogató turisták többsége átutazó. Körbeszaladnak a városon, meghallgatják a harangjátékot, megebédelnek, de az éjszakát már gyakran nem itt töltik. Vagy csak nagyon rövid időre maradnak, s így az elköltendő pénzüket is továbbviszik.

A turizmus, az idegenforgalom az egész világon az egyik leggyorsabban fejlődő szolgáltatási ágazat. Prognózisok szerint a következő években a nemzetközi gazdaság fejlődésének, illetve a szabadidő további várható növekedésének köszönhetően mind a szabadidős, mind az üzleti turizmusban jelentős forgalombővülésre lehet számítani. Ez egyben azt jelenti, hogy ezen a piacon élesedik a verseny is. A turisták megnyeréséért egyre többen és egyre magasabb színvonalon szállnak ringbe.

*

Kecskemét és Bács-Kiskun megye turizmusának fejlesztését évtizedeken keresztül a megyei idegenforgalmi hivatal, a Pusztatourist koordinálta, szervezte és tervezte. A kilencvenes években megszűnt, s míg az alakuló piacgazdaságban egyre gyarapodtak az idegenforgalommal, vendéglátással foglalkozó vállalkozók és vállalkozások, koordinátori, szervező szerepet ellátó szervezet tulajdonképpen ma sincs. Nem olyan hivatal hiányzik, amelyik bármi módon beleszólna a vállalkozók dolgába, hanem olyan szervező erő, amely Kecskemétet és térségét, mint egészet tudná „eladni" és képviselni kül- és belföldön.

1994-ben megalakult a városi önkormányzat kulturális és turisztikai bizottsága, amely felvállalta a koordinációt, és az előző ciklus végén megrendelte egy középtávú turizmusfejlesztési koncepció elkészítését. Az 1998. évi önkormányzati választásokat követően önálló turisztikai bizottság alakult. A bizottság alapként elfogadta a korábbi koncepciót, de átdolgoztatta az időközben bekövetkezett változások és az általa meghatározott prioritások figyelembevételével. Ez a koncepció ez év elején elkészült. Valamennyi bizottság megtárgyalta, és elfogadta, március végén a közgyűlés elé került.

A koncepció alapvető célokként határozza meg a turisztikai vonzerők gyarapítását Kecskeméten és térségében, a minőségi turizmus arányának, a turisták tartózkodási idejének és költési lehetőségeinek növelését valamint a turizmusfejlesztés és menedzselés, a turisztikai marketingtevékenység feltételeinek megteremtését, színvonalas működtetését. Az elképzelések szerint kiemelten szükséges támogatni a turizmus szakterületei közül a termál- és gyógyturizmust, a kulturális, az üzleti, a lovas és az ökoturizmust. A prioritások között határozták meg a turizmus szerkezetének átalakítását, a humán erőforrások fejlesztését, az Európai Uniós csatlakozásra való felkészülést.

*

Gonda József önkormányzati képviselő, a turisztikai bizottság elnöke, „régi motoros" a vendéglátásban. Szívügyének tekinti a turizmus fejlesztését Kecskeméten. Nagyon sokat tett azért, hogy a koncepció elkészüljön.

Örök Aranyhomok

- A turizmus a világon az egyik legfejlettebb ágazat — mondja a városatya — Tavaly több, mint 28 millió turista látogatott el Magyarországra, a turizmusból származó bevétel 3,5 milliárd dollár volt. Szomorú adat, hogy Bács-Kiskun ebben a tekintetben a 19 megye közül a tizenhatodik helyen áll. Egyértelmű, hogy nem tudjuk kihasználni a meglévő lehetőségeinket, s ez vonatkozik Kecskemétre is. Az önkormányzatnak kötelessége, hogy segítséget nyújtson az ágazatban tevékenykedő kis- és középvállalkozóknak. Egyrészről szükség van rá, hogy katalizátorszerepet vállaljon, másrészről vissza kell forgatnia pénzt ebbe a szférába, esetleg még külön alapot is rendelnie hozzá. Ott, ahol ezt a települési önkormányzat felismerte, kidolgoztak és elfogadtak egy turisztikai koncepciót, nagyon jó eredményeket értek el. Látványosan fejlődött a turizmus, és a különböző pályázati lehetőségeket is sokkal jobban ki tudták használni. Úgy gondolom, ez a koncepció nagyon jó, de ha nem tudjuk piacosítani, kár volt elkészíteni.

- A koncepció kiemelten foglalkozik a gyógyturizmussal, ennek fejlesztéséhez azonban jelentős tőkére lesz szükség.

- Amikor a bizottság elnöke lettem, azonnal felvetettem a gyógyturizmus fejlesztésének szükségességét. Az a három kút, amelyet jelenleg megbízás alapján egy német szakcég vizsgál, a korábbi eredmények szerint nagyon jó minőségű vizet ad. Ez alapot jelent, hogy Kecskemétet gyógyfürdővárossá fejlesszük, a vízhozam és a hőfok függvényében a termálvizet mint energiahordozót is lehetne hasznosítani. Olyan gazdasági csoportot kell találnunk, külföldit vagy magyart, amely hajlandó befektetni jelentősebb pénzeszközöket Kecskeméten a gyógyturizmus fejlesztésébe. Az önkormányzat ebben szervező szerepet vállalhat. A gyógyturizmus mellett fontos területnek tartom az ökoturizmus fejlesztését is, amelynek a jövőben nagyon nagy jelentősége lesz. A Kiskunsági Nemzeti Parkban megvannak ennek a lehetőségei, Kerekegyházán működik egy ökofarm, ezeknek a bázisán lehetne továbblépni. Az élővilág, a termelési kultúra bemutatása mellett a kor színvonalának megfelelően kellene prezentálni, eladni az eredményeket, a termékeinket is. Ezért szeretnénk Kecskeméten létrehozni például az Alföldi Borok Házát. Nagyon fontos, hogy gyarapítsuk és bemutassuk a város turisztikai vonzerőit.

Vajon turistacsalogató ez a látvány és ez a kínálat?

-A koncepció többször is hangsúlyozza, hogy a menedzselés, a turisztikai marketingtevékenység jelentőségét. Ki vállalhatja fel a szervező szerepet?

- Az önkormányzat ezt a szerepet teljes egészben nem tudja felvállalni, de a kezdeti lépéseket megteheti. Egy névleges bizottságot létrehozni nem vezet eredményre. Javasoljuk, hogy a városházán legyen egy szakreferens, aki ezzel foglalkozik. Bízom benne, hogy ennek jelentőségét átlátják a képviselők.

- Ha a közgyűlés elfogadja a koncepciót, mi lesz a következő lépés?

- Találkozni a turizmus gyakorló szakembereivel, a cégek, vállalkozások vezetőivel. Ettől a találkozástól nagyon sokat várok, hogy meg tudjuk kezdeni, ha apró lépésekkel is, a tervek megvalósítását.

*

A turisztikai bizottság elnöke és az elkészült anyag is hangsúlyozza: lényeges, hogy az önkormányzat több pénzt juttasson, illetve forgasson vissza az ágazatba. Az idegenforgalmi adóbevétel Kecskeméten 1998-ban és 1999-ben is öt millió forint körül alakult. A központi költségvetés minden beszedett 1 forint idegenforgalmi adóhoz 2 forint támogatást ad, amelynek elsődleges célja a turizmusfejlesztés forrásainak biztosítása. Kecskeméten az idegenforgalmi alap, amit támogatásra fordítottak, tavaly kétmillió forint volt, és idén sem több. Ez legfeljebb egy rendezvény és néhány kiadvány támogatására elegendő. Ezek után az érintett vállalkozások nyilván nem örülnek, hogy a koncepció a források növelése érdekében az IFA jelenlegi 100 forintról 300 forintra történő emelését javasolja. Igaz, ezt az adót nem a vállalkozó, hanem a kereskedelmi szálláshelyet igénybevevő felnőtt turista fizeti. (Csak nem biztos, hogy sikerül az árban érvényesíteni.) Ha viszont a 300 forintot és a hozzá teendő állami két forintokat nézzük, az már olyan összeg, amivel érdemes lehet valamit kezdeni a turizmus fejlesztésének érdekében.

(Cikkünkben felhasználtuk a turizmusfejlesztési koncepció elemzéseit és adatait.)

Az oldalt írta: Magyar Ágnes

A kamara cselekszik

Az önkormányzat turisztikai koncepciójáról a Bács-Kiskun Megyei Kereskedelmi és Iparkamara véleményét is kikérte az illetékes bizottság. A kamara jónak ítélte a koncepciót, és lényegében egyetértett vele.

- Kecskemét megközelíthetősége kiváló. Kérdés, hogy mire hozzuk le a vendéget? — teszi fel a kérdést Sipos Zsolt, idegenforgalmi referens.- Kecskemét mezőváros, és bármilyen szép a főtere, ez önmagában nem elég vonzerő. Véleményünk szerint a szükséges fejlesztési irányvonalak — amelyeket nem tartalmaz egyértelműen a koncepció — a következők: a minőségi turizmus, a tartózkodás idejének, a pénzköltési lehetőségeknek a növelése és a kínálat programcsomagokban való kiajánlása. Emellett fontosnak tartjuk a meglévők mellé új termék kialakítását, ami valóban lehet a gyógyturizmus. Ez olyan termék, amiről előre látjuk, hogy eladható, a szükséges beruházás megtérül, így befektetőket is lehet hozzá találni. A gyógyturizmus hallatlan előnye, hogy hosszú, 3-4 hetes tartózkodást igényel. Úgynevezett multiplikátor hatást fejt ki: a területen az összes ágazat részesedik a hozamából, így a lakosság is megérezné életszínvonalán a hatását. Kiskunmajsa öt év alatt megötszörözte a bevételeit, és kiépült mellette egy európai színvonalú üdülőfalu.

Bács-Kiskun megyében, a kamara adatai szerint 1600 vendéglátással foglalkozó vállalkozás, 200-250 kereskedelmi szálláshely és 30 utazási iroda működik. A Dél-Alföldi Régió az elmúlt években rendkívül kevés, 7 százalékos, a megye alig 2-3 százalékos támogatást tudott elnyerni a Turisztikai Célelőirányzat pályázatain. A kamara referense is úgy véli, a turizmus fejlesztése nem csak egy önkormányzat akaratán múlik. Hiszen országosan is az a jellemző, hogy az idegenforgalomból származó bevételeket nem juttatják vissza az ágazatba. Nagy gond, hogy a magyar turisztikai főszezon szinte csak 20 napos, ebből kellene megélnie a vállalkozásoknak. Talán emiatt vannak bajok az ár-érték aránnyal, a belföldi vendégeknek jóformán megfizethetetlen szolgáltatásokkal. Belföldi turizmus nélkül pedig nincs igazi turizmus, hangsúlyozza a szakember. Az ürességtől kongó étterembe a külföldi sem megy be. A vállalkozók nem engedhetik meg maguknak az árdifferenciálást, vagyis, hogy a belföldieknek olcsóbban adják a szolgáltatásokat. A támogatott turizmus Magyarországon nem jelentős. Az ördögi körből nehéz kitörni.

- Az idegenforgalmi adó emelésének csak akkor van értelme — mondja Sipos Zsolt -, ha a vállalkozók látják, hogy mire megy, és vissza is kapnak belőle. Egyébként semmi nem motiválja őket, hogy beszedjék ezt a pénzt. A pályázati alapok önrészének képzésére az önkormányzatnak nincs egyetlen fillérje sem. Honnan vegyen? A vállalkozóktól, de ők csak akkor adnak szívesen, ha látják az eredményét. A kölcsönösség abban áll: ha az önkormányzat lép, akkor a vállalkozók is fogadókészek. A koordinációra nagy szükség lenne, mindenütt, ahol a megyeszékhelyen van önkormányzati idegenforgalmi iroda, sokkal jobban „működik" az idegenforgalom. A kecskeméti önkormányzat turisztikai koncepciója jó, de a szakmai és pénzügyi feltételek, háttér megteremtése nélkül nem lehet megvalósítani.

A Dél-Alföldi Régióban működő három iparkamara 1998-ban Phare-támogatást nyert arra, hogy egységes turisztikai adatbázist alakítsanak ki a területükön működő minősített turisztikai szolgáltatókról. Megyénként 200 olyan vállalkozás kerülhet az adatbázisba, amelyeket EU-normák szerint minősítenek. Tematikus kiadvány és CD készül az adatok alapján, és felkerül az Internetre is. A katalógust eljuttatják Magyarország 17 turisztikai külképviseletére. A bekerülés a kiadványba - amelyet a tervek szerint minden évben frissítenek - ingyenes, „csak" minőségi szolgáltatást kell hozzá nyújtani.

A szakember bizakodik

A Gerébi Kúria Hotel Kecskemét-Lajosmizse egyik híres, s talán legszebb idegenforgalmi és vendéglátóhelye. Egész évben nyitva tart, de az igazi szezon, persze, itt is a nyár. Étterem, úszómedence, teniszpálya, lóistálló, szép és csendes környezet- szinte minden van, ami a pihenni vágyó kül- és belhoni turistát vonzza. 1995-ben került magánkézbe, az elmúlt négy évben fokozatosan felújították. A Gerébi Kúria Kft egyik tulajdonosa, Látos Lajos, aki két évtizede dolgozik a vendéglátásban, a kecskeméti önkormányzat turisztikai bizottságának külső tagja. Maga is részt vett a város turisztikai koncepciójának kidolgozásában.

- Valóban eléggé a mélyponton van jelenleg az idegenforgalom — mondja — A belföldi turizmus talán most kezd élénkülni, de még messze nem beszélhetünk tömeges méretekről. Már pedig, amíg a belföldi turizmus nem erősödik meg, addig általában az idegenforgalom sem fog. Nemrég jártam Lipcsében, ahol vasárnap este, amikor Kecskeméten minden kihalt, zsúfolásig tele vannak az éttermek. A fő ok, nyilván, a fizetőképes kereslet hiánya, de a mentalitás is más nálunk: a magyar ember inkább elüldögél otthon. Szerencsére a cég-rendezvényekből származó bevételek pótolják az egyéni vendéghiányát. Szükség lenne az idegenforgalomban dolgozók összefogására. Vannak jó példák, városok, amelyek évekkel ezelőtt felismerték, hogy tenni kell az önkormányzatnak is az idegenforgalomért. Egernek például 60-70 milliós alapja van, amit visszaforgat az ágazatba. Ez a kecskeméti koncepció igazából hosszú távú elképzelés. Ha a közgyűlés jóváhagyja, le kell bontani konkrét lépésekre. A városnak és térségének nagyon jók az adottságai, van is esélye a kiemelt célok megvalósítására. Azokat a területeket, amelyek már léteznek, tovább kell fejleszteni.

- Mi a véleménye, az idegenforgalomban működő vállalkozók, cégek össze tudnának fogni a fejlesztés érdekében? Hiszen végül is konkurensek.

- Külföldi példát említenék: nagyvárosokban vannak olyan utcák, ahol csak szállodák, csak éttermek vagy csak ékszerboltok találhatók. Érdekes módon, ezek mindig tele vannak. Vagyis minél nagyobb a kínálat, annál nagyobb a vonzerő. Ide koncentrálódik az idegenforgalom nagy része, s ezen végső soron mindnyájan nyernek. Ugyanerről lehetne szó Kecskeméten. A cél, hogy minél több vendég látogasson hozzánk.

- De ki vagy mi legyen a fő szervező erő?

- Maguktól a tervek nem valósulnak meg, kell egy szervezet, amelyik megpróbálja szervezni, összehangolni, csoportosítani az erőforrásokat. Nem utazási irodára gondolok, annak nem ez a feladata. Az önkormányzatnak korlátozottak a lehetőségei, rá van kényszerítve a takarékoskodásra. Ennek ellenére a koncepcióban javasoltuk, hogy legalább egy, a területtel foglalkozó munkatárs legyen a városházán. Az idegenforgalommal elég sok szervezet foglalkozik a megyei önkormányzattól kezdve a területfejlesztési tanácsig, és mindenhol fordítanak rá bizonyos pénzeszközöket. Ezt kellene valahogyan összefogni, hogy milyen formában, az még kérdéses.

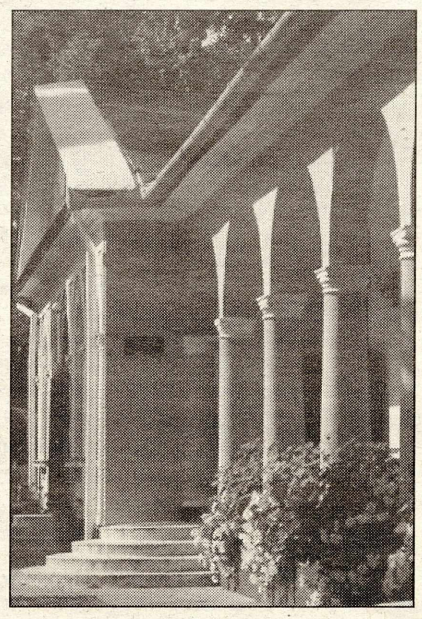

- Az idegforgalmi adó javasolt emelése nyilván nem okozna kitörő örömet.

- Nem, de ha az önkormányzat a 300 forintból kétszázat visszaadna valamilyen formában a vállalkozásoknak, azt szívesen vennék az érintettek. Mondjuk, propagandára fordítaná, szálláshely-katalógust készítene, vagy támogatásként adná vissza, meghatározva, hogy milyen célra lehet felhasználni. Lajosmizsén például így történik. Az adóemelést csak úgy fogadná el a szakma, ha nagyobb részében vissza is kapná, és nem csak két millió forint jutna erre a célra, mint jelenleg.

Kiszolgáltatva

Február végén új típusú szövetkezet alakítására vonatkozó szándéknyilatkozatot írt alá húsz alföldi tejtermelő Kecskeméten. A gazdákat a Mizo-ügy hozta össze, a csődbe jutott tejfeldolgozó elleni demonstrációkon fogalmazódott meg bennük az összefogás szükségessége. A Kiskunsági Mezőgazdasági Szövetség kecskeméti székházában tartott megbeszélésen - amit egyébként nem a szövetkezet megalakítása, hanem a Mizoval szembeni egységes fellépésük miatt tartottak - előkészítő bizottságot is választottak. A szövetség pedig felvállalta, hogy segítségükre lesz az előkészítésben és az új típusú beszerző-értékesítő szövetkezet megalakításában.

A Mizo által kavart indulatok azonban továbbra sem csitulnak. Ami érthető. A termelőknek szembe kellett nézniük a ténnyel, hogy a pénzük "bennragadt": a felszámolás alatt a társaság nem fizetheti ki a több mint három milliárd forintos tartozását a tejbeszállítóknak. A termelők legkorábban akkor számíthatnak a pénzükre, ha a céget sikerül értékesíteni, ráadásul ők igen csak hátul állnak a tartozások kiegyenlítését várók sorában. A gazdák hangulatát az is rontja, hogy most már többen úgy vélik, nem a felszámolás a legjobb megoldás, lehetett volna más, a termelők számára kedvezőbb módon is rendezni a Mizo sorsát. Némileg enyhíti a feszültségeket, hogy a Budapest Bank fiókjaiban március végén megkezdték annak az állami garanciával folyósított hitelnek a kifizetését, amelyet a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium kezdeményezett.

Az alföldi termelők leendő szövetkezetének előkészítő bizottságába Szappanos Imre jakabszállási gazdát is beválasztották. Ő mindvégig tevékenyen részt vett a Mizo elleni termelői fellépésekben. Mint mondja, elismeri a szövetkezés szükségességét, egyelőre mégis várakozó álláspontra helyezkedik. Az utóbbi hetekben olyan információkhoz jutott, amelyek miatt megrendült a bizalma a koordinációt vállaló mezőgazdasági szövetségben, s Torgyán Józsefnek is elmondta a miniszter kecskeméti fórumán: a termelők szerint a Teszöv "megvezette" őket a felszámolás ügyében.

- Úgy látjuk, hogy ebbe az ügybe, a mi pénzünk rovására politikai és egyéni érdekek is belekeveredtek - magyarázza - Ha ez így van, akkor azt, aki a termelőket ebbe a helyzetbe hozta, bíróság elé citáljuk, és kártérítést követelünk. Nem vagyok én se a Teszöv, se a szövetkezés ellen, de nekünk a saját súlyos problémáinkat kell megoldanunk. Jól jött ez a kis hitel, amit az FVM segítségével kapunk, bár van egy olyan érzésünk, hogy ezzel csak a kedélyeket akarják csitítani. Furcsa, hogy nem nekünk van tartozásunk, mégis mi vegyünk fel hiteleket. Miért nem a Mizo? A termelő jelen pillanatban is nagyon kiszolgáltatott az egyoldalú szerződések miatt, amit a felvásárló többször is módosíthat. Lényegében azt csinál, amit akar. A termelő, ha nem látja biztosítottnak a pénzét, és ki akar szállni, nyögheti a nyolc forintos kötbért, amit a bíróság megítél a felvásárlónak. A csődtörvény ugyancsak nem kedvez nekünk. Helyére kellene tenni ezeket a dolgokat, és komolyabb gazdasági magatartásra kényszeríteni a monopolhelyzetben lévő nagy cégeket.

T. Szabó István, fülöpjakabi termelő is tagja az előkészítő bizottságnak, ám most ő is úgy véli: egyenlőre nem tud szerepet vállalni a szervezésben.

- Elismerem, hogy kell, de azután a megrázkódtatás után, ami minket ért, nem olyan könnyű magamhoz térni - mondja - Fel fogok állni, csak ehhez időre van szükség. Két és fél évvel ezelőtt 50 millió forint hitelt vettem fel, hogy korszerű tejgazdaságot létesítsek. Tavaly már átütemeztettem a hitelt. Tizenegy millió forintom van bent a Mizonál. A mi gazdaságunk bemutatótelepként működik Magyarországon, a legkorszerűbb dán technológiát szereltettem fel. Abból a meggondolásból kiindulva, hogy a minőségi terméket mindig el lehet adni. A minőség most is megvan, csak eladni nem lehet. Példát szerettem volna mutatni másoknak, meg a saját lányaimnak. Öt lányom van, büszke vagyok rá, hogy sose mentünk a polgármesteri hivatalba segítségért, inkább mi adtunk. Tizennyolc éve foglalkozom tejtermeléssel, ha engem nem ismernek úgy a szakmában, és nem bíznának bennem a szállítóink, mostanra megbuktunk volna. Az egyik lányom a félegyházi szakiskolában tanul, most csak néz rám: hát ezt akarom én őnéki? Ekkora ütés után idő kell, hogy a saját, napi gondjainkon túl foglalkozni tudjak a szövetkezet ügyével.

A tejszövetkezet iránt nagy az érdeklődés, mondta Kállai Imre a Kiskunsági Mezőgazdasági Szövetség főtanácsosa. Már mintegy harmincan jelezték csatlakozási szándékukat. Az előkészítő bizottság megtartotta munkamegbeszélését, a szövetkezet alakuló ülését várhatóan az eredetileg tervezett időtartamon belül összehívják.

-ma-

A Független Kisgazdapárt kecskeméti szervezete 2000 március 30-tól minden héten csütörtökön 17 órai kezdettel agrártanácsadást tart a falugazdászok közreműködésével az agrártámogatások, regisztráció, földnyilvántartás kérdéseiben. Április 6-án 17 órakor "A méhészet időszerű kérdései, értékesítési lehetőségek, EU-előírások" címmel az FVM Megyei Hivatala és a Kecskeméti Főiskola Kertészeti Kara közös szervezésében szakmai képzésnek ad otthont az FKGP kecskeméti szervezete. (Bánk bán u. 9., telefon: 76/418-568)

Egymilliárd foglalkoztatásra

A Bács-Kiskun Megyei Munkaügyi Központban nemrégiben ünnepeltek: februárban átadták rendeltetésének Bácsalmáson a kirendeltség felújított épületét. Az ünnep után újra a hétköznapok következnek. **Hertelendi Ferenc** igazgatóval a munkaügyi szervezet ez évi feladatairól, lehetőségeiről beszélgettünk.

- Mennyi pénz áll idén rendelkezésre a megyében a foglalkoztatás elősegítésére?

- A decentralizált, azaz megyei rendelkezésű foglalkoztatási alaprész 2000-ben 1,1 milliárd forint. Ez az a keret, amelyet a foglalkoztatáspolitikai eszközök működtetésére fordíthatunk. A korábbi években az alapból legnagyobb arányban a közhasznú munka támogatása részesedett. Most jobban át kell gondolnunk, kinek és mennyi közhasznú támogatást adunk. Az Európai Unióban a közhasznú és közmunkát a másodlagos munkaerő-piac részének tekintik, és nem nézik jó szemmel, ha erre túl sok pénz áramlik ki. Az elsődleges munkaerőpiacot tekintik fontosnak, és azokat a formákat, eszközöket preferálják, amelyek elősegítik, hogy minél több embert sikerüljön álláshoz juttatni. Persze, az európai országokban is különböző a foglalkoztatáspolitikai helyzet, és mindegyik a maga módján kezeli, de a képzés általában az első helyen álló támogatási forma. Ebben az évben a megyében 295 millió forint áll rendelkezésre a képzés támogatására. Ezen belül nemcsak a munkanélkülieket, hanem a munkaviszonyban állókat is szeretnénk segíteni, annak érdekében, hogy ne veszítsék el munkahelyüket.

- A munkaügyi központ nemrégiben három pályázatot is meghirdetett.

- Így van. A munkanélküliek önfoglalkoztatóvá válásának támogatása igen népszerű forma. Az ötszázezer forintos, visszatérítendő, kamatmentes tőkejuttatást 12 hónap türelmi idő után kell visszafizetni, pályázat útján nyerhető el. A rehabilitációs munkahelyteremtő támogatás célja, hogy segítsük a megváltozott munkaképességűek elhelyezkedését. Erre munkáltatók pályázhatnak. A támogatás egy munkahelyre hétszázezer-egymillió forint, részben visszatérítendő, részben vissza nem térítendő, kamatmentes juttatás. Három év alatt kell visszafizetni. A közhasznú szervezeteket tavaly támogattuk először, kedvezők a tapasztalataink. Most a közhasznú szervezetek mentori programjának támogatását hirdettük meg. Ez a mentorok bérének és járulékainak átvállalását, képzésük, valamint a működési költségek támogatását jelenti. A támogatás időtartama 28 hónap, ez idő alatt a mentorok alkalmazásban állnak a közhasznú szervezetnél. Munkájukat a központ által felkért szakértők, tanácsadók segítik.

- A munkahelyteremtő beruházás támogatása a megyében évek óta az egyik legismertebb és legnépszerűbb eszköz volt. Januártól a Gazdasági Minisztérium fennhatósága alá került. A munkaügyi központnak nem is maradt ezzel kapcsolatban feladata?

- Az első pályázatot a GM már meghirdette. Munkahelyteremtés és ehhez kapcsolódó képzés támogatására lehet jelentkezni, a pályázatot a GM-hez kell benyújtani. A hátrányos helyzetű térségeket különösen kiemelték, de mivel a megyében is vannak ilyenek, innen is lehet pályázni. Részletes információt a kamarák tudnak adni, de pályázati adatlap kirendeltségeinken is beszerezhető. A második pályázat lebonyolításába a munkaügyi központ is bekapcsolódik. Arányaiban ez valószínűleg kevesebb lesz, mint tavaly, de egy munkahely teremtésére továbbra is maximum egy millió forintot lehet kérni. A pályázatot a megyei munkaügyi tanács döntése után a központ hirdeti meg. A pályázatokat a tanács véleményezi, a támogatásról a munkaügyi központ igazgatója dönt, de a pénzt a GM folyósítja. Kicsit talán bonyolultnak tűnik, de a kormányzatot az a cél vezérelte, hogy differenciálja és koncentrálja az országosan rendelkezésre álló eszközöket.

- A munkaügyi központ 1999-ben több foglalkoztatási programot indított. Ez folytatódik idén is?

- 2000-ben is kiemelten kezeljük a tartós, a pályakezdő, a megváltozott munkaképességű, valamint a cigány származású munkanélküliek elhelyezkedésének segítését. A programok tulajdonképpeni lényege, hogy a különböző aktív foglalkoztatáspolitikai eszközöket együttesen lehet alkalmazni. Kirendeltségeink - az említett célcsoportok nagyságára tekintettel - helyi programokat szerveznek, melyekben a különböző humánszolgáltatások és aktív eszközök kombináltan jelennek meg, elsődlegesen azzal a céllal, hogy a célcsoportba tartozók mielőbb visszakerüljenek a munkaerő-piacra. Ilyenek például a családi program, a cigány szociális lakásépítés, szociális segítő hálózat kialakítása, tranzitfoglalkoztatási programok támogatása. A decentralizált foglalkoztatási alapból 145 millió forintot különítettünk el a programok finanszírozására, de bizonyos programokra a minisztériumtól is kapunk támogatást.

- Májustól megváltozik az ellátórendszer, megszűnik a jövedelempótló támogatás, és megnövekszik az önkormányzatok feladata. Erre hogyan készül a szervezet?

- Elébe mentünk a változásoknak. Megkerestük az önkormányzatokat kirendeltségeink révén, igyekszünk tájékoztatást, tanácsot adni. Úgy tapasztaltuk, sok esetben még nincsenek tudatában annak, hogy az ő szerepük is megváltozik. A települési önkormányzatokkal többségében már szerződést kötöttünk az együttműködésre. A megállapodásoknak az a célja, hogy rendszeres legyen az információáramlás, továbbá, hogy a munkanélküli ne kerüljön ki a regisztrációs rendszerből. Abban is segíteni szeretnénk, hogy az önkormányzatok minél több munkanélküli részére tudjanak megfelelő közcélú, közhasznú és egyéb munkalehetőséget biztosítani. Az új ellátórendszerben a munkaügyi központ azokat kívánja segíteni, akik valóban dolgozni akarnak. Sokan távozni fognak a regisztrációból, de nem eltűnnek, hanem a feketegazdaságban végzett tevékenységüket igyekeznek majd legalizálni. Mohos László, a Szociális és Családügyi Minisztérium helyettes államtitkára egy tanácskozáson a kanadai példát említette: azzal, hogy radikálisan csökkentették a járadékot, illetve jóval szigorúbb feltételeket szabtak, serkentették a munkavállalási hajlandóságot.

- Harrach Péter miniszter a bácsalmási kirendeltség avatásakor mondott beszédében hangsúlyozta a szervezet feladatai között a személyre szabott foglalkozás, a mentálhigiénés gondoskodás fontosságát. Erre felkészült a munkaügyi szervezet?

- Igen is meg nem is, bár nálunk ez már régóta törekvés. Mindenképpen tovább kell javítani az ügyfelekkel történő együttműködés, a személyes foglalkozás, az életúttervezés, a számításba vehető szolgáltatások és támogatások kiválasztásának tartalmi és minőségi elemeit. Az ügyfelekkel való személyes foglalkozás, a vállalatokkal történő kapcsolattartás javítása vezethet csak hosszútávon eredményre. Az ellátórendszerbe került vagy kerülő ügyfelek érdekében minden tőlünk telhetőt megteszünk, hogy minél előbb visszajussanak a munka világába.

A Bács-Kiskun Megyei Munkaügyi Központ pályázatairól részletes információt kaphatnak az érdeklődők a Humánszolgáltatási osztályon (Balaton u. 24.) valamint a Kecskeméti Kirendeltségen (Klapka u. 34.)

Tiéd a pálya!

Fiatal munkanélküli, vagy munkanélküli fiatal? Vajon melyik feléről közelíthető meg a pályájukat nehezen kezdő fiatalok problémája? A munkanélküliek egy speciális korosztályáról van-e szó, vagy egy sajátos életkori helyzetből fakadó problémáról?

A válasz talán a TÉR Ifjúságsegítő Egyesület "TIÉD A PÁLYA" programjában rejlik, mely egyszerre kötődik szoros szálakkal a munkaügyi ellátó rendszerhez, illetve a fiatalok problémáit felvállaló segítő szervezetekhez. A program alapelve végtelenül egyszerű: adjunk kísérőt, támogatót a munkaerőpiacon nehezen boldoguló fiatalok mellé. Olyan mentort, aki nem csak információt közöl a betölthető álláshelyekre vonatkozóan az asztal túlsó végéről, hanem aki ugyancsak az asztal innenső oldalán ül; az ügyfele mellett, alkalmasint a kezét is fogja, s együtt keresi vele a lehetőségeket. Segítőt, akivel a munkanélküli fiatal közösen fogalmazhat önéletrajzot egy állás- vagy képzési ajánlathoz, akivel együtt dolgozhatja ki az egyes munkáltatókkal folytatott tárgyalások stratégiáját, az alkalmazandó álláskeresési technikákat. Hozzáértőt, aki mellette áll szerződéskötéskor, hogy munkavállalói érdekeit a legteljesebben juttathassa érvényre.

Ez a fajta mentori segítségnyújtás valamennyi munkanélküli számára hasznos lehet, de szinte nélkülözhetetlen az első munkahelyüket kereső, alacsonyan iskolázott fiatalok részére. Különösen azoknak a "tartósan pályakezdőknek", akik iskolai tanulmányaik befejezését, vagy megszakítását követően már hosszabb ideje nem tudnak elhelyezkedni. Így sem munkatapasztalatot, sem munkában eltöltött időt nem szerezhetnek, ezáltal pedig mind a munkaerőpiacon, mind az elátórendszerben "hendikeppel" indulnak. Ezek a fiatalok bizony kiesnek a látótérből! Többnyire csak az utcán, a tereken, a kocsmákban és az alacsony küszöbű szolgáltató intézményekben érhetők el... vagyis csakis kint, a terepen.

Nos, éppen ezek a nehezen elérhető, "tartósan pályakezdő" fiatalok tartoznak a TIÉD A PÁLYA program elsődleges célcsoportjába. Azonban megtalálásuk mellett talán még nehezebb bevonásuk a programba: a szükséges motiváció, érdekrendszer kialakítása bennük csakis egy hosszabb folyamat eredménye lehet... Mégis, ha valaki vállalja az együttműködést, szinte biztos lehet abban, hogy rövid időn belül, személyre szabott, minőségi álláshelyhez, vagy képzési lehetőséghez juthat. Hiszen óriási apparátus mozdul rá! Az őt segítő mentor ugyanis bejáratos valamennyi olyan helyre, ahonnan segítség érkezhet: napi kapcsolatban áll a helyi munkaügyi kirendeltség munkatársaival (azok információi az ő információi is), ismer minden "kiskaput", törvényi lehetőséget, együttműködő partnert, és közvetlen kapcsolatot ápol a foglalkoztatókkal is.

Ráadásul a gondozásba került munkanélküli fiatal a mentori segítségnyújtás mellett igénybe veheti pszichológus, életvezetési és pályaorientációs tanácsadó segítségét is, valamint a korosztályába tartozó fiatalokkal közös önismereti, és munkábaállásra felkészítő csoportfoglalkozásokon vehet részt. Mondani sem kell, természetesen mindezen szolgáltatások ingyenesen állnak rendelkezésére.

Persze, most felmerülhet a kérdés: Jó, jó... de mit szól ehhez a munkaügyi központ? Nem jelent-e konkurenciát számára ez a fajta szolgáltatás?

Ami azt illeti, a Bács-Kiskun Megyei Munkaügyi Központ maga hozta létre ezt a helyzetet, és teremtett forrást olyan programok számára, melyek segítségére lehetnek a munkanélküliség problémájának hatékonyabb kezelésében. Hiszen a terepen tevékenykedő segítőkön keresztül látótérbe kerülhetnek azok a munkanélküliek is, kik egyébként maguktól nem kerülnének regisztrációba. A kölcsönösen hasznos, példaértékű együttműködés keretén belül a Bács-Kiskun Megyei Munkaügyi Központ jelenleg több mentori programot is támogat. Nem csupán pénzügyi eszközökkel, hanem a helyi kirendeltségekben elérhető szolgáltatások, infomációk rendelkezésre bocsátásával is.

A TIÉD A PÁLYA program 1999. októberétől számíthat a munkaügyi központ segítségnyújtására. A program eddigi, szakmai sikerét (a sikeresen gondozásba vett és elhelyezett fiatalokon túl) jelzi az is, hogy 2000. februárjától az Egyesült Államok Nemzetközi Fejlesztési Hivatala (USAID) a Demokratikus Jogok Fejlesztéséért Alapítvány (DEMNET) közreműködése mellett jelentős pénzügyi támogatásával erősíti a TÉR Ifjúságsegítő Egyesület ezen szolgáltatását is.

A program két főállású mentora kedd-től- péntekig 14-17 óráig tartja fogadóóráit a TÉR Ifjúságsegítő Egyesület székhelyén, az alábbi címen:
Kecskemét - Széchenyiváros, Széchenyi sétány 2-4. Telefon.: 41 20 20

Írta: Szabó Csaba

Csillagnéző

KOS. A Nap április 19-ig még a Kos jegyében jár, vagyis az ebben a hónapban született Kosok kreativitása, vitalitása kielégítőnek ígérkezik. A hónap végéig a Vénusz is átvonul a jegyen, így új kapcsolatok kialakulására vagy a régiek felpezsdülésére is lehet számítani.

BIKA. A Mars egész hónapban a Bikában halad, s energiájából részesül a jegy valamennyi szülötte. Talán csak azok nem tudják kiaknázni a lehetőséget, akik május 6-10 körül születtek, mert a Szaturnusz éppen az ő Napjukon halad keresztül. Energikus és letargikus időszakok váltogathatják egymást.

IKREK. A csillagászati tavasz kezdetére felállított képlet ascendense idén az Ikrek jegyébe esik, ami általában a személyiségre, az Én-re ró terheket. Leginkább attól kell óvakodniuk a jegy szülötteinek, hogy munkahelyi pletykákba keveredjenek. Nem lesz könnyű kideríteni, hogy ki áskálódik a háttérben.

RÁK. A jegy uralkodója, a Hold a tavaszi képletben szemben áll a Nappal, ráadásul feszült fényt vet a jegy elejére. Problémák lehetnek a pénzkeresettel, a gyarapodással, különösen az ingatlanvásárlással. Talán el kellene halasztani május-júniusra.

OROSZLÁN. A családi környezetben akadhat egy-két váratlan meglepetés. A júniusi Oroszlánok csalódással küszködnek, az augusztusiaknak viszont a családtagok függetlenkedő, elszakadni készülő törekvéseit kell ellensúlyozniuk. Mostanában örökös akadályokba ütközik a tervek megvalósítása, nehéz a kibontakozás.

SZŰZ. Párkapcsolati, gyermeknevelési gondok jelentkeznek ebben az időszakban. Nem érdemes kockáztatni, érdemesebb kivárásos alapra helyezkedni. Segíthet egy barát vagy barátnő megoldani a problémákat.

MÉRLEG. Nem érdemes összeveszni a partnerrel, bár a Mérlegek most tiszta vizet akarnak önteni a pohárba. Akik hazardírozó hajlamúak, jobban teszik, ha visszafogják magukat, mert különben átmeneti anyagi csőddel kell szembenézniük.

SKORPIÓ. Nem elég, hogy ebben a hónapban három planéta néz farkasszemet a Skorpiók Napjával, de még maga a jegy elhelyezkedése is problémás a tavaszi képletben. Leginkább apró egészségi és megoldhatatlannak tűnő munkahelyi problémák fordulhatnak elő.

NYILAS. A jegy szülötteinek egy részét a peres ügyek, üzlettársi viták terhelik, más részük gyökeres megoldásokat keres hosszan húzódó párkapcsolati problémájára. Nem valószínű, hogy ebben az időszakban pontot lehet tenni a mondat végére.

BAK. A Bakok uralkodóját, a Szaturnuszt felpezsdíti ugyan a Marssal való találkozás, ráadásul harmonikus fényszögkapcsolatban állnak a jeggyel, de azért óvakodni kell a túzott erőbedobástól, mert ez most az esetleges egészségi problémák kiújulásához vezethet. Időt kell szakítani a rendszeres pihenésre.

VÍZÖNTŐ. Váratlan fordulatok állhatnak be a karrierben, amelyek akár szerecséseknek is mondhatók, de a legtöbb esemény párosul csalódással is. Utóbbira főleg a januári Vízöntők számítsanak. Nem árt körültekintően, óvatosan kezelni az állásajánlatokat.

HALAK. Érdemes ebben az időszakban a baráti körre támaszkodni, most hajlamosak segíteni abban, hogy az ambíciózus Halak könnyebben elérje a célját. Gondoljunk az elmúlt hónapra, amelynek vetése talán most érik majd be.

L. A.

ATLÉTIKA, A SPORTOK KIRÁLYNŐJE

"A magyar ifjúság egészségi, biológiai állapotának folyamatos romlása szomorú valóság. Ki kell törni a jelen drámai helyzetéből! A Nemzeti Atlétikai Program, a NAP, a sportok királynőjét hívja segítségül, illetve kéri fel, hogy nyújtson vonzó kínálatot -elsősorban- az általános és középiskolás korosztályok számára. A NAP tehát a holnapnak, a jövőnek készült. De a jövő, csak akkor lesz reménytelibb, ha azonnal hozzáfogunk a tennivalók végzéséhez" -írta NAP-köszöntőjében dr. Deutsch Tamás, ifjúsági és sportminiszter.

Ennek megfelelően az ISM 1999-ben meghirdette a Nemzeti Atlétikai Programot, elsősorban a testnevelő tanárok, atléta szakemberek munkájára építve. A mozgásprogram kiemelten a magyar atlétika támogatására jött létre. Fő célja, hogy általa az ifjúság egészségi, edzettségi állapota javuljon és az atlétikus alapképességei fejlődjenek. Minél nagyobb létszámban ismerkedjenek meg a fiatalok a legtöbb fizikai sportág alapjával, az atlétikával. Így valamennyi olyan sportág számára segítséget kínál, ahol az alapvető atlétikus képességek magas színvonala nélkül lehetetlen nemzetközi eredményeket elérni. Ez egy olyan program, amely az atlétika mozgásanyagán keresztül mindenkinek szól.

A NAP célcsoportja a 6-14 éves korosztály. Az elmúlt évben az újjáalakult kecskeméti atlétikai szakosztály igen szép eredményeket ért el a NAP legfelső korosztályaiban. Az utánpótlás nevelés egyik legnagyobb sikerét könyvelhették el. Az országos serdülő pontversenyben több mint 90 szakosztályt megelőzve a 2. helyen végeztek. A magyar bajnokságokon 35 dobogós helyet szereztek, -ebből 7 arany, 19 ezüst és 9 bronzérmet. Hatan lettek korosztályos válogatottak. Tavaly első alkalommal versenyeztek világbajnokságon kecskeméti atléták. Grósz Adrienn 8. lett váltóban és Boros László 12. magasugrásban. Szabó Ágnes, Bene Hajnalka, Adamik Anna, Erdős Zsuzsa a Horvát-Szlovén-Magyar hármasviadalon ölthették magukra először a válogatott szerelést. Az adottságaik, az elmúlt évi eredményeik alapján rajtuk kívül még sok ígéretes versenyzője van a szakosztálynak: Balla István, Baksa Anita, Eckert Ágnes, Gergelyfi Pál, Kószó Andrea, Tánczos Zsófia, Tóth Dénes és az idősebbek közül Szaller Anita, Csaja Gábor, Papp Napóleon. A tavalyi sikeres versenyévad után jól indult az idei év is. Három, igazán kiemelkedő eredmény született fedettpályán. Boros László 210 cm-es magasugrása már a felnőtt mezőnyben is megállja a helyét. Grósz Adrienn és Szabó Ágnes a 60 m-es síkfutásban remekelt. Ez a tehetséges versenyző gárda a jövő biztosítéka. A juniorok számára 2000-ben, Chilében lesz a világbajnokság. Talán KARC-os atléta is képviselheti hazánkat Dél-Amerikában. 2001-ben Debrecen ad otthont az ifjúsági VB-nek. A szakosztály ebben a korosztályban a legerősebb. Sok olyan tehetséges gyerek van, akinek lehetősége lesz ott szerepelni. Mérhető eredményekben ez a jelenlegi kecskeméti atlétika.

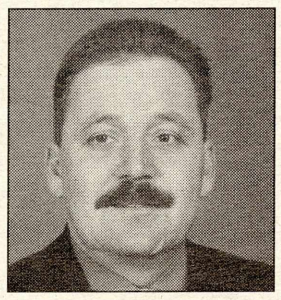

Tánczos Zoltán

A KARC 1999. januárjában alakult. A szakosztály elnökének Tánczos Zoltánt választották.

-Milyen indíttatásból vállalta a feladatot, milyen kötődése van az atlétikához?

A sporthoz van kötődésem olyan értelemben, hogy világ életemben különböző szinteken különböző sportágakat művelem. Szeretem a sportot. Én nem az atlétikában, hanem a sportban hiszek. Nyilvánvalóan felvetődik a kérdés: akkor miért éppen atlétika? A válasz nagyon egyszerű, mert a kislányom atlétizál. Ez az első ok. Nem vagyok kecskeméti, de már itt élek húsz éve a városban. Úgy gondolom, hogy akinek módja van rá és itt nemcsak anyagi módot értek ez alatt, hogy tegyen valamit azért a városért, ahol él, annak ezt kötelessége megtenni. Én ezt a szakosztályt támogatom anyagilag és támogatom azzal is, hogy megpróbálom átültetni ebbe a szakosztályba azokat a gazdasági ismereteket, amikhez én értek, hogy úgy működjön, mint egy pénzzel gazdálkodó intézménynek, vállalatnak kell. Én ezt akarom letenni az asztalra. Ez a második ok és a harmadik pedig, hogy időközben azért szerettem meg az atlétikát, mert itt nagyon sok gyerek van és ezek a gyerekek tudnak apróságoknak örülni és örömüket lelik az atlétikában. Ez a három alapvető oka van annak, hogy elköteleztem magamat a sportág mellett.

-Melyek a tapasztalatai egy év után?

Nagyon sok jót mondhatok el, de vannak számomra olyan új dolgok, amelyek nem nagyon tetszenek és elgondolkodtatóak. Egy évvel ezelőtt nem sokat értettem az atlétikához és örülök, hogy mostanra jobban megismerhettem. Elég sok versenyre elmentem, személyesen is megismertem nagyon sok gyereket. Szakmailag az elért eredmények tekintetében semmi problémát nem látok, és úgy gondolom, hogy minden bejött, amiért ezt én elvállaltam. Ami gondot jelent az atlétikában, az egész város sportjára is vonatkoztatható. Nagyon sok szakosztály sportélete olyan, amilyen az egész város sportélete. Konkrétan arra gondolok, hogy vannak olyan szakosztályok, amelyek különösebb bevételre nem számíthatnak, mivel a reklám értéke ezeknek nulla. Itt szponzorokról nem beszélhetünk, csak mecénásokról. Ugyanis aki ad, az nem azért ad, mert reklám értéket lát benne, hanem nyílván azért, mert valamilyen módon támogatni kívánja a dolgot. Tehát a szakosztályoknak marad az önkormányzati támogatás, egy teljesen következetlen elosztási szisztémával. A másik problémát a sportágak értékének megítélésében látom. Nem akarok lebecsülni más sportágakat, de ennek a városnak valamikor el kell majd dönteni, hogy mit szán a sportra és milyen elvek szerint. Meggyőződésem, hogy nem lehet olyan rengeteg szakosztályt támogatni, és ez el fogja dönteni az atlétika és még több sportág jövőjét itt Kecskeméten. Tudni illik, ha az atlétika nem kap egy fillért sem, akkor is lesz természetesen, de akkor egy más szinten. Abban az esetben csak abból fog élni, amit a mecénások összeadnak és amennyi tagdíjat a sportolók befizetnek. Ez a többi sportágra is igaz. Ha bárhol szétnéz az ember a világban és itt Magyarországon is, minden nagyvárosban vannak olyan kiemelt sportágak, amiket jobban támogatnak az önkormányzatok, és azok hozzák is az eredményeket.

-Miben kellene a szakosztálynak előrelépni?

Fokozottabb hatékonysággal kellene keresni a gyerekeket, a leendő atlétákat. Minden iskolában vannak tehetséges gyerekek, csak meg kell találni őket. Habár sok a konkurens sportág. Ennek ellenére el kellene érnünk, hogy minél több helyen foglalkozzanak az atlétikával. Alapfeladatunk a csoportjaink fejlesztése, az edzői gárda erősítése és a szakosztály érdekében keresnünk kell olyan embereket, akik segíteni tudnak nekünk.

-Mi az, amit kiemelten jónak tart a szakosztályi életben?

Az elmúlt egy év alatt nem vallottunk szégyent, elismernek, elfogadnak bennünket. Nagy eredménynek tartom, hogy a gyerekek egy év alatt összetartozó csapattá kovácsolódtak. Annak ellenére, hogy különböző csoportokban, a felkészülési időszakban különböző helyeken is edzettek. Ehhez szükség volt kézzel fogható, látható dolgokra, mint az egyforma mez, a melegítő, a versenyruha, amelyek szimbolizálják az összetartozást. Az edzéseken, a versenyeken kívül is találkoznak, közös programokat szerveznek, amit nagyon fontosnak tartok ebben az elidegenült világban.

-Milyen célok vezérlik munkáját az új versenyévadban?

Elsősorban az eredményesség. Szeretnénk eddigi értékeinket megőrizve, tehetséges fiataljainkat továbbvinni a megkezdett úton. Az eredményességen túl legfőbb célom, hogy a tavalyihoz hasonlóan egy jól sikerült "bulival" zárjuk az évet. Bízom abban, hogy az idén is sok szép ajándékot tudunk adni a legeredményesebbeknek és kétszer annyi versenyzőnk lesz ott, mint tavaly volt. Számomra ez jelentené az igazi sikert.

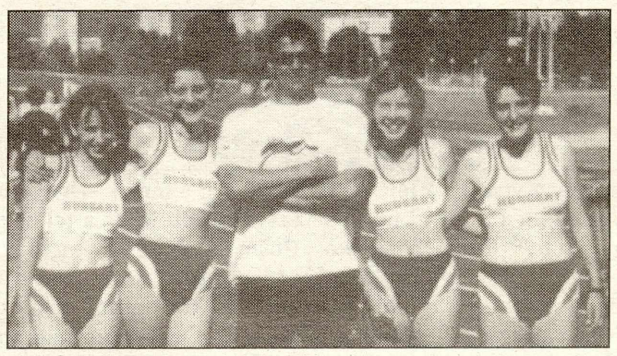

Adamik Zoltán edző, serdülő válogatott tanítványaival.

Az IVB-n járt versenyzők Simity Lászlóval.

Válogatott "karcosok":

Grósz Adrienn hat éve Tompáról került Kecskemétre, a Lánchíd Utcai Általános Iskolába. Jelenleg a Szent-Györgyi Albert Szakközépiskola tanulója. Ötszörös válogatott versenyző. Legjobb eredménye 60 m-en 7,73 mp, 100 m-en 12,20 mp.

Boros László Táborfalván lakik, naponta jár be Kecskemétre. A Gáspár András Szakközépiskola tanulója. 1998-ig Grosán Pál volt az edzője. Legjobb eredménye magasugrásban 210 cm, amit az idei fedettpályás bajnokságon ért el.

Szabó Ágnes mindössze másfél éve atlétizál. Egy tehetségkutató táborban tűnt fel. Kerekegyházáról jár be a Kada Elek Közgazdasági Szakközépiskolába. Tavaly megnyerte korosztályában a 100 m-es síkfutást 12,61 mp-cel. 60 m-en 7,81 mp az egyéni csúcsa.

Bene Hajnalka a Tóth László Általános Iskola tanulója volt. Most a Szent-Györgyi Albert Szakközépiskolába jár. Grosán Pál edzőtől került a KARC-ba. Magasugrásban 170 cm a legjobb eredménye. Egyéniben kétszeres magyar bajnok.

Adamik Anna a Lánchíd Utcai Általános Iskolába járt. Jelenleg a Katona József Gimnázium tanulója. Négy éve atlétizál. Egyéniben kétszer lett országos bajnok. Magasban 164, távolugrásban 543 cm az egyéni csúcsa. Összetett versenyzőnek készül.

Erdős Zsuzsa a Lánchíd Utcai Általános Iskola tanulója. A Szent-Györgyi Albert Szakközépiskolában szeretne továbbtanulni. Ötödik osztályos korában kezdte az atlétikát. Sprintben és távolugrásban a legeredményesebb. 100 m-en 12,80 mp, távolban 560 cm a legjobbja.

Írta: Zsámboki Anna

SPORTFÓRUM

Óriási élménynek nevezte Deutsch Tamás sportminiszter a kecskeméti Vörösmarty Mihály Általános Iskolában tett látogatását az azt követő városházi fórumon. Az iskolában tizenhárom éve tanítják egy sajátos módszerrel a testnevelést: minden nap van „tesi" óra, s ehhez úgy teremtették meg a lehetőséget, hogy náluk a tanórák 45 helyett csak 40 percesek. Az így nyert időnek köszönhetően a gyerekek minden nap mozoghatnak.

A miniszter hangsúlyozta: az ISM határozott álláspontja, hogy a 6-10 éveseknek heti négy óra, a 10-18 éveseknek három óra testnevelést kell a kerettantervben meghatározni. Sajnos, ezt a javaslatot az iskolai testneveléssel foglalkozók körén kívül nem övezi szakmai konszenzus. A NAT a korábbi 4-5 testnevelés órát kettőre csökkentette, s ez az az óraszám, mondta Deutsch Tamás, amiben ezt a tárgyat nem is érdemes tanítani.

A miniszter elmondta, levélben fordul valamennyi közoktatási intézmény illetve önkormányzat vezetőjéhez, hogy ismertesse a testnevelés oktatásának fenti módszerét, s bemutassa a nyilvánvaló tényeket: milyen pozitív eredménnyel jár, ahol ezt a módszert alkalmazzák. Felhívta a fórumon résztvevő testnevelő tanárokat, hogy a cél érdekében fejtsenek ki erősebb érdekérvényesítő tevékenységet. Ugyanakkor azt is kiemelte, az óraszám növelése mellett a testnevelési tantervek modernizálására is szükség van.

Grosán Pál, a Vörösmarty Mihály Általános Iskola testnevelő tanára úgy vélte, a pedagógusok kötelessége, hogy változtassanak az ifjúság nagyon rossznak mondható testi állapotán. A módszer tapasztalatait ismertetve elmondta: a diákok tanulmányi eredménye nem romlott, hozzászoktak a mindennapos mozgáshoz, és egészségi állapotuk is javult. A tanár úr hozzátette, manapság, amikor a gyerekek leterheltsége alig kisebb, mint a felnőtteké, a családok nagy része él nehéz szociális körülmények között, a szülők tele vannak gonddal, sok gyermeknek talán az egyetlen öröme, hogy társaival együtt jól kiugrálhatja és kitombolhatja magát a testnevelés órán.

RIASZTÓ ADATOK

A kecskeméti képviselőtestület még tavaly októberben tárgyalta a sportbizottság előterjesztését „A város sportja az ifjúság egészségi állapotának vonatkozásában" címmel. Ebből idézünk néhány megdöbbentő adatot.

Kecskeméten dr. Szabó Veronika megyei sportfőorvos vezetésével a nyolcvanas évek közepétől folytak öt iskolában az ifjúság egészségi állapotával, közérzetével, fizikai teljesítőképességével kapcsolatos vizsgálatok. Egyazon iskola 1988 és 1996 között indult első osztályosainak vizsgálatával a következő eredményekre jutottak.

A hanyagtartás-gerincferdülés együttes számaránya évről évre növekszik, gyakorlatilag minden második gyermeknél észlelhető valamilyen fokú elváltozás. A lábbolt-süllyedések (lúdtalp) aránya szintén emelkedő tendenciát mutat, 1995-ben például az elsősök 78,85 százaléka volt lúdtalpas. Az egészségesnek talált gyermekek száma döbbenetesen kevés, míg a valamilyen mozgásszervi elváltozásban szenvedők aránya nyolc év alatt 60 százalékról 80 százalék fölé emelkedett.

Az előterjesztés megállapítja: a jogszabályok a korábbi évtizedekhez képest nagyobb mozgásteret adtak az oktatási intézményeknek az egészséges életmódra nevelés, a rendszeres testedzés megszervezésében és lebonyolításában, ugyanakkor sajnálatos módon az iskolai testnevelésre szánt idő általában csökkent. A legnagyobb gondot a nem rendszeresen mozgó, a sport iránt közömbös, pozitív családi mintát sem kapó fiatalok sporthoz, egészséges életmódhoz való viszonya okozza.

MEZEIFUTÁS

750 diák vett részt a 2000. évi városi mezei futóversenyen. Az általános iskolás lányoknál az Arany János, míg a fiúknál a Vásárhelyi Pál Általános Iskola csapata bizonyult a legjobbnak. A középiskolák közül mindkét nemben a Bolyai János Gimnázium győzött. Képünkön az 5-6. osztályos lányok "gyűrik" a távot.

Háló-siker

A Köztér tavaly novembere óta olvasható az Interneten, a Háló - Kecskeméti Információs Magazin lapjain. Ezen időszak alatt bebizonyosodott, hogy az Internet nem jelent rossz értelemben vett konkurenciát a lapnak. Sőt ellenkezőleg! Sokan akik a világhálón találtak rá először az újság cikkeire, éltek azzal a lehetőséggel, hogy akár e-mailben is megrendelhetik a havilapot. Az Internet hatékony kiegészítője a nyomtatásban megjelent kiadásoknak. Az olvasók számát nem befolyásolja a példányszám és a terjesztés, mivel a világhálón szörföző olvasó helytől és időtől függetlenül megtalálhatja és olvashatja a Kecskemétről szóló híreket, eseményeket. Ezen időszak alatt, a statisztikák szerint sokan olvasták a Köztér cikkeit az Internet segítségével a környező országokból, de a törzsolvasók között tudhatunk svédországi, izraeli és tengerentúli internetezőket is. Nekik nehézkesebb lenne a kinyomtatott újságot megrendelni, így kihasználva a technika lehetőségeit tudnak tájékozódni a Kecskeméten történtekről. Ajánljuk még azoknak is a Háló-t, akik Kecskeméttől távol tanulnak, dolgoznak és csak ritkán van módjuk hazalátogatni és tájékozódni városunkról használják ki ezt a lehetőséget. A Köztér szerkesztői várják ezen olvasóknak is a véleményét, ötleteit, hogy miről szóljon az újság, mit tartanak pozitívnak a lapban, esetleg mi az amin változtatni szeretnének. Ezektől a hasznos visszajelzésektől válik olyanná az újság, amilyennek az olvasói szeretnék. A cím, amire leveleiket várjuk:

kozter@kecskemet.info.hu

Köszönjük, hogy bennünket választanak, továbbra is szeretnénk olvasóink egyre népesebb táborában üdvözölni a Kecskemét iránt érdeklődők között.

Lapunk az interneten!
A http://www.kecskemet.info.hu címen találhatják meg. E-mail-en is várjuk Olvasóink véleményét, hozzászólását és írásait.
"Emilünk":
kozter@kecskemet.info.hu

Bolondos március

Ismerik a viccet? A feleség boltba küldi a férjet. -Drágám, - mondja a férj - ilyen időben még a kutyát se zavarják ki! Mire a feleség: - Mondtam én, hogy vidd a kutyát? Amikor Bosnyák János ezt a havas tavaszi képet behozta a szerkesztőségbe, ez a vicc jutott eszembe. Csakhogy a történet egészen más: ezek a kiskutyák saját jószántukból szaladtak ki a márciusi hóesésbe, a gazda legnagyobb "örömére". Kíváncsian várjuk, milyen lesz a folytatás: tud-e az április szeszélyesebb lenni, mint a március volt?

Kedves Marketing Manager!

Csak azért írok, mert nem értettem egészen pontosan, hogy mire gondoltál, amikor egyik este a tévében azt nyilatkoztad az operabállal kapcsolatban, hogy "Napjaink polgárosodó Magyarországában, én úgy gondolom, kialakult egy olyan réteg, amely, én úgy gondolom, igényli, ezt a fajta szórakozást."

Légy szíves, magyarázd már el!

Magadra gondoltál talán? Mert azt elhiszem, hogy Te igényled ezt a fajta szórakozást, hiszen ebből híztál olyan szép testesre. (Ebből a szempontból tényleg önálló réteget képezel az ország testén.)

Esetleg arra a sok hülye, affektáló arisztokratára, aki százezret fizet a jegyért, és még keringőzni is megtanul csak azért, hogy az új gönceit mutogathassa, meg, hogy a felsőbb szférákban érezze magát? Felsőbb szféra? Egy fenét! Neodzsentrik, bűnözők, meg politikusok! (Ha már itt tartunk, mondd már meg azt is, hogy a politikusok mi a fenéért vannak elszeparált teremben!) Szóval teljesen értetlenül állok a dolog előtt. Ti ott fenn elmarháskodtok magatoknak, meg vihogva mesélitek, hogy csak a hülye díszletetek hány millióba került, nekem meg nincs hétezer forintom, hogy vegyek magamnak egy használt akusztikus gitárt!

Úgy felrobbantanálak benneteket, a bálotokkal együtt!

Én úgy gondolom, hogy napjaink mindenféle hangzatos jelzőkkel teleaggatott Magyarországában lassan- lassan kialakul egy réteg, amely, úgy gondolom, igényelné ezt a fajta szórakozást!

Írta:
Braunitzer Gábor

Képviselő a KELE-nél

A lokálpatrióták, a KELE vendége volt nyílt fórum keretében Nyitrai András FIDESZ-es országgyűlési képviselő.

A közel három órás találkozón sok kérdés szóbakerült. Volt, amely egyértelmű válaszadással, volt amelyik kérdőjelekkel zárult, de volt, amelyre a képviselő azt mondta: utánanézek, hiszen mindenhez én sem érthetek. A volt SZTK épület hasznosításától a honvédkórházig, a repülőtértől a lakáskoncepcióig, a homokbányai fejlesztési lehetőségektől a címzett támogatásokig sok mindenről kérdezték - és vitatkoztak is. Igazi polémia egy önkormányzati és az országgyűlési képviselő között abban alakult ki, hogy vajon jó-e és igaz-e, hogy míg pár éve egymilliárd kecskeméti szja adóforintból négyszázmillió maradt itt, most közel tízmilliárdból ugyanennyi? Mennyi és hogyan kerül vissza a központi újraelosztás során? A vita - talán erről is - később tovább folytatódik a képviselővel, - így búcsúztak.

Sajtótájékoztató az MSZP-nél

Keleti György MSZP-s országgyűlési képviselő, a parlament nemzetbiztonsági bizottságának elnöke sajtótájékoztatóján több belpolitikai kérdés is terítékre került. A képviselő a közeljövőre keményebb MSZP-s fellépést jósolt a parlamenti munkában, mivel szerinte a FIDESZ - Kosztolányi Dénesen túl is - megengedi a házszabályok felrúgását. Torgyán József pedig a költségvetési bizottsági meghallgatás elutasításával, szóban eddig a legsúlyosabb alkotmánysértést követte el.A honvédelmi politikát illetően megengedhetetlennek tartja a négyévenkénti változást, ezért - lévén kétharmados ügy - az MSZP konstruktívan áll a dologhoz. Ehhez viszont megfelelő és időbeni információkat igényelnek. A hivatásos hadseregre való átállást támogatják, de ezt csak a feltételek arányában, öt-hét év alatt tartják elképzelhetőnek. A hivatásos állománynak nemcsak jobb fizetésre, de felszerelésre és lakásra is szüksége van, ezért üres most is többezer állás. A sorkatonai szolgálat pénzbeli megváltását társadalmilag elfogadhatatlannak, igazságtalannak tartotta.

A *Köztér* kérdésére, a pártingatlanokra vonatkozó várható parlamenti kezdeményezésre Márfai Péter megyei MSZP elnök is reagált. A megyében ismereteik szerint kb. 130 ingatlant használnak pártok, ezek döntően önkormányzatiak.

A megyében papíron 26 állami ingatlan használója az MSZP, de ebből ténylegesen csak kilencben vannak is benne. A többiben pl. könyvtár, gyógyszertár, orvosi rendelő működik, természetesen ingyenesen. Számos volt MSZMP ingatlant viszont az állam és az önkormányzatok az eredeti törvényi szándékkal szemben nem oktatási-kulturális célra, hanem irodaházként használnak.

Az elnök bízik abban, hogy az esetleges törvényi változások esetén az önkormányzatok kijelölik majd az MSZP szervezeteknek az új helyeket. Bár szerinte az MSZP eddig sem a székházakban és azok által létezett.

Tajvan messze van, de...

Mi van akkor, ha egy kórust annyi helyre hívnak, ráadásul olyan távolságba, hogy józan megfontolással nem vállalhatja a felkéréseket? Természetesen lehet támaszkodni a tagok, gyermekkar és ifjúsági együttes esetében a szülők áldozatvállalására, de bizonyos mértéken felül már ez sem működik. Évi egy-két alkalmat még elviselnek, de hónapról hónapra már nehéz utaztatni egy negyven-ötven fős énekkart, figyelembe véve, hogy egy néhány napos hazai túra is 80-100 ezer forint, a debreceni Bartók Béla Nemzetközi Kórusverseny több mint 300 ezer forint. Pedig a Kodály Iskola Aurin Leánykara akár havonta utazhatna, annyi meghívást kaptak az utóbbi időben. A debreceni versenyt és az erdélyi körutat feltétlenül vállalják, a Tajvan szigetén rendezett világfesztiválra pedig csak akkor utazhatnának, ha találnak támogatókat, szponzorokat. Pedig olaszországi versenygyőzelmük után őket választották a szervezők. Fizetnék is az ottani ellátásukat, de a kiutazás önmagában hét-nyolc millió… Egyelőre reménykednek és a Kecskeméti Kaszinó Kulturális Egyesületen keresztül várják a felajánlásokat. Telefon:20-985-16-50.

A tiszta ész kritikája?

Dr. Szécsi Gábor kecskeméti polgármester első másfél éve

- "Van valami, ami bizonyos mentális jelenségeket (ilyenek például a vélekedések, szándékok, kívánságok) alapvetően megkülönböztet más pszichikai és fizikai eseményektől, állapotoktól."

Szécsi Gábor: Tudat, nyelv, kommunikáció - Áron Kiadó, 1998.

Kecskemét jelenlegi polgármestere egy fiatal, címzetes főiskolai tanár, az MTA Filozófiai Intézetének tudományos főmunkatársa, az Alkalmazott Filozófiai Társaság elnöke. Tanított a heidelbergi és a helsinki egyetemen is. Eddig négy könyvet írt, egyiket Nyíri J. Kristóf akadémikussal közösen jegyezték. Politikai pályára lépését - tudományos előélete és közvetlen, sziporkázó kampánystílusa miatt - nagy várakozás előzte meg. Ám ellentmondásos, kritikát nem tűrő vezetői magatartása hamar leforrázta a közvéleményt. Kiderült, hogy dr. Szécsi Gábor - aki az önkormányzati választások előtt néhány hónappal lett a Fidesz jelöltje, s csak polgármesterré választása után lépett be a pártba - meglehetősen sajátosan értelmezi a népképviseleti demokrácia elvét: valójában self-made man, s csupán egyéni elképzeléseit és érdekeit próbálja érvényesíteni hatalmi eszközökkel.

"A közigazgatás átszervezése, a városi intézményrendszer racionálása, a stabil pénzügyi politika alapjainak megteremtése mellett (…) a legfontosabb és legalapvetőbb tulajdonsága az új városvezetésnek, hogy a döntések nem zárt ajtók mögött, hanem a lehető legszélesebb plénum előtt zajlanak majd. Szeretnénk bevonni a lakosságot a döntések előkészítésébe, a dilemmákba, a beruházási terveinkbe, (…). Több lakossági fórumot szeretnénk, gyakoribb és hatékonyabb közmeghallgatást" - (Városházi Hírek, 1998. november).

A közvetlen választások után tett kijelentéseihez képest Szécsi több, mint fél éve még a frakcióvezetőkkel sem egyeztetett a nagyobb döntések előkészítésekor. Lakossági fórumot még nem tartott, a korábbi évi két közmeghallgatásból sem lett több, a fogadóóráit is különösen szabályozta: állampolgári panaszt jelenleg írásban lehet benyújtani a jegyzőhöz, a hivatalvezető állapítja meg, hogy az közügynek minősül-e egyáltalán, és csak ha igen, találkozhat a polgár a város első emberével.

Részletek Rajnai Attila riportjából az Élet és Irodalom március 24-iki számából.

Pénteken délután kezdődött Kecskeméten a három napos filozófiai konferencia, melynek fő szervezője dr. Szécsi Gábor volt. Az első előadást követő szünetben a Köztér megkérdezte a polgármestertől, hogy olvasta-e az ÉS írását. Szécsi Gábor igennel felelt. Amikor a véleményét kérdeztük azt mondta: ez az írás "méltatlan". "Szomorú vagyok." Szerettük volna, ha a polgármester úr reagál a cikkre, felajánlottuk, hogy véleményét lapunk közli. Nem kaptunk határozott választ. Lapzártáig az e-mail-ünkön azonban hiába vártuk a reflexióját.

Azt szeretnénk, mert abban vagyunk érdekeltek, hogy a mindenkori városvezetésnek a városon belül és kívül is jó híre legyen. Ehhez hozzátartozik a kritikai hang is. Ezt az írást is ezért közöltük. Mint eddig, ezután is mindig teret adunk a polgármester véleményének is.
(A szerk.)

HíREK

A Család a jövőnk konferencia folytatásaként április 3-án -többek között Bíró László püspök, Molnár Ilona országos tisztifőorvos részvételével- előadásokra és konzultációra kerül sor az Érseki Helynökség épületében.

Marosvásárhelyre látogat a közeljövőben a **kecskeméti iskolaigazgatók** munkaközösségének több mint 40 fős csoportja. Őket megelőzően az ottani büntetésvégrehjtási parancsnokság meghívására a **kecskeméti börtön vezetésének** öt tagja utazik szakmai tapasztalatcserére.

A Nemzetközi Kerámiastúdió Múzeumának (Kápolna utca 13.) áprilisi programjából: márc 28. - ápr 20.: Tavasz ápr 4. - máj 2.: Steve Mattison (Wales) keramikusművész tárlata (kedd, csütörtök 10-17-ig) A hónap műtárgya: Christine Thacker (Új-Zéland): kézmotívum. Czakó Gábor író, esztéta előadásai Április 13. 17.00 Hatmillió angyal Április 27. 17.00 A Szent K. Anya Mindenkit szeretettel várnak!

A **Munkáspárt** megyei szervezete programismertető fórumot szervez április 15-én 10 órától a TESZÖV székházban, melynek vendége dr. Thürmer Gyula a Munkáspárt elnöke.

Lapunk megvásárolható a város és környéke újságárusító helyein, ingyen hozzáférhető a közintézményekben, valamint ingyen megrendelhető a szerkesztőség címén, telefonján.
Lapunk ezután minden hónap első napján jelenik meg. Lapzárta: minden hónap 20-án.

Köztér
Kecskeméti közéleti lap
Alapította: Kerényi György
Főszerkesztő: Nagy Mária
Főmunkatárs: Magyar Ágnes
Fotó: Bosnyák János
A szerkesztőség címe: 6001 Kecskemét pf.: 483. Ceglédi út 38. Tel./Fax: 76/410-260, 485-720. Telefon: 06-30/928-25-17
E-mail: kozter@kecskemet.info.hu
Támogatóink: Autóüveg Kft., Canada Petrol, Elektrocenter (K.E.K. Kft.), Zephyr Kft. és még többen.
Kiadja: az Extra Piac Kft. 6000 Kecskemét, Petőfi S. u. 1/a. Felelős kiadó: Székely Zsolt.
Előkészítés: Hegedűs József, Boros Zoltánné.
ISSN 1418-9712.
Nyomtatta: Magyar Hivatalos Közlönykiadó Lajosmizsei Nyomdája.
Felelős vezető: Burján Norbert igazgató.
Táskaszám: 00-0580